

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRE

1. STUPEŇ ZŠ ISCED 1

A

2. STUPEŇ ZŠ ISCED 2

(úplne novelizované znenie)

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRE 1. STUPEŇ ZŠ A 2. STUPEŇ ZŠ

škola pre každého - škola pre všetkých

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania:	ISCED 1	ISCED 2
Dĺžka štúdia:	štyri roky	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský	slovenský
Študijná forma:	denná	denná
Druh školy:	štátna	štátna
Predkladateľ:	Základná škola M.R.Štefánika, Haličská cesta 1191/8, 984 03 Lučenec	
IČO:	35991593	
Riaditeľ školy:	Mgr. Gabriela Aláčová	
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Gabriela Aláčová	
	1. stupeň a ŠKD: PaedDr. Martina Pataiová, zástupkyňa riaditeľky školy	
	2. stupeň: Ing. Agnesa Setničková, zástupkyňa riaditeľky školy	
Ďalšie kontakty:	e-mail: zsstefanikalc@gmail.com	
	tel.: 047/4333648	
	fax: 047/4333648	
Webová stránka školy:	www.zsstefanikalc.edupage.org	
Zriaďovateľ:	Mesto Lučenec	
Názov:	Mestský úrad	
Adresa:	Novohradská 1, 984 01 Lučenec	
Kontakty:	047/4307229, 047/4307220	
Schválený:	31.8.2016	
Prejednaný v rade školy:	28.9.2016	
Platnosť dokumentu:	od 1.9.2016	

Podpis riaditeľa: Mgr. Gabriela Aláčová v.r.

Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

Zmeny v iŠkVP		
Pedagogická rada zo dňa 27. 8. 2015	Platnosť od 1.9.2015	Schválenie Konceptu iŠkVP
Pedagogická rada 31.8.2016	Platnosť od 1.9.2016	Doplnenie: Učebné osnovy pre predmety: Regionálna výchova 2. ročník Jazyky hrou 2. ročník Informatika 2. ročník Športové hry 6. ročník Športová príprava 6. ročník Dotácie hodín: +1 hodina: matematika, dejepis
Pedagogická rada 25.1.2017	Platnosť od 1.2.2017	Zapracovanie bodov: 9. Podpora zdravého životného štýlu – zapracovanie Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 -2025 10. Rozvoj čitateľskej gramotnosti – zapracovanie Národnej stratégie zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti Aktualizácia údajov
Pedagogická rada 27.9.2017	Platnosť od 1.10.2017	Zapracovanie bodov: 11.Podpora ľudských práv, humanizmu a tolerance Dotácia SJL 3. ročník, prírodoveda 3. ročník, matematika 7. ročník, geografia 7. ročník Učebné osnovy Nemecký jazyk 7. ročník, Športové hry 7. ročník
Pedagogická rada 15.11.2017	Platnosť od 16.11.2017	Zapracovanie bodov: 9. Podpora zdravého životného štýlu rozšírená o bod 3 – Program vyučovania šťastia Aktualizácia údajov
Pedagogická rada 11.4.2018	Platnosť od 1.9.2018	Zapracovanie bodov: Zmeny v RUP: 4.ročník – zrušenie voliteľného bloku v 4. ročníku Mladý bádateľ, Športové hry, Dramatická výchova, Svet umenia – posilnenie predmetu SJL +1 hodina v 4. ročníku (zo 7. na 8 hodín týždenne) 8. ročník – posilnenie predmetu GEG v 8. ročníku + 1 hodina Zrušenie voliteľných predmetov Umenie a regionálna výchova, zavedenie predmetov pre 8. ročník sú Konverzácia v anglickom jazyku a Športové hry
Pedagogická rada 23.1.2019	Platnosť od 1.2.2019	Zapracovanie bodov: Doplnenie RUP o predmety špeciálne – pedagogickej podpory
Pedagogická rada 21.6.2019	Platnosť od 1.9.2019	Zapracovanie bodov: Dotácia MAT v 3.ročníku
Pedagogická rada 30.8.2019	Platnosť od 1.9.2019	Zapracovanie bodov: Zapracovanie programov – rovesnícka mediácia, Zippiho kamaráti, Kamaráti jabĺčka
Pedagogická rada 24.9.2019	Platnosť od 1.10.2019	Zapracovanie bodov: Vyradenie z iŠkVP Program vyučovania šťastia Zapracovanie učebných osnov Matematický seminár 9. ročník Zapracovanie špecifikácie MAT v 3.ročníku Zapracovanie špecifikácie GEG v 6. ročníku Zapracovanie špecifikácie CHE 9. ročník Uč.osnovy NEJ 9.ročník, RUJ 9. ročníka Aktualizácia údajov, zapracovanie programov Zippiho kamaráti, Kamaráti Jabĺčka, rovesnícka mediácia
Pedagogická rada 31.8.2020	Platnosť od 1.9.2020	Zapracovanie bodov: 12. Starostlivosť o cudzincov a žiakov neovládajúcich cudzí jazyk Dodatok č. 1 – OVEROVANIE UČEBNICE IINFORMAČNEJ BEZPEČNOSTI PRE 5. ROČNÍK, METODICKEJ KNIHY PRE UČITEĽA A ODBORNEJ PRÍRUČKY PRE UČITEĽA v školskom roku 2020/2021 a OVEROVANIE KURIKULA KATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA v školských rokoch 2020/21, 2021/22

Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

Pedagogická rada 23.9.2020	Platnosť od 1.10.2020	Zapracovanie bodov: Dodatok č. 2: Informácia o mimoriadnom spôsobe vyučovania Aktualizácia bodu 3a Vzdelávanie zamestnancov Aktualizácia bodu 3 b Ocenenie zodpovednej pedagogickej práce – vypustenie tabuľky oceňovanie primátorkou mesta, doplnenie informácií Aktualizácia čl. II bodu 1d – odstránenie tabuľky najúspešnejší žiaci c, odstránenie bodu d, doplnenie textu Ponechanie počtu hodín DEJ v 9.ročníku tak, ako to uvádza Dodatok č. 7 k ŠVP schválenému MŠVVaŠ SR dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:10A0 a číslom 2015/5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1.9.2015 Aktualizácia údajov
Pedagogická rada 28.9.2021	Platnosť od 1.10.2021	V časti I: Bod 6. sa z názvu 6. Projekty a spolupráca mení na bod 6. Spolupráca. Upravuje sa obsah. V časti II: Bod 2. Zameranie školy upravuje bod b) Podpora výučby regionálnej výchovy – škola nesie meno Škola s regionálnou výchovou : V iŠkVP na Predmet Regionálna výchova v 1. ročníku V časti II: sa vytvára bod 13. Podpora regionálnej výchovy V časti II: sa vytvára bod 14. Comenia script V časti IV. Školský učebný plán: - sa ruší predmet regionálna výchova v II. ročníku a posilňuje sa o +1 hodinu predmet matematika v II. ročníku - V 7. ročníku sa mení názov predmetu Športové hry na Všestranná športová príprava V časti V. Učebné osnovy sa dopĺňa: - Do bodu 2: špecifikácia dotácie +1 hodina matematiky v II. ročníku - Do bodu 2: rušia sa učebné osnovy pre predmet Športové hry v 7. ročníku schválené dňa 27.9.2017 a nahrádzajú ich učebné osnovy pre predmet Všestranná športová príprava v 7. ročníku zo dňa 28.9.2021 V časti Dodatky sa dopĺňa iŠkVP o: - Dodatok č. 3: Pokračovanie overovania Učebnice informačnej bezpečnosti 5. ročník v školskom roku 2021/2022 a zrušenie overovania kurikula katolíckeho náboženstva - Dodatok č. 4: Úprava obsahu a rozsahu a redukcia učiva od 1.9.2021 Aktualizácia údajov
Pedagogická rada 24.3.2022	Platnosť od 25.3.2022	V časti II. sa zapracováva bod 15. Zlepšovanie školskej úspešnosti žiakov Ruší sa RUP predmety špeciálno – pedagogickej podpory

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. VEĽKOSŤ ŠKOLY

Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta 1191/8, Lučenec je plnoorganizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkom.

Rodičia majú o školu záujem, čo vidieť i na počte žiakov, ktorý dlhodobo neklesol pod 600. Súčasťou školy je aj ŠKD, ktorý navštevuje v priemere 200 detí. Ich režim je prispôsobený charakteru školy s dochádzajúcimi žiakmi z mesta Lučenec a zo spádových obcí.

Šk. rok	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Počet žiakov	647	641	625	617	613	605	615	624	626	636	666	658	639	635	619	616	584

Šk. rok	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Počet tried	25	25	26	26	27	28	28	28	28	28	27	27	27	27	26

Základná škola sa nachádza vo výhodnej polohe, blízko centra mesta Lučenec. V blízkosti sú autobusové zastávky medzimestských a mestských autobusových liniek a mestský park.

Areál školy tvoria tri budovy (hlavná budova, pavilón A a budova školy na Ul. Dekréta Matejovie), telocvičňa, 2 menšie športové ihriská, športový areál s multifunkčným ihriskom a bežeckými dráhami a okrasná časť pred hlavnou budovou školy.

Škola bola vykurovaná pevným palivom, nemala vlastnú školskú jedáleň. Od 10. 1. 1997 je škola plynofikovaná a boli vybudované podkrovné administratívne priestory. Od 7. 1. 2002 bola daná do prevádzky výdajná školská jedáleň a dve triedy v podkroví nad jedálňou. V školskom roku 2015/16 prebehla rekonštrukcia vykurovacieho systému v pavilóne A a rekonštrukcia kotolne v hlavnej budove. Od 1. 6. 2010 bolo daných do prevádzky 7 tried, 2 zborovne v novovybudovanej nadstavbe pavilónu A. Hlavná budova a pavilón A boli zateplené a na oboch budovách boli vymenené okná. V roku 2015 prebehla rekonštrukcia vykurovacieho systému v pavilóne A a v hlavnej budove sa zrekonštruovala kotolňa.

Staršia z budov, postavená v roku 1928, dnes slúži žiakom 5. – 9. ročníka. Pavilón A z roku 1972 slúži žiakom 1. stupňa a 3 triedam 2. stupňa. Elokované pracovisko na ulici Dekréta Matejovie sa využíva na hodinách TSV a športových hier, na výučbu regionálnej výchovy, predmetu svet práce, pracovné vyučovanie, technika, na organizovanie rôznych podujatí a činnosť ŠKD v popoludňajších hodinách, krúžkovú činnosť, spoločné aktivity zamestnancov školy, rôzne kurzy, tréningy. Od školského roka 2015/16 koncipujeme priesto elokovaného pracoviska ako Remeselný dvor pod

starým orechom. Zriadili sme hrnčiarsku dielňu a sušiareň keramiky, čím sme rozšírili možnosti výučby regionálnej výchovy.

Súčasťou hlavnej budovy je aj telocvičňa a minitelocvičňa.

Od roku 1983 sa škola profilovala na rozšírené vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov (spravidla jedna trieda v ročníku). O školského roka 2011/12 zastrešujeme hokejové talenty otváraním bežných tried so športovou prípravou – zameranie na ľadový hokej v spolupráci s HC Lučenec. Od 29.11.2015 sme Školou s regionálnou výchovou – ďalším zameraním školy je rozvoj regionálnej výchovy.

Škola s týmto zameraním a dlhodobo stabilizovaným, skúseným pedagogickým zborom dosahovala a dosahuje stále výborné výchovno - vyučovacie výsledky. Žiaci sa zúčastňujú predmetových olympiád a súťaží, kde sa umiestňujú na popredných miestach a nie je prekvapením ani výborné umiestnenie v krajských kolách a celoslovenských kolách

Milan Rastislav Štefánik a šírenie jeho odkazu

10. októbra 2008 pri príležitosti 80. výročia založenia školy odovzdal našej škole zástupca MŠ SR, RNDr. Igor Gálus, čestný názov Základná škola Milana Rastislava Štefánika Lučenec. Bustu, obraz a pamätnú tabuľu M. R. Štefánika odhalili PaedDr. Eva Marková, riaditeľka školy, vtedajší primátor mesta Lučenec, Ing. Milan Marko a zástupca MŠ SR, RNDr. Igor Gálus

ZŠ M. R. Štefánika, Lučenec sa snaží o šírenie myšlienok M. R. Štefánika v každodennej výchovno – vzdelávacej činnosti prostredníctvom rôznych aktivít: kladenie kvetov pri príležitosti narodenia a úmrtia M. R. Štefánika, exkurzia na Bradlo a do Košarísk, Deň M. R. Štefánika – Memoriál M. R. Štefánika, astronomické popoludnia a súťaže s tematikou M. R. Štefánika. Aktívne spolupracujeme so Spoločnosťou M. R. Štefánika a Spolkom M. R. Štefánika.

2 . CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

Školu navštevujú prevažne žiaci z Lučenca (dve tretiny žiakov), je aj školou spádovou. Do jej obvodu patria žiaci z Tomášoviec. Školu navštevujú aj žiaci z Vidinej, Haliče, Maškovej, Gregorovej Viesky, Lehôtky, Divína, Lovinobane, Divína, Boľkoviec, Filáková, Veľkej nad Ipľom a iných obcí. Medzi dochádzajúcimi žiakmi sú aj žiaci z Veľkého Krtíša, Závady, Dolnej a Hornej Strehovej.

V posledných rokoch vzdelávame aj deti cudzích štátnych príslušníkov (napr. Ukrajina) a niekoľko žiakov plní povinnú školskú dochádzku mimo územia SR.

Z hľadiska výchovno vyučovacieho procesu je pre žiakov školy charakteristický vysoký potenciál v dosahovaní výborných výchovno – vyučovacích výsledkov, v rozvoji nadania a záujmu žiakov, vo výsledkoch v oblasti merania žiackych kompetencií v rámci Testovania 5 a Testovania 9. Rodičom záleží na rozvoji svojich detí, sú ochotní investovať do ich vzdelania a budúcnosti, zaujímajú sa o úroveň výchovno – vyučovacieho procesu.

Časť žiakov tvoria žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia a ich sociálny status sa podpisuje aj pod úroveň výchovno – vyučovacích výsledkov.

Integrujeme žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami učenia, žiakov s poruchami správania, ako aj žiakov nadaných, pre ktorých vytvárame priestor na rozvoj ich nadania. Pri

každodennej práci spolupracujeme so školským špeciálnym pedagógom, výchovným poradcom, asistentmi učiteľa, lekármi a CPPPaP, ČŠPP. Konštatujeme nárast žiakov so ŠVVP ako aj vôľu rodičov integrovať svoje deti do bežnej základnej školy. Záleží nám, aby každý žiak mal právo a možnosť na jeho plnohodnotný rozvoj a maximálne využitie žiackeho potenciálu.

Žiaci školy sú aktívni aj v mimoškolskej činnosti. Sú členmi rôznych športových, tanečných klubov, navštevujú krúžky v základných umeleckých školách, vo svojej mimoškolskej činnosti dosahujú popredné umiestnenie v celoslovenských i medzinárodných súťažiach. Šíria tak dobré meno školy, mesta Lučenec i Slovenska.

Škola aktívne spolupracuje s HC Lučenec otváraním bežných tried so športovou prípravou – zameranie na ľadový hokej od 5. ročníka. Podporujeme rozvoj hokejových talentov, propagujeme činnosť klubu a prácu so žiakmi v tejto oblasti.

Školský parlament

Školský parlament je samospávna skupina žiakov, ktorí ako zástupcovia svojich spolužiakov vyjadrujú ich názory a záujmy na pôde parlamentu, predkladajú návrhy na nové aktivity v škole a hľadajú riešenia aktuálnych problémov. Školský parlament sa riadi stanovami školského parlamentu.

Školský parlament navrhuje a organizuje aktivity pre žiakov ako Halloween, Valentín, Medzinárodný deň detí, zapája sa do rôznych zbierok (Modrý gombík), súťaží, do dobrovoľníckej činnosti.

Žiaci školy majú právo spolurozhodovať a vyjadrovať sa k rôznym otázkam života žiakov v škole. Vedenie školy, pedagogickí zamestnanci a technicko – hospodárski zamestnanci školy plne rešpektujú práva žiakov a zároveň vyžadujeme plnenie povinností. Vedenie školy víta názory a návrhy žiakov, záujmujú ich a reagujú na potreby žiakov. K dispozícii majú: otvorené dvere vo vedení školy, e – mailové kontakty, vedenie školy sa zúčastňuje na zasadnutí školského parlamentu, žiaci majú k dispozícii anonymnú schránku. Škola získala titul **Škola priateľská k deťom** s cieľom zlepšovania vzájomných vzťahov žiaci – zamestnanci školy – rodičia a priatelia školy a s cieľom byť miestom, kde sa všetci cítia príjemne, kde je vládne vzájomné porozumenie a rešpektovanie, kde sa adekvátne riešia problémy a sú prítomné hodnoty partnerstva, tolerancie a podpory.

Členovia školského parlamentu vypracovali v školskom roku 2014/15 etický kódex záväzný pre všetkých žiakov školy. Je súčasťou školského poriadku.

• Etický kódex žiakov ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

Na zasadnutí Žiackeho parlamentu dňa 15.5.2015 schválili jeho členovia – zástupcovia tried - Etický kódex žiakov ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci, ktorý je záväzný pre všetkých žiakov.

1. Správajme sa slušne voči spolužiakom, pedagógom a zamestnancom školy.
2. Neoslovujeme spolužiakov hanlivými prezývkami, každý má svoje meno.
3. Rešpektujeme sa navzájom, komunikujeme na úrovni a hľadáme kompromisy.
4. Nepoužívajme mobil počas vyučovania.
5. Nezapínajme a nepoužívajme školskú techniku na zábavu, nezapínajme ju svojvoľne.
6. Vyhýbajme sa v triede šikanovaniu a kyberšikanovaniu, ponižovaniu a agresivitě.
7. Nepoužívajme v škole vulgárne slová.

8. Nestrkajme spolužiakov, nepredbiehajte sa v jedálni a v bufete, nerobme iným to, čo je aj nám nepríjemné.
9. Obliekajte sa do školy čisto, slušne a nie výstredne.
10. Neničme si svoje prostredie. Nepoškodzuje školský majetok písaním na lavice, hojdaním sa na stoličkách, zašpinením stien, rýpaním do stien. Zaobchádzajte šetrne s učebnicami, vodou, elektrinou.
11. Majme poriadok v triede. Zahadzujte odpadky do koša. Separujte odpad!
12. Nenoste do školy a nepoužívajte v škole vlastné elektronické zariadenia.
13. Neotvárajte tašky, peračníky svojich spolužiakov, nepožičiavajte si nič bez súhlasu majiteľa. Nie je to naše, je to ich majetok.
14. Za žiadnych okolností sa nenechávajte vyprovokovať k bitkám, šarvátkam, posmechu.
15. Dodržiavajte spoločne pravidlá a normy, ktoré sú uvedené v školskom poriadku.

3.CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU

Pedagogický zbor na našej škole tvoria kvalifikovaní, skúsení a schopní pedagógovia s potenciálom personálne a profesionálne rásť. Priemerný vek pedagogického zboru sa pohybuje okolo 41 rokov. Sú stavebným kameňom kvalitného vzdelávania.

Pedagogickí a odborní zamestnanci využívajú také formy práce, ktorými žiakov zaujmú, podnecujú k napredovaniu, vytvárajú optimálne prostredie pre všetkých žiakov a rozvíjajú ich kľúčové kompetencie. Úlohou je pripraviť žiaka na profesijný život v dospelosti, na schopnosť reagovať na podmienky moderného života rešpektovaním potenciálu a potrieb žiakov.

Pedagogickí a odborní zamestnanci vytvárajú podnetné prostredie nielen v rámci vyučovacieho procesu ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Rôznorodosť členov pedagogického tímu umožňuje vzájomné učenie sa. Veková a názorová pestrosť, dynamika tímu vytvárajú inšpiratívnu pluralitu medzi členmi pedagogického zboru. Spolurozhodovanie a zodpovednosť sú základné charakteristiky v práci pedagogického tímu.

Naším dlhodobým cieľom je poskytovať pedagogickým a odborným zamestnancom možnosti profesionálneho rastu rôznymi formami vzdelávania, vrátane vzájomnej výmeny odborných skúseností, ale aj tímbildingové aktivity, aktivity zamerané na zvládanie stresu, záťažových situácií či osobnostný rozvoj.

Odbornosť a skúsenosti mnohých pedagogických a odborných zamestnancov vytvárajú vhodný priestor na interné vzdelávacie aktivity zo strany samotných zamestnancov školy napr. v rámci aktualizácie vzdelávania.

Odbornú činnosť, krátkodobý a dlhodobý rozvoj školy v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí dlhoročne zabezpečujú metodické združenia a predmetové komisie a koordinátori jednotlivých oblastí. Dlhodobým cieľom školy je zabezpečovať činnosť podporného personálu, ktorí tvoria asistenti učiteľa a odborní zamestnanci: školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg a školský psychológ. Usilujeme sa, aby súčasťou školy bol aj logopéd. Na škole pracuje kariérová poradkyňa a činnosť zastrešuje aj výchovný poradca.

a. Vzdelávanie zamestnancov

Základná škola zamestnáva všetkých pedagogických zamestnancov so 100% kvalifikovanosťou. Vyučovacie hodiny sú vyučované kvalifikovane na I. a II. stupni a v ŠKD.

Potreby doby a požiadavky spoločnosti sa menia. Pedagogickí a odborní zamestnanci musia reagovať na zmeny a rozvíjať svoje kompetencie v rôznych oblastiach. Medzi najnovšie trendy a požiadavky patria: problematika komunikácie, schopnosti riešiť konflikty a záťažové situácie, triednictvo, mediácia, rovesnícka mediácia, online vzdelávanie, bádateľské metódy, rozvoj čitateľskej gramotnosti, programovanie a robotika a pod.

Potreby školy zabezpečovať kvalifikovanosť výučby v jednotlivých predmetoch umožňujú pedagogickým zamestnancom rozširovať svoju kvalifikáciu v iných predmetoch v rámci doplňujúceho a rozširujúceho štúdia.

Z dlhodobého hľadiska definuje oblasti vzdelávania plán profesijného rozvoja na 4 roky, ktorý vychádza z platnej legislatívy, koncepcného zámeru školy, jej profilácie, spätnej väzby zamestnancov školy, výstupov z hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov, hodnotenia kontrolnej činnosti, odporúčaní metodických združení a predmetových komisií, odporúčaní MŠVVaŠ SR, správ o výchovno – vzdelávacej činnosti, či odporúčaní ŠŠI.

Každoročne je vypracovaný ročný plán profesijného rozvoja.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov upravuje aktuálne platný Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch a umožňuje zamestnancom školy nasledovné možnosti vzdelávania

- a. Kvalifikačné vzdelávanie
- b. Funkčné vzdelávanie
- c. Špecializačné vzdelávanie
- d. Adaptačné vzdelávanie
- e. Inovačné vzdelávanie
- f. Aktualizačné vzdelávanie

Okrem účasti na uvedených druhoch vzdelávaní sa zamestnanci školy zúčastňujú odborných seminárov, workshopov, konferencií. Pedagógovia získané vedomosti odovzdávajú svojim kolegom v rámci Klubu moderných učiteľov pri ZŠ M. R. Štefánika ako forma interných vzdelávacích aktivít školy – učitelia učiteľom.

Škola reaguje na trendy spoločnosti, inovácie v školstve. Zapájame sa do rôznych projektov, súčasťou ktorých sú aj vzdelávacie aktivity.

V oblasti vzdelávania spolupracuje s rôznymi inštitúciami a odborníkmi, ktorí organizujú rôzne semináre a workshopy a poskytujú škole učebný materiál.

b. Ocenenie zodpovednej pedagogickej práce

- **Ocenenie primátora mesta Lučenec**

Primátorka mesta pravidelne pri príležitosti Dňa učiteľov oceňuje na návrh škôl pedagogických a odborných zamestnancov. Aj naša škola pravidelne navrhuje pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí sú pre kolegov i spoločnosť príkladom dobrej praxe a pozitívnym vzorom.

- Škola oceňuje pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov aj inými formami ako je Plaketa Jána Ámosa Komenského (napríklad pri príležitosti Dňa učiteľov, v rámci rôznych výročí školy, pri odchode do dôchodku), ocenenia MŠVVaŠ SR či návrhy na ocenenie pri príležitosti Dní mesta Lučenec osobnostiam Lučenca.

4. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA

- **Prijímacie konanie do bežnej triedy so športovou prípravou – zameranie na ľadový hokej**

Prijímacie konanie sa vedie len pre žiakov 4. ročníka do bežnej triedy so športovou prípravou – zameranie na ľadový hokej. Riadi sa *Štatútom bežnej triedy so ŠPP – zameranie na ľadový hokej*. Bežné triedy so ŠPP so zameraním na hokej otvárame na II. stupni ZŠ od 5. ročníka.

Rozhodujúcim kritériom prijatia je splnenie limitov testov všeobecnej a špeciálnej motorickej výkonnosti, odporúčenie od športového lekára po komplexnom funkčnom vyšetrení a výsledky diagnostiky žiakov v CPPPaP.

Termín a podmienky prijímacieho konania zverejňujeme na webovej stránke www.zsstefanikalc.edupage.org, v mestských a regionálnych novinách. Dokumentácia k prijímaciemu konaniu je k dispozícii k nahliadnutiu na riaditeľstve školy.

- **Interný výber do matematickej triedy**

Interný výber do matematickej triedy je určený **len žiakom ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci** ako **forma vnútornej diferenciácie žiakov** v súlade so zameraním školy na matematiku a prírodovedné predmety. Interný výber do V.M je určený pre žiakov 4. ročníka a riadi sa platným *Štatútom matematickej triedy*. Dokumentácia k internému výberu je k nahliadnutiu na riaditeľstve školy.

5 . SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VZDELÁVANIA A VYDÁVANIA DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

a. Primárne vzdelanie (ISCED 1)

Úspešným absolvovaním posledného ročníka (4. ročníka) vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Žiak získava na konci 2. polroka 4. ročníka vysvedčenie, v ktorom sa v doložke uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

b. Nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2)

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Žiak získava vysvedčenie, v ktorom sa v doložke uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

Vydávanie vysvedčení a povinné údaje v doložkách upravuje platná legislatíva (Zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a platné metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej a strednej školy).

Podmienkou ukončenia nižšieho stredného vzdelania a úspešné prijatie na stredné školy je účasť žiaka 9. ročníka (vrátane žiaka so zdravotným znevýhodnením) na celoslovenskom testovaní žiakov 9. ročníka z predmetov matematika a slovenský jazyk a literatúra - Testovanie 9, ktorý realizuje NÚCEM (www.nucem.sk). Žiak, ktorý sa z vážnych dôvodov nemohol zúčastniť testovania, sa zúčastní testovania v náhradnom termíne.

Cieľom Testovania 9 je získať obraz o výkonoch žiakov pri výstupe z druhého stupňa ZŠ (ISCED 2) a monitorovať úroveň ich pripravenosti na ďalšie štúdium (ISCED 3). Žiaci získajú výsledky z testovania elektronicky a formou výsledkového listu. Výsledkové listy predkladajú pri nástupe na stredné školy a gymnáziá spolu s vysvedčením o ukončení nižšieho sekundárneho vzdelania vydaného základnou školou.

6. SPOLUPRÁCA

AMAVET KLUB – KLUB VEDCOV ŠTEFÁNIK

Cieľom AMAVET-u je vytvárať podmienky pre nádejných mladých vedcov a rozvíjať prirodzeným spôsobom ich schopnosti, talent a vďaka tomu viesť plnohodnotný život v dospelosti. Vytváranie optimálnych podmienok a možností pre rast a seberealizáciu žiakov v oblasti vedy a techniky prostredníctvom neformálneho vzdelávania.

Cieľom nášho klubu, Klub vedcov Štefánik, je rozvíjať schopnosti v oblasti robotiky, prezentácie vedy v oblastiach chémie, fyziky, biológie a astronómie.

Realizujeme kolektívne a individuálne aktivity rozvíjajúce tvorivé schopnosti žiakov vo voľnom čase s plným využitím najnovších poznatkov vedy a techniky. Rozvíjame zvedavosť žiakov, radosť z objavovania a bádania, rozvíjať logické a kritické myslenie.

Žiaci našej školy sa zapájajú do nasledujúcich aktivít organizovaných občianskym združením AMAVET:

- Týždeň vedy a techniky na Slovensku
- Festival 4 živlov
- Junior internet

P-MAT

Cieľom neziskovej organizácie P-MAT je posunúť vyučovanie matematiky na inú úroveň, zahrnúť do neho moderné vyučovacie metódy a IT.

Vďaka spolupráci s neziskovou organizáciou, v ktorej pracuje veľké množstvo dobrovoľníkov, študentov stredných a vysokých škôl, ukázať žiakom, že matematika sa dá učiť aj zábavnou a kreatívnou formou. Cieľom je vybudovať komunitu nadšených mladých ľudí a poskytnúť priestor na osobnostný rast a seberealizáciu. Prostredníctvom matematiky chceme dostupné, priateľské a podnetné prostredie pre žiakov.

Prostredníctvom realizovaných aktivít rozvíjame prirodzenú zvedavosť žiakov, radosť z objavovania, umožniť žiakom stať sa autentickými a angažovanými osobami, ktoré s chuťou prekonávajú výzvy, rozvíjať ich logické a kritické myslenie, sociálne zručnosti a morálne cítenie.

Žiaci našej školy sa zapájajú do nasledujúcich aktivít organizovaných neziskovou organizáciou P-MAT: regionálna súťaž Matboj, matematicko-športová súťaž Pikopretek, online vyučovacia hodina a hlavne online matematická súťaž ATTOMAT, ktorá má každý školský rok viacero kôl.

Organizácie, s ktorými spolupracujeme

- a. Materské, základné, stredné a vysoké školy
- b. Poradenské zariadenia
- c. Spoločnosť M. R. Štefánika so sídlom v Brezovej pod Bradlom
- d. MO Matice slovenskej a Dom Matice slovenskej so sídlom v Lučenci
- e. Živena
- f. Spolok M. R. Štefánika so sídlom v Lučenci
- g. HC Lučenec, Hockey team Banská Bystrica
- h. Metodicko – pedagogické centrum
- i. Novohradská knižnica Lučenec, Novohradské osvetové stredisko v Lučenci
- j. Múzeá a galérie
- k. Včelí kRaj
- l. CVČ Magnet Lučenec, CVČ Junior Banská Bystrica, IUVENTA
- m. Červený kríž, Únia nevidiacich a slabozrakých Lučenec
- n. RÚVZ Lučenec
- o. Polícia SR, Mestská polícia Lučenec
- p. Iné

SPOLUPRÁCA S RODIČMI

Rodičia sú prvým pozorovateľom a meračom úspešnosti a problémov školy. Sledujú organizáciu školy, vyučovací proces, personálne zloženie pedagogického kolektívu, vychovávateľov i ostatných zamestnancov školy. Rodičia vnímajú školu z pozitívneho hľadiska vtedy, keď škola vytvára dobré podmienky práve ich dieťaťu - žiakovi školy. Žiak prezentuje doma zážitky zo školy a primerane jeho veku ich predkladá rodičom. Rodičia sa zaujímajú o výsledky svojich detí, úspechy i problémy, sú ochotní pre vzdelanie svojich detí investovať čas, financie, pomoc.

Škola si uvedomuje, že bez spolupráce s rodičmi by nebola úspešná. Spolupráca rodičov, ich názory, námety sú nezastupiteľné pre chod školy. Záleží nám na vytváraní komunity školy a rodičov!

V spolupráci s rodičmi riešime dôležité otázky týkajúce sa chodu školy, rodičia sa aktívne zaujímajú o výchovno – vyučovací proces, materiálno – technické vybavenie, smerovanie školy, poskytujú spätnú väzbu, ktorá je pre školu a jej kvalitatívny rast nenahraditeľná.

Dôležitou je spolupráca s radou rodičov - **OZ Školák Lučenec**. Prostredníctvom OZ môžeme organizovať rôzne aktivity a poberať 2%, ktoré investujeme predovšetkým do materiálno – technického vybavenia školy. Rada rodičov poskytuje finančné prostriedky na rôzne aktivity ako napr. mikulášske balíčky, oceňovanie najúspešnejších žiakov a pod.

RODIČOM I ŽIAKOM POSKYTUJEME AJ NASLEDOVNÉ SLUŽBY:

- Rodičovské združenia
- Informovanosť je zabezpečovaná aj prostredníctvom aplikácie Edupage, internetovej žiackej knižky, webovej stránky školy, školského facebookovej stránky, mailov na každého pedagogického a odborného zamestnanca, telefonické kontakty, možnosti konzultácií, triedne kolektívy majú zriadené aj vlastné triedne online skupiny;
- Preplácanie cestovného pre dochádzajúcich žiakov;
- Pre žiakov v hmotnej núdzi nakupujeme učebných pomôcky, umožňujeme zníženie platieb do ŠKD;
- Odbornú spoluprácu, podporu a intervenciu, konzultácie s odborníkmi z poradní;
- Možnosť doučovania žiakov z jednotlivých predmetov po dohode s vyučujúcim;

RADA ŠKOLY

Rada školy má 11 členov. Je tvorená z dvoch zvolených zástupcov pedagogických zamestnancov, jedným zástupcom nepedagogických zamestnancov, zo štyroch delegovaných zástupcov zriaďovateľa a zo štyroch zástupcov rodičov.

Zasadá spravidla štyrikrát do roka. Rada školy sa vyjadruje ku všetkým zásadným skutočnostiam, ktoré sa vzťahujú k činnosti školy.

7. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO–TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY

Základná škola M. R. Štefánika v Lučenci sa nachádza v blízkosti centra Lučenca pri frekventovanom cestnom ťahu v smere na Veľký Krtíš. Pri škole mestský park. Škola je od 10. 1. 1997 plynofikovaná, od roku 2000 právnym subjektom. Od 7. 1. 2002 bola daná do prevádzky výdajná školská jedáleň. V r. 2015 prebehla rekonštrukcia vykurovacieho systému v pavilóne A a rekonštrukcia kotolne v hlavnej budove.

Areál tvoria tri budovy: hlavná budova, pavilón A, Elokované pracovisko na Ul. Dekréta Matejovie. Hlavná budova, postavená v roku 1928, prešla výmenou okien, vchodových dverí za plastové a zateplila sa. Pavilón A z roku 1972 prešiel tiež kompletnou rekonštrukciou, zateplením, výmenou okien, vchodových dverí a nadstavbou poschodia. Nadstavbou škola získala zväčšenie kapacity o 6 tried, 2 zborovne, 1 kabinet, sociálne zariadenia. Tým sa presťahovali dve triedy z budovy Elokovaného pracoviska do Pavilónu A.

AKTUÁLNY STAV PRIESTOROVÉHO VYBAVENIA ŠKOLY:

	Počet tried	Druh odbornej učebne	Ostatné priestory
Hlavná budova			
Horná chodba	7 tried – 2. stupeň	Učebňa chémie (je zároveň triedou) Jazyková učebňa zároveň učebňa informatiky vybavená 17 mininotebookmi	Sklad učebníc, didaktickej techniky, kabinet SJL a CUJ (od 1.9.2014) Sociálne zariadenia
Dolná chodba	5 tried – 2. stupeň	Učebňa geografie (je zároveň triedou) Učebňa HUV (je zároveň triedou)	Kabinet GEG – BIO Kabinet kariérového poradcu je zároveň zborovňou Zborovňa II. stupňa Informátor Sociálne zariadenia

Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

			Miestnosť upratovačiek
Suterén	1 trieda – 2. stupeň	Jazyková učebňa 2 Učebne INF (jedna je zároveň triedou) Minitelocvičňa	Miestnosť pre školníka a údržbára a dielňa Šatňa Miestnosť pre aktívnych pracovníkov
Podkrovie		Riaditeľstvo školy Sekretariát Učebňa kontinuálneho vzdelávania Učebňa výtvarnej výchovy	Sociálne zariadenia Kabinet výtvarnej výchovy Sklad kancelárskych potrieb
Suterén		Dielňa	
		Súčasťou hlavnej budovy je aj výdajná školská jedáleň, miestnosť vedúcej školskej jedálne a telocvičňa s dvoma šatňami, kabinetom TSV a sociálnymi zariadeniami	Sociálne zariadenia
Pavilón A			
Prízemie	3 triedy – 2. stupeň	Učebňa INF (je zároveň triedou) Žiacka knižnica	Šatňa Bufet Sociálne zariadenia
Horná chodba	6 tried – 1. stupeň	Kabinet špeciálneho pedagóga a asistenta učiteľa	
1. poschodie	6 tried – 1. stupeň	Zborovňa I. stupeň Zborovňa vychovávateľiek ŠKD Učebňa	Sociálne zariadenia
Elokované pracovisko Ul. Dekréta Matejovie			
Elokované pracovisko Ul. Dekréta Matejovie		Učebňa regionálnej výchovy Učebňa telesnej a športovej výchovy/Učebňa využívaná pre rôzne semináre Učebňa robotiky Učebňa rodinnej výchovy	Kabinet ŠKD Kabinet rodinnej prípravy Sociálne zariadenia Garáž

Naším cieľom je efektívne využívanie finančných prostriedkov na skvalitňovanie materiálne – technického vybavenia na základe požiadaviek MZ a PK, aktuálnych potrieb školy a koncepčného zámeru rozvoja školy. V priebehu školského roka flexibilne reagujeme na potreby chodu školy a zabezpečovania výchovno – vyučovacieho procesu.

Dôraz kladieme na vybavenie učební IKT. Naším cieľom je vybavovať učebne interaktívnymi tabuľami, dataprojektormi, reproduktormi ako bežnou súčasťou vybavenia tried.

AKTUÁLNY STAV PRIESTOROVÉHO VYBAVENIA ŠKOLY

	Počet tried	Druh odbornej učebne	Ostatné priestory
Hlavná budova			
horná chodba	7 tried – 2. stupeň	- učebňa chémie (je zároveň triedou) - jazyková učebňa (zároveň učebňa informatiky vybavená 17 mininotebookmi)	- sklad učebníc, didaktickej techniky - kabinet SJL a CUJ (od 1.9.2014) - sociálne zariadenia
dolná chodba	5 tried – 2. stupeň	- učebňa geografie (je zároveň triedou) - učebňa HUV (je zároveň triedou) - učebňa VYV (je zároveň triedou)	- kabinet GEG – BIO - kabinet kariérového poradcu je zároveň zborovňou - zborovňa II. stupňa - informátor - sociálne zariadenia - miestnosť upratovačiek
suterén		- jazyková učebňa - 2 učebne INF - minitelocvičňa	- miestnosť pre školníka a údržbára a dielňa - šatňa - miestnosť pre aktívnych pracovníkov
podkrovie		- riaditeľstvo školy - sekretariát - učebňa kontinuálneho vzdelávania	- sociálne zariadenia - kabinet výtvarnej výchovy - sklad kancelárskych potrieb

		- jazyková učebňa (od 5/2019)	
suterén		- školská dielňa, šatňa pre kuchárky a kabinet technickej výchovy	
		- súčasťou hlavnej budovy je aj výdajná školská jedáleň, miestnosť vedúcej školskej jedálne a telocvičňa s dvoma šatňami, kabinetom TSV a sociálnymi zariadeniami	- sociálne zariadenia
Pavilón A			
prízemie	3 triedy – 2.stupeň	- učebňa INF (je zároveň triedou) - žiacka knižnica	- šatňa - bufet - sociálne zariadenia
horná chodba	6 tried – 1.stupeň	- kabinet odborných zamestnancov	
1. poschodie	6 tried – 1. stupeň	- zborovňa I. stupeň - zborovňa vychovávateľiek ŠKD - zborovňa asistentov učiteľa	- sociálne zariadenia
Elokované pracovisko Ul. Dekréta Matejovie			
elokované pracovisko Ul. Dekréta Matejovie		- učebňa regionálnej výchovy - učebňa telesnej a športovej výchovy (učebňa využívaná pre rôzne semináre) - učebňa robotiky - učebňa rodinnej výchovy Od 1.7.2019 do 31.8.2020 poskytnuté priestory budovy pre MŠ Rúbanisko II	- kabinet - kabinet rodinnej prípravy - sociálne zariadenia - hrnčiarska dielňa

Naším cieľom je efektívne využívanie finančných prostriedkov na skvalitňovanie materiálno-technického vybavenia na základe požiadaviek MZ a PK, aktuálnych potrieb školy a koncepčného zámeru rozvoja školy.

8. ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR

Ak chce škola učiť to, čo človek potrebuje pre kvalitný život, musí v prvom rade ona sama byť priestorom pre kvalitný život človeka. Kvalita sa musí stať hlavným rozlišovacím znakom škôl.

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na upravené, estetické a čisté prostredie tried, školského dvora, chodieb, na aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách. Budujeme priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, medzi pedagógmi a rodičmi. Snažíme sa byť Školou priateľskou k deťom. A nielen! Vzájomné otvorené a slušné vzťahy medzi žiakmi – zamestnancami školy – rodičmi – priateľmi školy sú nevyhnutnou podmienkou preto, aby škola bola miestom, kam sa žiaci, zamestnanci, rodičia tešia, kde sa rozvíja potenciál všetkých, kde sa žiaci učia radi a cítia bezpečne, zamestnanci školy cítia rešpektovaní svojimi žiakmi, kde sa pedagógovia vzájomne rešpektujú a majú priestor na sebarozvoj, kde je žiak – zamestnanec školy – rodič partnerom.!

Vychádzajúc z dlhodobých úloh a z potrieb našej školy sa neustále snažíme dosahovať základnú filozofiu školy – vytvorenie **tzv. otvorenej školy**, kde škola a rodičia tvoria komunitu, ktorá sa podstatne častejšie stretáva a spolu rieši problémy a zábery školy. V tomto modeli neposkytujeme žiakovi nielen priestor na vzdelávanie, ale aj na mimovyučovaciu aktivitu. V škole môže žiak tráviť aj svoj voľný čas, má priestor na zábavu, šport či tvorivosť.

Záleží nám, aby v škole vládla príjemná pracovná atmosféra medzi zamestnancami školy. Podporujeme vzájomné odborné stretnutia v rámci zasadnutí metodických združení a predmetových komisií, na poradách, vzájomné otvorené riešenie problémov, tolerancia, participácia na chode školy, na šírení jeho dobrého mena. Na stmieľovanie kolektívu slúžia aj metodické dni, neformálne stretnutia, výlety, mimopracovné aktivity.

9. PSYCHOHYGIENICKÉ PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V ŠKOLE

Zdravé životné podmienky sú podmienky, ktoré priaznivo ovplyvňujú zdravie detí a vytvárajú predpoklady na podporu optimálneho telesného, duševného a sociálneho vývoja mladej generácie. Zdravým životným podmienkam sme prispôbili prevádzku školy, vrátane dodržiavania zásad výchovno-vzdelávacej činnosti a psycho - hygienických podmienok výchovy a vzdelávania, ktoré považujeme za dôležité faktory ovplyvňujúce kvalitu zdravých životných podmienok detí.

- V školskom roku 2014/2015 sme z hľadiska zabezpečenia psychohygienických podmienok výchovy a vzdelávania realizovali opatrenia, ktoré vyplynuli z *Analýzy aktuálneho stavu rizika, pôsobenia negatívneho pôsobenia faktorov práce a pracovného prostredia zamestnancov* vypracovaného Mgr. Ladislavom Kanabom, bezpečnostným technikom školy a povereným vykonávať pracovnú zdravotnú službu.

Vykonalí sme nasledovné opatrenia:

- Skvalitňovanie osvetlenia v triedach – výmena led žiaroviek, postupné prekladanie matných krytov za číre. Pri zabezpečení finančných prostriedkov rekonštrukcia osvetľovacích telies.
- Rekonštrukcia havarijného stavu vykurovacieho systému z dôvodu regulácie teplôt v triedach a v školskom roku 2015/16 pokračujúca výmena zastaralých vykurovacích telies v pavilóne A a v hlavnej budove.

- Rekonštrukcia sociálnych zariadení v pavilóne A a v hlavnej budove podľa požiadaviek legislatívy. Mesto Lučenec povolilo škole otvoriť v 1. ročníku pre školský rok 2015/16 3 triedy, ale zároveň požiadalo školu o zosúladenie kapacity školy a stavu stavu sociálnych a hygienických podmienok školy v súlade s Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 527/2007 a s Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 530/2002 do 31.12.2015. V mesiaci júl a august prebiehala rekonštrukcia sociálnych zariadení v hlavnej budove a v pavilóne A.
- Rozsiahla rekonštrukcia prebehla v hlavnej budove, kde sa dobudovali pisoárové státi, umývadlá a kabínky v dievčenských toaletách.
- Z dôvodu zatekania a zvetralosti komína sa realizovala sanácia komína na pavilóne A.
- Z ďalších opatrení, v ktorých budeme pokračovať je výmena dubno – tabulí za biele tabule z dôvodu prašnosti vo vzťahu k žiakom, zamestnancom a IT techniky triedach.
- V triedach sú žiakom k dispozícii nastaviteľné lavice a stoličky podľa výšky.
- Do tried sa zakupuje zariadenie (skrine), ktoré poskytujú žiakom úložný priestor pre úbory a učebné pomôcky. Zároveň majú žiaci odborných učební k dispozícii úložné skrinky tzv. school - boxy. Každý žiak má k dispozícii skrinku na odkladanie prezúvok v šatni, resp. triedy v pavilóne A majú triedy svoju šatňové skrine.
- Zabezpečili sme žiakom mliečny program, program Školské ovocie, ako zdroj pitného režimu slúži voda z vodovodu, pitný režim formou zásobníkov s čeránskou minerálnou vodou; dbáme o to, aby školský bufet poskytoval bohatú rôznorodú zdravú stravu pre žiakov ako aj ďalšiu variantu zabezpečovania pitného režimu.
- Prístavbou výdajnej školskej jedálne sme skvalitnili stravovacie možnosti našich žiakov. Čaká nás dobudovanie druhého výdajného okienka a rozšírenie šatne.
- Na základe revízných správa oprava a údržba telocvičňového náradia.
- V triedach sú namontované žalúzie, ktoré chránia pred silným slnečným osvetlením a prehrievaním tried. Do budúca je potrebné komplexne rekonštruovať žalúzie. V prípade vysokých teplôt v triedach škola pristupovala ku skracovaniu vyučovania;
- V chrípkovom období sledujeme stav chýbajúcich žiakov a vydali protichrípkové opatrenia.
- Režim práce a odpočinku je dodržaný.
- Dĺžka a organizácia vyučovacej hodiny dodržaná – fyziologická primeranosť a postupnosť v dávkovaní školskej záťaže.
- Režim prestávok – začiatok a koniec vyučovacej hodiny oznamovaný elektronickým školníkom (hudbou) – prestávky sa maximálne využívajú na aktívny oddych v priaznivom počasí na školskom dvore. V čase veľkej prestávky dbáme o to, aby počas priaznivého počasia žiaci zmenili činnosť a otužovali sa na školskom dvore.
- Rozvrh hodín – v súlade s psycho - hygienickými zásadami a vyhláškou o základnej škole.
- Školské tašky – prijímame opatrenia, aby žiaci, ktorí trpia chorobami chrbtice mali učebnice doma aj v škole, a aby tašky ostatných žiakov neprekračovali stanovenú hmotnosť (2,5 kg – 5 kg podľa veku žiaka), postupne dokupujeme a prenajímame žiakom skrinky na odkladanie osobných vecí a školských potrieb.
- Stravovanie – zabezpečené žiakom a zamestnancom podľa zásad zdravej výživy dovozom zo Základnej školy, Ul. Vajanského 2844/47, Lučenec. Žiaci si vyberajú z 2 jedál, k dispozícii

majú možnosť výberu šalátov a pitný režim. Dostavbou výdajnej školskej jedálne sa skvalitní úroveň a systém stravovania žiakov. Škola je zapojená do projektu Školské ovocie, kde žiaci získavajú za 1 Eur mesačne týždenne 1 ovocie a 1 ovocnú šťavu.

- Je potrebné odstrániť normám nevyhovujúce preliezky, rekonštruovať aktuálne existujúce preliezky, dobudovať areál multifunkčného ihriska s netradičnými hracími kútmi ako aj iné oddychové zóny.
- Je potrebné budovať oddychové zóny v areáli školy – rekonštruovať vonkajšie priestory okolo multifunkčného ihriska, dobudovať oddychové zóny pri pavilóne A, na chodbách.
- Významným cieľom aj v súvislosti s vyučovacím procesom je dobudovanie remeselného dvora, ktorý bude slúžiť aj oddych a odpočinkovú činnosť žiakov.
- Vo vzťahu k starostlivosti o zamestnancov školy realizujeme nasledovné aktivity: Tréning zvládania agresivity, sebapoznania a riešenia konfliktných situácií, bezplatné očné vyšetrenie, bezplatné vyšetrenie tlaku, cholesterolu, masérské služby, pracovno – oddychové víkendy, posedenie pri príležitosti Dňa učiteľov a mikulášske posedenie. Súčasťou stmelovania kolektívu boli aj neformálne stretnutia ako varenie kapustnice, odlievanie olova, bluesový koncert, bowling.

Voľnočasové aktivity školy

V rámci mimovyučovacej činnosti ponúkame našim žiakom možnosť rozvíjať svoje schopnosti a záujmy formou krúžkovej činnosti. Každoročne ponúkame pestrú paletu krúžkovej činnosti. V rámci prázdninovej činnosti ponúkame žiakom letnú prázdninovú činnosť a tábory.

10. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Pre zamestnancov a žiakov školy zabezpečujeme zdraviu vyhovujúce a bezpečné podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie praktickej činnosti, odpočinok a šport. Vyučujúci poučia žiakov školy vždy na začiatku školského roka a pred akciami organizovaným ZŠ o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako aj pred každými prázdninami.

Škola má uzavreté dohody s technikmi BOZ, pracovnou zdravotnou službou a technikmi PO, ktorí zabezpečujú pravidelné vstupné a opakované školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Uskutočňujú sa pravidelné kontroly zamestnancov u lekára. Technici zabezpečujú pravidelné revízie kotolní, elektrických zariadení, telocvične, komínov, bleskozvodov, preliezok a detských ihrísk.

Pri zabezpečovaní bezpečnosti a ochrany zdravia berieme do úvahy tieto faktory:

1. Vhodné umiestnenie školy (je chránená pred nežiaducimi vplyvmi okolia) blízkosť parku, veľa zelene, vhodne situované triedy.
2. Budova je po rekonštrukcii (zateplenie, výmena okien)
3. Kamerový systém zabezpečuje vnútornú i vonkajšiu ochranu majetku.

4. Zdravotne vyhovujúce prostredie – postupne zrekonštruované sociálne zariadenia, šatne, vymaľované priestory školy (chodby, učebne, triedy, odborné učebne, sociálne zariadenia, vybrúsené a nalakované parkety v celej budove školy).
5. K dispozícii sú: sklady, garáže, miestnosti pre upratovačky, údržbárska miestnosť, zariadenie pre osobnú hygienu žiakov.
6. Vykurovanie – plynofikované budovy, rekonštrukcia vykurovacieho systému v r. 2015
7. Osvetlenie – svetelnosť v triedach je pravidelne kontrolovaná, v niektorých triedach je potrebné rekonštruovať osvetlenie;
8. Oslnenie slnečným svetlom – odstránené – namontované žalúzie na oknách v jednotlivých triedach. Teplota v podkroví hlavnej budovy a pavilónu A vyžaduje riešenie a zabezpečenie klimatizácie.
9. Režim práce a odpočinku dodržaný.
10. Dĺžka a organizácia vyučovacej hodiny dodržaná – fyziologická primeranosť a postupnosť v dávkovaní školskej záťaže.
11. Režim prestávok – začiatok a koniec vyučovacej hodiny oznamovaný elektronickým školníkom (hudbou) – prestávky sa maximálne využívajú na aktívny oddych v priaznivom počasí na školskom dvore. Začiatok vyučovania 8.00 hod. koniec 14.20 hod. ŠKD od 6.15 hod. do 17.00 hod. Režim obedňajších prestávok je dodržaný.
12. Rozvrh hodín – náročné predmety sa striedajú s menej náročnými.
13. Školské tašky – prijímame opatrenia, aby žiaci, ktorí trpia chorobami chrbtice mali učebnice doma aj v škole ,a aby tašky ostatných žiakov neprekračovali stanovenú hmotnosť (2,5 kg – 5 kg podľa veku žiaka). Žiaci z tried, ktoré sú odbornými učebňami sa počas vyučovania presúvajú do iných tried a učební, majú zabezpečené skrinky na odkladanie učebných pomôcok.
14. Stravovanie – zabezpečené dovozom zo Základnej školy, ul. Vajanského ulica č. 2844/47, Lučenec vlastným autom našej školy; žiaci si vyberajú z 2 jedál; k dispozícii majú žiaci aj program Školské ovocie;
15. Pitný režim – pitná voda z vodovodu, nápojové automaty s čerínskou vodou, školský bufet zabezpečuje možnosť zakúpiť si nápoje.
16. Mliečny program – v pavilóne A je umiestnený Rajo - automat s rôznou ponukou jogurtov a mliečnych nápojov.

II. CHARAKTERISTIKA INOVOVANÉHO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY

(VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA)

Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta 1191/8 v Lučenci podporuje v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania nového školského zákona bude rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo

zásad humanizmu, rovného zaobchádzania, tolerance, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytujeme žiakom základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Na tomto základe, na základe tradícií školy, jej zamerania, schopnosti pedagogického zboru a požiadaviek rodičov škola stanovila nasledovné ciele výchovy a vzdelávania nášho ŠKVP:

1. Umožňujeme všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch i vo všetkých zvolených voliteľných predmetov.
2. Výchovno - vzdelávaciu činnosť školy zameriavame na prípravu žiakov pre život, motivujeme ich k celoživotnému učeniu sa, pripravujeme ich ku schopnosti kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
3. Rozvíjame u žiakov schopnosť spolupracovať, rešpektovať vlastnú prácu a prácu iných. Vychovávame ich v duchu humanistických princípov.
4. Škola pomáha žiakom poznávať a rozvíjať svoje schopnosti a reálne možnosti, uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri profesionálnej orientácii.
5. Zabezpečujeme podmienky na rozvoj schopností nadaných žiakov. Pre začlenených nadaných žiakov má škola vypracované individuálne vzdelávacie plány, ktoré prispievajú k rozvoju tvorivých schopností žiakov v ich napredovaní.
6. Zabezpečujeme podmienky pre žiakov z menej podnetného prostredia a žiakov zo špeciálnym výchovno - vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Tento cieľ im pomáha realizovať špeciálny pedagóg spolu s asistentom učiteľa a v spolupráci so všetkými vyučujúcimi na škole.
7. Podporujeme rozvíjanie pohybových zručností žiakov v školských a mimoškolských športových aktivitách.
8. Zabezpečujeme rozvíjanie komunikačných zručností žiakov:
 - v rodnom jazyku,
 - v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov so zameraním na využitie cudzích jazykov v praxi, pre budúci život v EU,
 - snažíme sa orientovať pedagogické stratégie na riešenie problémových úloh, kritické myslenie, tvorbu projektov, aby sa žiaci naučili riešiť problémy a tvorivo pristupovali k úlohám, problémom, otázkam.
 - v sociálnych vzťahoch.
9. Posilňujeme profesijný a odborný rast učiteľov vhodnou motiváciou. Vedíme ich k zavádzaniu nových foriem a metód práce vo vyučovaní.
10. Zabezpečujeme skvalitnenie spolupráce s rodičmi, verejnosťou a inými organizáciami.
11. V náboženskej výchove spolupracujeme s cirkvami a vychádzame zo záujmov rodičov.
12. Považujeme za nutné viesť žiakov k zdravému životnému štýlu.
13. Vedíme žiakov ku schopnosti vnímať kultúrne a estetické zážitky.

Priority školy korešpondujú s motivačným názvom a zameraním školy. Veľký dôraz pri napláňovaní týchto cieľov kladieme na to, aby :

- žiaci chodili do školy radi,
 - každý žiak v škole zažil úspech,
 - vyjadroval otvorene svoje názory,
 - mal priestor na otázky a svoju argumentáciu,
 - dokázal kriticky myslieť, hodnotiť a sebahodnotiť sa,
 - bol hrdý na svoju školu, mesto, krajinu,
 - pracoval tímovo, komunikoval, rešpektoval iných,
 - získal kompetencie na celoživotné vzdelávanie a kompetencie pre reálny život
- zabezpečiť v našej škole také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou
 - zabezpečiť, aby naša škola nebola stále priateľskejšia len k žiakom, ale aj k rodičom a celému pedagogickému a nepedagogickému zboru
 - rešpektovať práva dieťaťa, nie len hovoriť o nich
 - povzbudiť vytváranie dobre fungujúcich komunít, v ktorých centre je sledovanie najlepšieho záujmu dieťaťa

Venujeme sa každému dieťaťu, podľa jeho potrieb prispôsobujeme výuku, snažíme sa o priateľské a podnetné zázemie pre každého žiaka. Robíme všetko pre tvorivé a pozitívne prostredie pedagógov.

Základné vzdelanie vytvára a postupne rozvíja kľúčové kompetencie. Poskytujeme spoľahlivý základ všeobecného vzdelania orientovaného na situácie blízke životu a na praktické konanie.

a. Každoročne sú v škole organizované nasledovné akcie:

Jazykové akcie, dobrovoľné zbierky, sviatky a tradície, pripomenutie si svetových a pamätných dní, literárne podujatia, besedy, hudobné a výtvarné aktivity, environmentálne aktivity, aktivity na podporu zdravého životného štýlu, preventívne aktivity, exkurzie, školy v prírode, lyžiarske výcviky, plavecké výcviky.

b. Starší žiaci učia svojich mladších spolužiakov

Samotní žiaci sú úžasnými tvorcami niektorých podujatí, v ktorých prezentujú svoje vedomosti, schopnosti, tvorivosť svojim mladším spolužiakom. Pravidelne organizujú Týždeň vedy a techniky, Deň M. R. Štefánika, Jazykový týždeň, Deň Zeme. Žiaci odovzdávajú nielen svoje vedomosti, ale rozvíjajú aj svoje organizačné a prezentačné schopnosti a schopnosť niesť zodpovednosť za svoju prácu. Takýmito aktivitami sú napríklad aktivity školského parlamentu (MDD, Valentín, Halloween a pod.)

c. Naše úspechy sú úspechmi našich žiakov!

Naši žiaci dosahujú každoročne výborné výsledky v súťažiach a olympiádach a popredne sa umiestňujú v obvodných, krajských a celoslovenských kolách.

Úspechmi našich žiakov je aj ich schopnosť rásť, pracovať na sebe, rozvíjať svoje osobnostné vlastnosti, vzťahy k spolužiakom a dospelým. Snažíme sa pestovať v žiakoch zodpovednosť, sebadôveru, sebareflexiu, empatiu, schopnosť zvládnuť problémy, orientovať sa v zložitej realite a nachádzať jedinečnosť svojej osobnosti.

- **Najúspešnejší žiaci školy**

Každoročne, na konci školského roka, oceňujeme najúspešnejšieho žiaka školy. Stáva sa ním žiak 9. ročníka, ktorý dosahoval počas štúdia vynikajúce študijné alebo športové výsledky, reprezentoval školu na obvodných, krajských a celoslovenských kolách predmetových olympiád a súťaží. Je vzorom nielen v učení ale aj v správaní.

- **Osobnosti mesta Lučenec spomedzi našich žiakov**

Primátorka mesta Lučenec oceňuje v rámci Dní mesta Lučenec aj žiakov základných a stredných škôl v Lučenci, ktorí úspešne reprezentovali mesto Lučenec na celoslovenských a medzinárodných kolách súťaží.

Naši žiaci sú tí, ktorí vytvárajú dobré meno školy. Škola si váži úspechy žiakov, za ktorými stojí nielen žiacky potenciál, snaha, zodpovednosť, radosť z učenia, chuť a vôľa osobnostne i vedomostne rásť ale aj ich pedagógovia a rodičia.

Každoročne realizujeme oceňovanie najúspešnejších žiakov školy. Prostredníctvom tejto akadémie si spoločne s pedagógmi a rodičmi si pripomenieme úspechy žiakov a školy za školský rok.

2. ZAMERANIE ŠKOLY

Názov **Škola pre každého – škola pre všetkých** nie je náhodný. Vyjadruje základnú myšlienku vzdelávacieho programu – otvorenosť školy všetkým deťom, rodičom, verejnosti – a to jednak obsahom vzdelania, demokratickými princípmi, rešpektovaním žiaka ako osobnosti, širokou ponukou diferencovaného prístupu ku žiakom, vzťahov v škole, naplňovaním najzákladnejších potrieb, spoločnými zážitky učiteľov, rodičov a žiakov, jednak zapojením školy a jej absolventov do verejného života, ich profesionálnu orientáciu, schopnosť slobodne a tvorivo pracovať, samostatne myslieť a zodpovedne rozhodovať, chápať globálne vzťahy, spriazdenosť s prírodou a jej zákonmi, súlad so všeobecne uznávanými životnými a mravnými hodnotami a demokratickými občianskymi postojmi.

iŠkVP kladie dôraz na všeobecný rozvoj osobnosti každého žiaka.

ŠkVP vychádza zo vzdelávacích cieľov a kľúčových spôsobilostí a s koncepcií, ktoré vznikli niekoľkoročnou snahou o inováciu pedagogického procesu a života školy celkom, analýzou vlastných možností a schopností pedagogického zboru, požiadaviek rodičov s naviazaním na tradície školy, trendov súčasného školstva.

Škola má svoje špecifiká a kladie dôraz na niektoré oblasti výchovy a vzdelávania, ktoré sú odlišné od ostatných škôl a tým dochádza k jej profilácii:

a. Od roku 1983 sa škola profiluje na rozšírené vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov. Škola má na 2. stupni 5 takýchto tried (spravidla po jednej v ročníku).
--

V iŠkVP:

- podpora výučby predmetu MAT – v 5. – 8. ročníku – dotácia o +1hod.
- v matematických – triedach – 1 hodina MAT/týždenne – delená na základe vnútornej diferenciacie
- v 9. ročníku predmet Matematický seminár
- Dotácia predmetov: chémia v 9. ročníku + 1 hod., biológia v 6. ročníku + 1hod.

b. Podpora výučby regionálnej výchovy – škola nesie meno Škola s regionálnou výchovou

V iŠkVP:

- Predmet Regionálna výchova v 1. ročníku

c. Podporujeme rozvoj hokejových talentov otvorením športových tried so zameraním na ľadový hokej v spolupráci s Hockey club Lučenec.

d. Naším cieľom je v iŠkVP rozvíjať aj:

- výučba anglického jazyka od 1. ročníka (1. a 2. ročník predmet Jazyky hrou, v 5. ročníku dotácia ANJ o 1 hodinu); od 7. ročníka výučba 2. cudzieho jazyka – NEJ, RUJ;
- IT zručnosti žiakov od 2. ročníka (v 2. ročníku zavedenie predmetu informatika)
- Podpora pohybových aktivít vytvorením predmetu Športové hry na II. stupni 5. A 6. ročník povinný predmet, 7. – 9. ročník voliteľný predmet Všestranná športová príprava

3. STUPEŇ VZDELANIA

a.) Profil absolventa primárneho vzdelanie

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného vzdelávania.

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojeného prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,

- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má vzťah ku kultúrne – historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorým sa stretáva vo svojom živote,
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

b) Profil absolventa nižšieho stredného vzdelania

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebazvdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém v tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania poznatkov,
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou,
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka,
- používa matematické prístupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia,
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život,
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní a riešení úloh/problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznaky a metódy prírodných vied vo svojom živote,
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine,
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote,
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti,
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti,
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných,
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

4. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

- V oblasti rozumovej výchovy rozvíjame u žiakov tvorivé, analytické a kritické myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.
- Podporujeme výučbu pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, projektové vyučovanie, prezentácia a obhajoba výstupov, praktickú výučbu. Spájame teóriu s praxou.
- Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za vlastné učenie.
- Dôraz kladieme na rozvoj všetkých kompetencií potrebných pre celoživotné vzdelávanie a pre praktický život.
- Vedíme žiakov od 5. ročníka k profesijnej orientácii.
- Podporujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva
- Upriamujeme pozornosť na proces učení sa: starší žiaci učia mladších, vzájomné odovzdávanie si vedomostí medzi pedagógmi.
- Osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.
- Školský špeciálny pedagóg poskytuje odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.
- V oblasti prevencie neupozorňujeme len na negatívne stránky závislosti, ale hlavne posilňujeme osobnostnú stránku žiaka, schopnosť kriticky myslieť, adekvátne riešiť problémy, aktívne a zmysluplne využívať voľný čas a viesť zdravý životný štýl.
- Všímame si talenty v jednotlivých oblastiach a rozvíjame ich u jednotlivých žiakov do maximálnej nožnej miery. Preferujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé osvojovanie učiva.

5. ZABEZPEČENIE VÝUČBY ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO – VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Všeobecná charakteristika

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami - je žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva diagnostikované výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba – je požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre žiaka, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia.

Do kategórie žiakov so **ŠVVP** patrí :

1. **žiak so zdravotným znevýhodnením:**
 - a) žiak so zdravotným postihnutím
 - b) žiak chorý alebo zdravotne oslaben
 - c) žiak s vývinovými poruchami učenia
 - d) žiak s poruchami správania
2. **žiak so sociálne znevýhodneného prostredia**
3. **žiak s nadaním**

Pri zabezpečovaní výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP budeme vychádzať z týchto platných **právnych predpisov MŠ SR, ŠPÚ**, príslušných metodických usmernení Štátnej školskej inšpekcie a odporúčaní centier výchovného poradenstva (CPPPaP, CŠPP).

Zákon č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)

Pedagogicko- organizačné pokyny na príslušný školský rok

Metodický pokyn MŠVVŠ SR č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ- príloha č.2

Metodicko – informatívny materiál ŠPÚ „žiak s poruchami správania v základnej škole“

Správy z pedagogicko- psychologických vyšetrení, zo špeciálno-pedagogických vyšetrení, odborných vyšetrení žiakov.

Štátny vzdelávací program ISCD I – primárne, ISCD 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie,

Inovovaný školský vzdelávací program a vzdelávacie programy so špeciálnym zameraním :

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami učenia

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania

Vzdelávací program pre žiakov s nadaním

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami pozornosti a aktivity

Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Vzdelávací program pre žiakov s NKS

Odbornú pomoc žiakom, ich rodičom a pedagogickým zamestnancom školy poskytne školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca a asistenti učiteľa.

V poslednom období sa zvyšuje počet žiakov so ŠVVP a zvlášť zaznamenávame žiakov so závažnejšími zdravotnými postihnutiami. Zabezpečenie starostlivosti a poskytnutie odborného servisu si vyžaduje navýšenie počtu asistentov učiteľa.

Hlavnú časť priamej činnosti venujeme žiakom prvých ročníkov a žiakom 1.stupňa, u ktorých sa prejavujú výukové nedostatky. Pozornosť sústreďujeme aj na špecifickú skupinu žiakov t.j. žiakov s individuálnym vzdelávaním. Pre nich a pre žiakov individuálne začlenených je vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý konkrétne definuje všetky podmienky výchovno – vyučovacieho procesu: cieľ, úlohy, formy, spôsob vzdelávania, postup ich hodnotenia a klasifikácia, spoluprácu so zákonným zástupcom.

V prípade potreby je žiakom upravený obsah vzdelávania /do 30 %/. Vychádzame z pokynov a usmernení poradenských zariadení.

Na tvorbe IVVP sa podieľajú školský špeciálny pedagóg, triedny učiteľ, vyučujúci príslušného predmetu a príslušné poradenské zariadenie (CPPPaP, CŠPP). Oboznamujeme s ním rodiča. Schvaľuje ho riaditeľka školy.

Proces výučby prispôbujeme potrebám a schopnostiam samotného žiaka, ktorému je umožnený rovnocenný prístup ku vzdelaniu, dosiahnutie príslušného stupňa vzdelania primeraným spôsobom.

Pre výučbu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvárame vhodné personálne aj materiálne podmienky. Podstatným kvalitatívnym posunom je práca tzv. inkluzívneho tímu -

odborných zamestnancov: školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, školský psychológ, asistenti učiteľa.

Vybavenie kabinetu špeciálneho pedagóga a asistenta učiteľa sa stále rozširuje, aktualizuje (pracovné listy, tabuľky, kalkulačky, výukové programy odborná literatúra, pod.) a tým umožňuje individuálnu prácu so žiakmi. Škola nemá bezbariérový prístup.

Na procese školskej integrácie individuálneho začlenenia žiaka v bežnej triede ZŠ sa podieľa viacero činiteľov, ktoré sa navzájom ovplyvňujú a je v našom záujme zosúladiť ich do uceleného celku. Preto presadzujeme spoluprácu školy, poradenských zariadení, rodičov a samotného žiaka.

Na veľmi dobrej úrovni je spolupráca školského špeciálneho pedagóga a asistenta učiteľa s centrami výchovného poradenstva, čo dáva predpoklad dobrej odbornej starostlivosti a zabezpečenie pomoci žiakom, ktorí to potrebujú.

Všetky rozhodnutia a postupy činnosti so žiakmi so ŠVVP sú konzultované s vedením ZŠ a rodičmi žiakov. Realizujú sa na základe žiadosti a po súhlase zákonných zástupcov.

Ciele a obsah činnosti so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiaci so ŠVVP plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci ZŠ. Osvojené kľúčové kompetencie zodpovedajú profilu absolventa na primárnom aj nižšom strednom vzdelávaní. Obsah školského vzdelávania je rovnaký ako obsah školského vzdelávania ostatných žiakov. V rámci reedukačnej činnosti špeciálneho pedagóga je pôsobenie na žiakov zamerané na niekoľko oblastí ovplyvňovania a podnecovania rozvoja ich osobnosti.

Obsahové okruhy činnosti so žiakmi so špeciálnymi potrebami

1. zrakové vnímanie
2. sluchové vnímanie
3. motorika
4. orientácia
5. školské zručnosti : písanie, čítanie, počítanie
6. poznávacie procesy : pozornosť a koncentrácia
7. rozvíjanie špecifických funkcií

Asistent učiteľa je nápomocný vyučujúcemu a pracuje s vybranými žiakmi podľa jeho pokynov s cieľom uľahčiť získavanie príslušných kompetencií. Upravené sú postupy, metódy a formy prístupu k jednotlivým žiakom.

Najpočetnejšiu kategóriu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tvoria žiaci s vývinovými poruchami učenia. Najčastejšie vyskytujúcimi poruchami v našej ZŠ sú: dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia. Sprevádzané sú poruchami pozornosti, sústredenosti, hyperaktivitou, prípadne hypoaktivitou, impulzívnym správaním, psychomotorickým nekludom a ďalšími príznakmi.

Svojím obsahom sa vzdelávací proces žiakov so špecifickými poruchami učenia zásadne neodlišuje od vzdelávania ostatných žiakov.

Žiaci s poruchami pozornosti, aktivity, sústredenia majú veľmi často aj iné poruchy (DL,DG, DO,DK, znížená schopnosť koncentrácie), preto sú začleňovaní do skupiny žiakov s ŠPU.

Vo výchovno – vyučovacom procese vychádzame z potrieb žiakov a motivujeme ich do učenia pestrými metódami a formami výučby, využívaním IKT pri skupinovej aj individuálnej činnosti.

Využívame rôzne organizačné formy (práca v skupine, individuálna činnosť, účasť na vyučovaní), špeciálne reedukačné metódy a prístupy, individuálnym prístupom, rešpektovaním potrieb

zmierňujeme neuspokojivé výchovno - vyučovacie výsledky a uľahčujeme žiakom cestu k učeniu s cieľom kladne ovplyvniť ich ďalší osobnostný vývin.

Podporujeme orientáciu na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie ich vnútornej motivácie.

Od školského roka 2014/15 máme individuálne začlenených aj žiakov s poruchami správania a emócií. Na základe odborného pedopsychiatrického, psychologického a špeciálne pedagogického vyšetrenia sa zameriavame na zmiernenie nežiaducich prejavov v ich správaní a rozvíjanie sociálnych kompetencií.

Pre výučbu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvárame vhodné personálne aj materiálne podmienky. Podstatným kvalitatívnym posunom je práca tzv. inkluzívneho tímu - odborných zamestnancov: školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, školský psychológ, asistenti učiteľa.

Škola úzko spolupracuje aj s príslušnými ÚPSVaR.

Starostlivosť o žiakov so sociálne – znevýhodneného prostredia

Cieľom ich vzdelávania, pozitívneho pôsobenia triednych učiteľov a celého pedagogického kolektívu je v značnej miere v rozvoji sociálnej komunikácie, osobnostného rozvoja a bezproblémového začlenenia žiakov do kolektívu a skvalitnenie spolupráce s ich rodičmi.

Vo výchovno vyučovacom procese prispôsobujeme metódy a formy vzdelávania, využívame kompenzačné pomôcky, využívame pomoc asistenta učiteľa a školského špeciálneho pedagóga.

Dôležitú úlohu zohráva pravidelná komunikácia so zákonnými zástupcami, vyžadovanie a sledovanie pravidelnej dochádzky žiakov do školy, prípravy žiakov.

Poskytujeme rôzne iné formy podpory: odborné poradenstvo, darovanie šatstva, hračiek, školských pomôcok. Škola zabezpečuje pre žiakov zo SZP 2 x ročne školské pomôcky a znížený poplatok za stravovanie v školskej jedálni.

Nevyhnutným faktom je otázka tolerancie, porozumenia, podpory, solidarity.

Úzko spolupracujeme v tomto smere s UPSVaR, poradenskými organizáciami, terénnymi pracovníkmi, obecnými úradmi, mestským úradom, policajným zborom, mestskou políciou, materskými škôlkami, krízovými centrami.

Starostlivosť o nadaných žiakov

Prácu s **nadanými žiakmi** zameriame na rozvíjame ich talentu do maximálne možnej miery a pripravujeme žiakov na tvorivé využívanie nadania v prospech spoločnosti. Koordinátorom práce s nadanými žiakmi je kariérová poradkyňa.

Na škole budujeme systém práce s nadanými (a vynikajúcimi) žiakmi (**všeobecné intelektové nadanie**) a momentálne sa prejavuje nasledovne:

- podpora žiakov priamo na vyučovacích hodinách formou podnetných, tvorivých, logických úlohoch, rozvíjame samostatnosť žiakov, poskytujeme stimulujúce podnety.
- účasť žiakov na vyučovacích hodinách vo vyššom ročníku,
- zapájanie žiakov do rôznych predmetových projektov, aktivít v rámci realizovaných projektov, základoškolskej odbornej činnosti, iných odborných súťaží a aktivít,
- zapájanie žiakov do predmetových súťaží a olympiád,
- účasť žiakov na sústredueniach, konferenciách, workshopoch, besedách, exkurziách,
- pravidelné individuálne konzultácie s vybranými vyučujúcimi (tútormi) mimo vyučovacích hodín,
- krúžková činnosť
- spolupráca so strednými školami, neziskovými organizáciami, firmami.

V tejto súvislosti úzko spolupracujú triedni učitelia s príslušnými vyučujúcimi ako aj so školskou špeciálnou pedagogičkou a zákonnými zástupcami. Často je potrebné rozvíjať emocionálnu a vôľovú stránku nadaných žiakov.

Rozvoj športového nadania realizujeme u žiakov v bežných triedach so športovou prípravou – zameranie na ľadový hokej od 5. ročníka. Títo žiaci majú v rámci iŠkVP 3 hodiny športovej prípravy a ďalší tréningový proces. Dbáme o to, aby sa zosúladiť výchovno – vyučovací a tréningový proces. Práca s hokejovou mládežou začína už od materských škôlok, kde podporujeme realizáciu korčuliarskych aktivít, ako aj v rámci krúžkovej činnosti na škole. Otvárame korčuliarsky krúžok ako aj hokejový krúžok. Na škole pôsobia 2 hokejový tréneri. Úzko spolupracujeme s HC Lučenec, CPPPaP, športovou lekárkou MUDr. M. Gáfrikovou, ako aj so zákonnými zástupcami.

Škola vynakladá maximálne úsilie o starostlivosť o nadanú mládež aj materiálne ako aj personálne. Zaviedli sme preto v rámci tejto problematiky Koordinátora práce s nadanými žiakmi. Podporujeme celkovo rozvoj profesijných zručností v oblasti nadaných žiakov.

6. ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti.

Prierezové témy sú začlenené nielen v učebných osnovách jednotlivých predmetov, ale realizujeme ich aj v rámci mimovyučovacích aktivít.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy. Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec),

- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Aktivity: aktivity na vlastnom dopravnom ihrisku, Ochrana života a zdravia, aktivity mesta: Odstav auto, zober bicykel;

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí ale uvedomoval si aj dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primetateľné a vhodné pre nich- chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode.

Aktivity: Deň Zeme, Deň vody, Zber papiera, Biologická olympiáda, projekty spoločností Veolia/Dalkia, hry s ekologickými hračkami z pet – fľaš a ich výroba, prezentácia prác žiakov na nástenkách školy, zbierka pre útulok, škola v prírode, Eko – trieda roka, mesiaca;

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, dvoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Aktivity: Deň narcisov, Zbierka ligy za duševné zdravie, Zbierka Biela pastelkam Zbierka pre útulok, Medzinárodný deň detí, Október – mesiac úcty k starším, Deň matiek, Deň otcov, Deň učiteľov, Detský čin roka, Medzinárodný deň ľudských práv, Pamätný deň holokaustu, Týždeň boja proti rasizmu;

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Povinné učivo Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy je začlenené aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Aktivity: Peer program – preventívny program o AIDS v spolupráci s CPPPaP, Týždeň boja proti drogám, Medzinárodný deň detí, Deň športu, Školská športová olympiáda, Medzinárodný deň duševného zdravia, Zdravotnícky krúžok, Súťaž mladých záchranárov CO, spolupráca s Červeným krížom, Projekt zdravotnej výchovy v spolupráci so SZŠ v Lučenci, projekt Hovorme o jedle, Deň vody, výchovné koncerty, besedy, plavecký, lyžiarsky výcvik, krúžková činnosť, didaktické hry, ochrana človeka a prírody;

TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Aktivity: Týždeň vedy a techniky, Jazykový týždeň, Deň M. R. Štefánika, Popoludnie s matematikou, Tvorba krátkodobých a dlhodobých projektov na vyučovacích hodinách, prezentácie žiackych prác;

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci už vo veku 7 - 11 rokov sú vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačných - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorý by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Aktivity: Triedne časopisy, rozhlasové relácie, tvorba prezentácií pre jednotlivé podujatia školy, besedy s odborníkmi, zapájanie sa do fotografických súťaží, krúžková činnosť;

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania vzhľadom na to, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole stretávajú žiaci rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebaujadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Vo všetkých oblastiach výchovno – vyučovacieho procesu a života školy uplatňovať Dohovor o právach dieťaťa. Táto filozofia sa týka všetkých žiakov a zamestnancov školy.

Aktivity: Medzinárodný deň ľudských práv, Týždeň boja proti rasizmu, Pamätný deň holokaustu, Jazykový týždeň, Brána jazykov, Marec – mesiac knihy, Medzinárodný deň školských knižníc, Európsky deň rodičov a školy, Medzinárodný deň detí, program Škola priateľská k deťom, aktivity školského parlamentu, Deň M. R. Štefánika, Pasovanie prvákov, Rozlúčka s deviatakmi, výchovné koncerty, besedy, exkurzie a školské výlety, hudobno – dramatické vystúpenia žiakov pre pedagógov, seniorov, širokú verejnosť;

7.KARIÉROVÉ PORADENSTVO

Kariérové poradenstvo na školách je súčasť služieb, ktoré zabezpečuje naša spoločnosť. Naším cieľom je pomáhať jednotlivcom v akejkoľvek veku pri rozhodovaní o otázkach vzdelávania, profesijnej prípravy, voľby zamestnania a rozvoja kariéry počas života.

Hlavné úlohy a činnosť kariérneho poradcu v škole sú v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“), zákonom č. 390/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa

zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 317/2009 Z. z.“), s Dohovorom o právach dieťaťa, Deklaráciou ľudských práv a Listinou ľudských práv. Dôležitým dokumentom pri plnení úloh kariérneho poradenstva je dokument Pedagogicko organizačné pokyny, vydávané každoročne MŠ SR.

Hlavnou náplňou práce kariérnej poradkyne je zabezpečiť poradenskú, metodickú a informačnú pomoc žiakom a ich zákonným zástupcom o možnostiach štúdia na SŠ. Kariérna poradkyňa usmerňuje žiakov 9. a 8. ročníka pri výbere vhodného štúdia na strednej škole. V stanovenom termíne zasiela všetky prihlášky na stredné školy a zabezpečuje žiakom ich ďalšie štúdium. Pri výbere vhodnej školy kariérna poradkyňa pomáha žiakom pohovorom, zverejnením propagačných materiálov na nástenke, organizovaním exkurzií do škôl. Zákonných zástupcov informuje o možnostiach ďalšieho štúdia na rodičovských združeniach a individuálnymi konzultáciami. Kariérna poradkyňa pravidelne zabezpečuje zber informácií o záujme žiakov pre ŠVS a odoslanie prihlášok na stredné školy v určených termínoch. Žiaci 8. a 9. ročníka sa pravidelne zúčastňujú prezentácie stredných škôl na Burze práce a informácií v spolupráci s ÚPSVaR.

Ďalšou oblasťou pôsobenia kariérnej poradkyne je práca s problémovými žiakmi. V spolupráci s triednymi učiteľmi, špeciálnym pedagógom je nápomocná pri riešení ich problémov. Pozitívom je zapojenie školy do národného projektu Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno - patologických javov v školskom prostredí. Diagnostika COMDI je počítačový program od zadávania dát, ich spracovania a zostavenia výsledných hodnôt, ktoré tvoria podklad pri ďalšej poradenskej činnosti. Program COMDI ponúka niekoľko modulov (batérií testov) pre rôzne cieľové skupiny podľa veku, záujmov a profesionálneho zamerania.

Pri študijnom - profesijnom poradenstve žiakov sa využívajú nástroje získané v rámci Národného projektu a to COMDI - Poradenský nástroj k zisťovaniu potenciálu osobnosti jednotlivca, definovanie jeho záujmov, schopností, intelektového potenciálu, zručností, praktickej pripravenosti pre život, osobných vlastností, študijných predpokladov a predpokladov pre profesijné uplatnenie sa na trhu práce, Test merania technického talentu, Test Učebné štýly žiakov, Test technicko-praktického porozumenia.

8. ROZVOJ FINAČNEJ GRAMOTNOSTI

Finančná gramotnosť je dôležitou súčasťou iŠkVP. Naším cieľom je viesť žiakov k nasledovným kompetenciám:

- kompetencie nevyhnutné pre finančné a existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny a pre aktívnu účasť na trhu finančných produktov a služieb
- vyhľadávať správne informácie, kriticky myslieť, rozoznávajú potrebného od zbytočného, odlišenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií

- vedieť vybrať najlepšie riešenie a zároveň rešpektovať okolnosti rodinné, spoločenské, právne, etické, ale aj ekologické. Riešenia porovnávať s osobnými preferenciami, skúsenosťami a intuíciou
- vedieť v domácnosti finančne hospodáriť
- vedieť správať sa finančne zodpovedne

Výučba je potom prednostne zameraná na získavanie zručností a rozvíjanie stratégií pre život.

- Ukazovať rozmanitosť ponuky produktov, služieb a inštitúcií – do vyhľadávania rozmanitých finančných produktov a služieb môžu byť zapojení samotní žiaci.
- Venovať sa so žiakmi porovnávaní podobných produktov a služieb, z ktorých žiaci vyberajú tie najvýhodnejšie pre danú situáciu.
- Sledovať so žiakmi vývoj niektorých produktov alebo služieb v čase.
- Rozvíjať stratégiu smerujúcu k informovanému rozhodovaniu podľa zásady „produkty, služby a inštitúcie sa menia, zručnosti ostávajú“ (napr. žiaci majú za úlohu vybrať najvýhodnejší úver pre modelovú rodinu s istými parametrami)
- Naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie: využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením – uplatňujte rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením spolu so žiakmi vyhľadávať varovné signály klamlivých ponúk (drobné písmo, neprehľadnosť zmluvy).

Rozvoj finančnej gramotnosti sa prelína jednotlivými predmetmi a prierezovými témami rešpektujúc *Národný štandard finančnej gramotnosti a Metodiku na zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných a stredných škôl*. Finančná gramotnosť sa prelína vo všetkých predmetoch tak na úrovni ISCED1 ako aj na úrovni ISCED 2.

Finančnú gramotnosť žiakov rozvíjame aj prostredníctvom rôznych dobrovoľných zbierok ako Biela pastelka, Modrý gombík, Deň narcisov, kedy sami žiaci sú spoluorganizátormi aktivít a dobrovoľníkmi, ktorí majú na zodpovednosti zbieranie finančných prostriedkov.

Vedomosti pedagógov z oblasti finančnej gramotnosti zabezpečujeme:

- 2 pedagógovia vyškolení v programe Viac ako peniaze Junior Achievement
- vzdelávania, workshopy, semináre
- spoluprácou s organizáciami v oblasti poskytovania bankových služieb, s právnikmi, organizáciami zabezpečujúcimi ochranu spotrebiteľov
- samoštúdium odbornej literatúry
- výukové programy
- besedy

Rozpracovanie tém finančnej gramotnosti je uvedené v prílohe č. 1

9. PODPORA ZDRAVÉHO ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU

Podpora zdravého životného štýlu je podstatnou prioritou rozvoja kľúčových kompetencií žiakov s cieľom preventívne pôsobiť a v pozitívnom smere ovplyvniť zdravý rast a fyzický a duševný vývin ako aj kvalitu života a zdravie žiakov do budúcnosti.

Zdravie a zdravé prostredie v je pre nás kľúčovou prioritou s cieľom predchádzať obezite a nadváhe, odbúravať pasívne trávenie voľného času a pasívnu nadmernú spotrebu sledovaním televízie alebo hraním sa „obrázkových“ hier.

Ďalším dôležitým cieľom je odstraňovať nesprávne stravovacie návyky u žiakov.

V súlade s *Národným akčným plánom v prevencii obezity na roky 2015 – 2025* venujeme pozornosť rozvoju zručností a návykov žiakov v týchto oblastiach:

- a. podpora zdravej výživy**
- b. rozvoj pohybových zručností a fyzickej aktivity**
- c. rozvoj mentálneho zdravia**

Jednotlivé zručnosti rozvíjame nasledovne:

1. Oblasť podpory fyzickej aktivity

- a. dotácia hodín telesnej výchovy o 1 vyučovaciu hodinu v 5. a 6. ročníku, možnosť voľby predmetu športové hry v 7. – 9. ročníku
- b. ponuka športových krúžkov (napr. basketbalový, hokejový, korčuliarsky, stolno – tenisový, florbalový krúžok a pod.)
- c. podpora ľadového hokeja otváraním bežných tried so športovou prípravou od 5. ročníka, sústreďovanie hráčov ľadového hokeja už od 1. ročníka
- d. plavecký výcvik v 3. a 5. ročníku
- e. lyžiarsky výcvik v 4. a 7. ročníku
- f. zapájanie sa do športových súťaží
- g. podpora projektov a aktivít v oblasti športu: Týždeň mobility, športový medzinárodný deň detí, Do školy na bicykli, podpora hokejových, cyklistických a cyklotrialových podujatí a pod.
- h. ukážky športov v spolupráci so športovými klubmi v meste Lučenec, realizácia športových aktivít v spolupráci s materskými školami, športové aktivity tried s rodičmi, letné tábory, školy v prírode a pod.
- i. individuálna podpora žiakov so zdravotnými problémami v rámci ponuky zdravotnej telesnej výchovy
- j. aktívne prestávky – veľké prestávky trávia žiaci na školskom dvore

Tieto aktivity koordinujú: vyučujúci telesnej a športovej výchovy, športovej prípravy, koordinátor rozvoja telesnej výchovy na I. stupni, koordinátor podpory ľadového hokeja, koordinátor spolupráce s materskými školami, vedúci predmetových komisií a metodických združení

Tejto prioritě sa podriaďuje aj podpora materiálne – technického vybavenia školy: telocvičňa, malá telocvičňa, cvičebňa na elokovanom pracovisku, hádzanárske ihrisko, multifunkčné ihrisko, basketbalové ihrisko, hádzanársky sektor. Škola využíva aj park, zimný štadión, mestské kúpalisko,

kúpaliská v okolí Lučenca. Škola by potrebovala v blízkosti školy možnosť využívať aj ďalšiu telocvičňu hlavne v zimnom období.

Multifunkčné ihrisko je priestorom školy na hodiny telesnej výchovy a aktívne trávenie mimovyučovacieho času, napríklad počas činnosti ŠKD. Priestor je postupne dobudovaný pre rôzne vekové kategórie a na rôzne účely, napr. preliezky, do budúcnosti sa bude realizovať vybudovanie fitnes parku.

2. Oblasť podpory zdravej výživy

- a. v rámci rozvoja kompetencií u žiakov sa podpora realizuje ako prierezová téma v predmetoch prvouka, biológia, telesná a športová výchova, etická výchova, občianska výchova
- b. v rámci realizácie projektov a aktivít: Týždeň zdravej výživy, aktivity v spolupráci so SZŠ v Lučenci, besedy s odborníkmi z RÚVZ a inými odborníkmi zaoberajúcimi sa oblasťou stravovania a zdravej výživy (napr. Včelí kRaj a pod.), zapájanie sa do súťaží a projektov;
- c. učíme žiakov kriticky hodnotiť marketing a reklamu
- d. informačné nástenky v priestoroch školy
- e. Široká dostupnosť zdravej voľby potravín:
 - v rámci podpory zdravého stravovania: mliečny program, program Školské ovocie
 - v rámci podpory zdravého stravovania: výber z dvoch jedál v školskej jedálni, doplnenie stravy výberom šalátov, ponukou ovocia zabezpečenie vyváženej stravy
 - pravidelná kontrola ponuky tovaru školského bufetu

Tieto aktivity zabezpečujú v rámci predmetov jednotliví vyučujúci, koordinátori zdravého životného štýlu na I. a II. stupni, príslušné predmetové komisie a metodické združenia.

3. Preventívny program Zippiho kamaráti

Program Zippyho kamaráti učí deti sociálne a emocionálne zručnosti. Je vytvorený pre deti vo veku 5-7 rokov a úspešne im prešlo viac ako milión detí na celom svete, v širokom spektre krajín a kultúr. Deti sa prostredníctvom 23 lekcií, v ktorých počúvajú príbehy a zúčastňujú sa aktivít, učia, ako hľadať vlastné riešenia problémov. Takýmto spôsobom sa stávajú lepšie pripravené zvládať životné nástrahy a lepšie vychádzať s ostatnými ľuďmi.

Program nadväzuje na dlhodobý záujem o problematiku duševného zdravia, najmä o problémy zvládania záťaže a stresu u detí a mládeže. Vytvorený bol britskou organizáciou *Partnership for Children*, v súčasnosti prebieha v takmer tridsiatich krajinách sveta. Pod záštitou Ligy za duševné zdravie je tento projekt od roku 2013 realizovaný aj na Slovensku. Skúsenosti z realizácie programu ukazujú, že deti po jeho absolvovaní dokážu lepšie vyjadrovať a chápať svoje emócie, spracovávať rôzne záťažové sociálne situácie, vychádzať s rovesníkmi, súrodencami, rodičmi a ostatnými ľuďmi a pod.

Počas trvania projektu (jeden školský rok) sa deti venujú pomerne zložitým témam ako Pocity, Komunikácia, Vzťahy, Riešenie konfliktov, Vysporiadanie sa so zmenou a stratou, Zvládanie nových situácií. Jednotlivé hry a aktivity v programe sú koncipované tak, aby si dieťa zvyklo – za podpory školského psychológa a učiteľa – čeliť problémom a zároveň podporujú schopnosť vyjadriť emócie, ale aj schopnosť spolupráce, solidarity, súcitu, obetavosti, tolerancie i empatie voči potrebám druhých i seba samého. Deti sa učia, že je v ich rukách, aký prístup zvládnutia situácie si zvolia; osvojujú si nové spôsoby a stratégie zvládania problémov.

Rodičia niekedy majú obavy vystaviť deti emocionálne náročným situáciám. Tieto situácie sú však neraz náročnejšie pre dospelého než pre dieťa. Príkladom môže byť návšteva chorého v nemocnici, rozvod rodičov alebo pohreb. Program zdôrazňuje, že je veľmi dôležité byť aj v takýchto situáciách voči deťom otvorený a dať im pravdivé informácie. Jednotlivé príbehy a aktivity v rámci projektu „Zippy“ umožňujú deťom zrozumiteľnosť aj takýchto záťažových situácií, dávajú im priestor hovoriť o nich a stávajú sa „sprievodcom“ pri ich prekonávaní. Zippyho kamaráti je projekt, ktorý dáva deťom veľmi dobrý základ k tomu, aby sa naučili obstať v zložitých situáciách aj neskôr v živote.

Program deti učí:

- Ako identifikovať svoje pocity a hovoriť o nich
- Ako vyjadriť, čo chcú povedať
- Ako pozorne načúvať
- Ako požiadať o pomoc
- Ako vytvárať a udržiavať priateľstvá
- Ako sa vyrovnáť s osamelosťou a odmietnutím
- Ako sa ospravedlniť
- Ako sa vyrovnáť so šikanovaním
- Ako riešiť konflikty
- Ako sa vyrovnáť so zmenou a stratou, vrátane úmrtia
- Ako sa prispôbiť novým situáciám
- Ako pomáhať druhým

Program Zippyho kamaráti nehovorí deťom, čo majú robiť. Namiesto toho ich nabáda, aby prišli s vlastným riešením problémov. Deti sa učia vyberať riešenia, ktoré nielen pomôžu im, ale rešpektujú aj ostatných.

STRUČNÝ OBSAH

Program Zippyho kamaráti je rozdelený do šiestich častí (modulov), z ktorých každý pozostáva zo štyroch lekcí. Každý modul má inú tému.

Modul 1 – Pocity : Deti začínajú diskusiou o pocitoch – smútok, šťastie, zlosť, žiarlivosť a nervozita. Deti si cvičia hovoriť o tom, ako sa cítia v rôznych situáciách a hľadajú spôsoby, ako sa cítiť lepšie.

Modul 2 – Komunikácia : Tento modul učí deti, ako efektívne komunikovať. Program učí deti načúvať druhým. Učí ich, ako požiadať o pomoc a vyjadriť, čo chcú povedať, a to aj v ťažkých situáciách. Tichšie deti sa v týchto lekciách často „otvorí“ a naučia sa slobodnejšie vyjadrovať svoje pocity.

Modul 3 – Vytváranie a strata priateľstiev : Tu sa deti učia o priateľstve – ako si získať a udržať kamarátov a ako sa vyrovnáť so osamelosťou a odmietnutím. Deti si cvičia, ako sa ospravedlniť a napraviť vzťahy po hádke s kamarátom.

Modul 4 – Riešenie konfliktov : Tento modul sa zaoberá riešením konfliktov. Učitelia zisťujú, že deti sa rýchlo zlepšujú v prekonávaní rozdielov medzi sebou. Konkrétne sa tento model venuje šikane a tomu, čo deti môžu robiť, ak sa ony samy, alebo niekto v ich okolí stanú obeť šikany.

Modul 5 – Vyrovnávanie sa so zmenou a stratou : Tento modul sa zameriava na zvládanie zmien, veľkých i malých. Najväčšia zmena zo všetkých je, keď niekto zomrie. Hoci dospelým sa často zdá problematika smrti veľmi ťažkou na to, aby ju preberali s deťmi, deti to zriedka tak vnímajú. Deti vítajú možnosť hovoriť otvorene o téme, ktorá sa stala tabu pre mnoho dospelých.

Modul 6 – Zvládame : Záverečný modul potvrdzuje všetko, čo sa deti naučili – hľadanie rôznych spôsobov, ako sa vyrovnáť s ťažkými situáciami, ako pomáhať druhým a ako sa prispôbiť novým okolnostiam. Záverečná lekcija je oslava, kde každé dieťa dostane korunku a certifikát.

4. Preventívny program Kamaráti Jabíčka

Program Kamaráti Jablčka bol vytvorený ako pokračovanie programu Zippyho kamaráti (jedného z najúspešnejších programov na podporu duševného zdravia u malých detí na svete) a posilňuje zručnosti, ktoré sa deti naučia v predchádzajúcom programe. Používa podobný prístup a príbehy obsahujú rovnaké postavy ako v príbehoch programu Zippyho kamaráti.

Tento program je pre deti vo veku od 7 do 9 rokov. Podporuje ich emocionálnu pohodu a pomáha im rozvíjať zručnosti pre zvládanie ťažkých pocitov a situácií. Dôraz sa kladie na spoluprácu, zdieľanie nápadov a vzájomnú pomoc. U detí, ktoré sa ho zúčastnili bolo pozorované výrazné zlepšenie sociálnych zručností, významný nárast pozitívnych zvládacích stratégií a pokles negatívnych stratégií. Počas programu sú deti povzbudzované, aby premýšľali a hovorili o svojich pocitoch, môžu spolupracovať a nemali by sa cítiť pod tlakom.

Program Kamaráti Jablčka je rozdelený do šiestich častí (modulov), z ktorých každý pozostáva zo štyroch lekcí. Každý modul má inú tému.

Modul 1 – Pocity : Cieľom tohto modulu je pomôcť deťom spoznať svoje vlastné pocity a pocity druhých, vedieť o nich hovoriť a spoznávať vhodné techniky pre vyrovnanie sa s nepríjemnými pocitmi. Pomôcť deťom vyberať riešenia, ktoré im pomôžu zvládať ťažké situácie a učiť sa pomôcť svojim kamarátom.

Modul 2 – Komunikácia : Tento modul učí deti, ako efektívne komunikovať. Program učí deti načúvať druhým. Učí ich, ako požiadať o pomoc a vyjadriť, čo chcú povedať. Dáva deťom príležitosť precvičiť si zručnosť empatie, rozvinúť stratégie pre zvládanie problémov.

Modul 3 – Priateľstvo : Cieľom modulu je pomôcť deťom, aby uvažovali o kvalitách, ktoré sú pre kamaráta dôležité a porozumieť, čo očakávajú od priateľstva. Pomôcť deťom zvládať problémy s kamarátmi, vyrovnať sa s osamelosťou a odmietnutím. Dať deťom možnosť precvičiť si zručnosti empatie a tvorenia priateľstiev.

Modul 4 – Riešenie problémov : Tento modul pomáha deťom zamyslieť sa nad tým, kto im môže pomôcť v rôznych situáciách. Pomôcť deťom naučiť sa, ako sa môžu upokojiť a nájsť riešenie pre konkrétnu situáciu. Konkrétne sa tento model venuje šikane a tomu, čo deti môžu robiť, ak sa ony samy, alebo niekto v ich okolí stanú obeťou šikany. Taktiež pomáha deťom aby sa samy vnímali ako súčasť kolektívu, aby dokázali definovať, čo si pre svoju triedu prajú a aby premýšľali a hovorili o vzájomnej spolupráci

Modul 5 – Zmeny : Tento modul sa zameriava na zvládanie zmien, veľkých i malých . Pomáha deťom pochopiť, že zmeny sú súčasťou života a že každý sa môže úspešne prispôsobiť novým okolnostiam. Naučí deti ako sa cítiť v situáciách, ktoré nemôže zmeniť. Pomáha deťom zvládnuť náročné situácie, akou je rozpad rodiny.

Modul 6 – Ideme ďalej : Tento modul pomáha deťom vyrovnávať sa so sklamaním, dáva deťom príležitosť vyjadriť svoje obavy a naučiť sa, ako pomôcť sebe aj druhým obavy zvládať. Pomáha deťom zamyslieť sa nad tým, čo sa počas roku naučili.

5. Preventívny program Rovesnícka mediácia

Zapojenie žiakov do spoločného dialógu v otázkach riešenia konfliktov v škole prostredníctvom zmierovania (mediácie) sa na základe posledných výskumov ukazuje byť vhodnou cestou prevencie proti nežiaducim spoločenským javom v prostredí škôl. Bez ohľadu na to, aký konflikt deti prežívajú, je pre nich komunita rovesníkov najprirodzenejším prostredím zdieľania vnemov, pocitov, názorov či skúseností. Tréningy rovesníckej mediácie sú vedené vyškolenými mediátormi rovesníckej mediácie, pričom žiaci sa oboznámia s teoretickými východiskami, princípmi, metódami, zásadami a prínosom, ako aj praktickým aktivitám. Zároveň sú aktivity prípravou pre samotných žiakov stať sa rovesníckymi mediátormi.

10. ROZVOJ ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote. Nedostatočná, nevyzretá čitateľská (a informačná) gramotnosť vedie v konečnom dôsledku k vážnym problémom pri štúdiu, ako aj pri uplatňovaní nárokov na trhu práce.

Z tohto dôvodu kladieme v iŠKVP významnú úlohu rozvoju čitateľskej gramotnosti vychádzajúc z **Národnej stratégie zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti** MŠVVaŠ z apríla 2016.

Tí, ktorí získajú zručnosť čítania v detstve, v živote potom čítajú a učia sa rýchlejšie ako tí, ktorí ju nezískali. Majú pritom väčšiu slovnú zásobu, čo znamená, že nestroskotajú pri zložitejších textoch, a lepšie rozpoznávajú postup príbehov a formulujú svoje argumenty, čo je schopnosť, ktorá sa inými prostriedkami nedá rozvinúť.

Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehľbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických a profesijných zručností.

Naším cieľom je umožniť žiakom možnosť výberu žánrov a učiť ich kriticky hodnotiť. Žiaci, ktorí pravidelne čítajú beletriu a ďalšie materiály, napr. časopisy, noviny a nebeletristickú literatúru, boli zvyčajne v čitateľských prieskumoch mimoriadne úspešní.

Ďalším cieľom je odstraňovanie fenoménu **bibliofóbie** alebo tzv. **a-gramotnosti** u žiakov a mládeže. Ide o rozhodnutie nečítať napriek schopnosti čítať – trvalá ľahostajnosť voči knihám a čítaniu, čo predstavuje úplne nový postoj ku knihám.

Pri čitateľskej gramotnosti sa hlavný dôraz kladie na funkčný charakter čítania za účelom rýchleho získavania a efektívneho spracovania informácií. Čitateľská gramotnosť sa prelína s ďalšími oblasťami gramotnosti (prírodovedná, matematická, informačná, sociálna a ďalšie), preto je jej rozvoj veľmi dôležitý pri osvojovaní zručností, rozvíjaní schopností a pri získavaní vedomostí v ďalších vzdelávacích oblastiach.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti sa prejavuje v nasledovných rovinách:

- **vzťah k čítaniu**

Predpokladom pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti je potešenie z čítania a vnútorná potreba čítať.

- **doslovné porozumenie**

Čitateľská gramotnosť stavia na schopnosti dekodovať písané texty a vytvárať porozumenie na doslovnej úrovni so zapojením doterajších znalostí a skúseností.

- **metakognícia**

Súčasťou čitateľskej gramotnosti je schopnosť a návyk seba regulácie, t. j. schopnosť reflektovať zámer vlastného čítania, v súlade s ním voliť texty a spôsob čítania, sledovať a vyhodnocovať vlastné porozumenie čítanému textu a zámerne voliť stratégie pre lepšie porozumenie, prekonávanie náročnosti obsahu i zložitosti vyjadrenia.

- **podeliť sa**

Čitateľsky gramotný človek je pripravený podeliť sa o svoje zážitky, porozumenie a pochopenie textu s ďalšími čitateľmi. Svoje pochopenie textu porovnáva s jeho spoločensky akceptovanými interpretáciami, všima si zhody a premýšľa o rozdieloch.

• **aplikácia**

Čitateľsky gramotný človek využíva čítanie na sebarozvoj, ako aj k vlastnému rozhodovaniu a konaniu a čítanie bohato zúročuje v celom svojom živote vo všetkých jeho dimenziách.

V rozvoji čitateľskej gramotnosti rozvíjame jej **tri aspekty: získavanie informácií, vytváranie interpretácie a posúdenie textu**. Prvé dva aspekty zaisťujú zručnosti, ktoré čitateľ uplatňuje pri práci so samotným textom, tretí aspekt vyžaduje predovšetkým znalosti, ktoré si žiak osvojil už predtým alebo v inom prostredí.

Z tohto dôvodu sa na rozvoji čitateľskej gramotnosti podieľajú všetky metodické združenia a predmetové komisie.

Úlohou vedenia školy v spolupráci s predmetovými komisiami a metodickými združeniami je zapájať sa do výziev a projektov podporujúcich rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Aktivity na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

1. Podpora rozvoja čitateľskej gramotnosti v iŠKV

- 3. ročník – dotácia SJL +1 hodina
- 4. ročník – možnosť voľby zo 4 voliteľných predmetov pre predmet Dramatická výchova

2. Spolupráca s inštitúciami

- a. Novohradská knižnica Lučenec
- b. Slovenská pedagogická knižnica
- c. Novohradské osvetové stredisko
- d. Iné organizácie

3. Aktivity na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti

- a. Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice (SPK)
- b. Záložka do knihy (SPK)
- c. Marec – mesiac knihy
- d. Popoludnie s poéziou
- e. Besedy s autormi
- f. Literárne exkurzie
- g. Literárne nástenky
- h. Tvorba školského časopisu
- i. Výstavky kníh
- j. Rozhlasové relácie
- k. Vystúpenia žiakov na akadémiách a besiedkach
- l. Podpora dramatizácie na vyučovacích hodinách
- m. Krúžková činnosť
- n. Účasť žiakov na literárnych súťažiach v tvorbe poézie a prózy
- o. Účasť žiakov na Olympiáde zo slovenského jazyka
- p. Účasť žiakov na súťažiach v prednese poézie a prózy

- q. Účasť žiakov na aktivitách a súťažiach v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti
- r. Ročníkové a predmetové projekty
- s. Hodiny hlasného čítania, hodiny tvorivého písania
- t. Aktivity celoslovenského, regionálneho a miestneho charakteru

4. Činnosť školskej knižnice

- a. Podporovať tvorivú činnosť pedagógov v školskej knižnici
- b. Podporovať aktivity školskej knižnice
- c. Pravidelne dopĺňať knižný fond
- d. Skvalitňovať prostredie školskej knižnice

5. Vo vyučovacom procese podporovať rôzne organizačné formy (blokové, projektové, skupinové vyučovanie a pod.) a netradičné formy vyučovania.

6. Pravidelne sa zúčastňovať rôznych druhov meraní úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov:

- a. Komparo 4
- b. Komparo 8, Komparo 9
- c. Testovanie 5, Testovanie 9
- d. Riaditeľské previerky
- e. Iné

Z výsledkov týchto meraní vyvodzovať v príslušných predmetových komisiách a metodických združeniach opatrenia. Zároveň o výsledkoch pravidelne informovať zákonných zástupcov.

7. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Dôležitým predpokladom pre rozvoj čitateľskej gramotnosti je mať odborne vyškolených pedagógov. V tejto súvislosti spolupracujeme s MPC, ktoré poskytuje akreditované vzdelávacie programy a v rámci kontinuálneho vzdelávania dlhodobo podporujeme účasť pedagógov na týchto vzdelávaníach.

Konštatujeme, že k 1.9.2016 má jedna tretina pedagogického zboru absolvované kontinuálne vzdelávanie **MPC Rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov ZŠ**.

Zároveň podporujeme účasť pedagógov na rôznych odborných seminároch a workshopoch v tejto oblasti. Zabezpečujeme dopĺňanie knižného fondu o odborné materiály.

V rámci Klubu moderných učiteľov je naším cieľom organizovať interné vzdelávacie aktivity pre pedagógov s odborníkmi v tejto oblasti, s autormi, ako aj podporovať výmenu vzájomných skúseností na úrovni pedagógov, organizovať metodické dni a pod.

Aktivity na podporu čitateľskej gramotnosti koordinujú koordinátori rozvoja čitateľskej gramotnosti na I. a II. stupni, ktorí majú ukončené vzdelávanie MPC Rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov ZŠ.

8. Podpora čítania v rodine

Školské prostredie tak nie je samo o sebe jediným činiteľom, ktorý má na rozvoj čítania vplyv. Domáce aktivity zamerané na čitateľskú gramotnosť v ranom veku tvoria základ pre to, aby sa deti naučili čítať v škole. Samotnú motiváciu k čítaniu ovplyvňuje čitateľské prostredie a kultúra, ktorá čitateľov obklopuje.

11. PODPORA ĽUDSKÝCH PRÁV, HUMANIZMU A TOLERANCIE

Motto školy „Škola pre každého, škola pre všetkých“ vyjadruje podporu a realizáciu myšlienky rozvoja ľudských práv, humanizmu a tolerancie medzi žiakmi, zamestnancami školy a zákonnými zástupcami.

V našej škole platí zákaz mobbingu a bossingu na všetkých úrovniach zamestnaneckých štruktúr.

Je našou prioritou usmerňovať žiakov vo výchovno – vyučovacom procese tak, aby sa hodnota dodržiavania ľudských práv a zodpovednosť z nich vyplývajúca stala integrálnou súčasťou ich života.

V ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci dôsledne uplatňujeme zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie, netolerujeme javy, akými sú priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie alebo oddelenie detí a žiakov v dôsledku ich etnickej alebo sociálnej príslušnosti od ostatných detí a žiakov. Naopak, podporujeme inkluzívne vzdelávanie a hodnotu kooperácie pri vytváraní klímy školy, v ktorej vládne duch porozumenia, podpory, pomoci a solidarity. Vytvárame pre všetkých žiakov rovnaké podmienky na ich vzdelávanie.

Podporujeme a rozvíjame v žiakoch ich individuálny potenciál, odstraňujeme prekážky vo vzdelávaní identifikovaním rizikových faktorov. Uplatňujeme vhodnú pedagogickú intervenciu v znižovaní miery vyčleňovania žiakov z hlavného vzdelávacieho prúdu.

V tomto smere realizujeme rôzne aktivity, projekty, besedy na i mimo vyučovacích hodín, spolupracujeme s rôznymi inštitúciami.

1. Vo výchovno – vyučovacom procese sa podpore ľudských práv a multikultúrnej výchove venujú všetky predmety, predovšetkým ale OBN, ETV, NAV, DEJ, GEG. Dôležitou kompetenciou, o ktorú sa škola snaží, je rozvoj sebareflexie, schopnosti vyjadriť adekvátnou formou názory a rozvoj kritického myslenia v otázkach boja proti intolerancii, extrémizmu, xenofóbie, antisemitizmu, v oblasti migrácie. Na vyučovacích hodinách sa využívajú rôzne metódy ako diskusie, rolové hry, problémové metódy a pod., pre žiakov organizujeme aj exkurzie na súdne pojednávania a pod.
2. V oblasti podpory a rozvoja ľudských práv pôsobia na škole koordinátori prevencie sociálno – patologických javov na I. a II. stupni ako aj v rámci ŠKD.
3. Na škole aktívne pôsobí školský parlament ako významný prvok rozvoja demokratických hodnôt, spolurozhodovania žiakov a participácie na chode školy. Zástupcovia jednotlivých tried (triedy si volia vlastnú triednu samosprávu) sa vyjadrujú k rôznym otázkam chodu školy, tried, organizujú aktivity pre spolužiakov.
4. V súlade so Stratégiou Slovenskej republiky pre mládež na rok y 2014 -2020 vyjadrujeme rešpekt mladým tým, že podporujeme partnerstvo a rešpektujúcu komunikáciu medzi školou a mladým človekom prizývaním ho do diskusií a rešpektovaním reálneho hlasu mladých vo všetkých oblastiach života školy.

5. Škola sa v školskom roku 2015/2016 zapojila do projektu *Škola priateľská k deťom* a získala tento titul. Jeho cieľom je rozvoj participácie žiakov na chode školy ako aj spájanie školy, tj pedagógov, zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov v rozvoji porozumenia, podpory, vzájomného poznávania sa. V tejto súvislosti organizujeme rôzne aktivity ako napr. netradičné rodičovské združenia, športové popoludnia, výlety, zapájame sa do ďalších projektov ako Hodiny šťastia a pod.
6. Škola organizuje rôzne besedy s odborníkmi z radov neziskových organizácií, so zástupcami organizácií miestneho charakteru (napr. Zväz protifašistických bojovníkov a pod.), konverzačné týždne so zahraničnými lektormi a stážistami, historicko – geografické exkurzie (napr. exkurzia do Serede, do Bratislavy a na Devín, na Bradlo a do Košarísk, Kaliningradu, Budapešti, Viedne a pod.), zapájame sa do so žiakmi do literárnych, výtvarných či športových súťaží, prezentujeme žiakom zaujímavé filmové i knižné tituly, podporujeme prezentáciu pozitívnych vzorov z radov žiakov, zamestnancov školy, osobností miestneho, regionálneho a celospoločenského kultúrneho, historického, športového kontextu, osobnosti hodné nasledovania.
7. V súvislosti s rozvojom práv detí sa zameriavame aj na podporu vzťahov v triednych kolektívoch, jednak na triednických hodinách, alebo v súčinnosti s CPPP a P alebo v podpore rozvoja sociálnych zručností a rovesníckej mediácie. Jednotlivé triedy si volia vlastnú samosprávu, učia sa spolurozhodovať, viesť dialóg, niesť zodpovednosť.
8. V súvislosti s rozvojom tolerance spolupracujeme s organizáciami ako Únia nevidiacich a slabozrakých v Lučenci (zbierka Biela pastelka, besedy), s organizáciou UNICEF (zbierka Modrý gombík, spolupráca s Junior ambasádormi, vzdelávania pre žiakov a pedagógov), s Ligou proti rakovine (zbierka Deň narcisov) a pod.
9. V tejto súvislosti estetizujeme prostredie školy formou násteniek, žiaci sa oboznamujú s ľudskými právami detí, v rámci tried – v každej triede majú žiaci k dispozícii práva dieťaťa i školský poriadok.
10. V oblasti vzdelávania pedagógov v tejto oblasti spolupracujeme s organizáciami: UNICEF, Komisia prevencie protispoločenskej činnosti Mesta Lučenec, MPC, Finančná správa, Polícia SR a pod.

12. STAROSTLIVOSŤ O CUDZINCOV A ŽIAKOV NEOVLÁDAJÚCICH SLOVENSKÝ JAZYK

Doba, v ktorej žijeme, prináša so sebou neustále sa zvyšujúci počet detí cudzincov, ktoré sa legálne zdržiavajú na území SR.

Aj v podmienkach našej ZŠ sa stretávame s rôznymi otázkami dotýkajúcich sa inklúzie žiakov cudzincov s povoleným pobytom na území SR ale aj žiakov so slovenským štátnym občianstvom, ktorí plnia osobitný spôsob plnenia školskej dochádzky v zahraničí, ktorí sa často na územie SR vracajú a neovládajú slovenský jazyk.

ZŠ je súčinná v poskytovaní výučby slovenského jazyka všetkým žiakom, ktorí neovládajú slovenský jazyk a poskytuje im výučbu a starostlivosť, pretože to vnímame ako dôležitý predpoklad úspešnosti žiakov.

Dieťa ako cudzinec je podľa §146 ods. 1 školského zákona dieťa:

- a. Občan iného štátu alebo osoby bez štátnej príslušnosti s povoleným pobytom na území SR
- b. Žiadateľ o udelenie azylu na území SR podľa osobitného predpisu (podľa zákona o azyle)
- c. Slováci žijúci v zahraničí – držiteľ osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí
- d. Cudzcinci, ktorí sa nachádzajú na území SR bez sprievodu zákonného zástupcu podľa zákona o sociálno – právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele

Povinnosť plniť povinnú školskú dochádzku prináša otázky spojené s prekonávaním komunikačných bariér v slovenskom jazyku, s adaptáciou na inú kultúru, nové prostredie, iný typ školského systému a pod.

Cieľom procesov v našej škole je postupná inklúzia žiakov, ktorá častokrát trvá niekoľko rokov, vyžaduje maximálnu trpezlivosť a individuálny prístup.

Medzi základné procesy patrí:

- a. Zabezpečiť intenzívnu spoluprácu školy so zákonnými zástupcami a ďalšími inštitúciami, ktoré zabezpečujú pobyt a starostlivosť o cudzincov,
- b. Zabezpečiť výučbu slovenského jazyka, resp. základný a rozširujúci kurz slovenského jazyka
- c. Zabezpečiť inklúziu do procesov školy (napr. adaptácia a včleňovanie žiaka do triedneho kolektívu, zapájanie žiakov do podujatí školy napr. Medzinárodný deň materinského jazyka, besiedky, akademie a pod.). V tomto smere zohráva dominantnú rolu triedny učiteľ, v spolupráci s učiteľom slovenského jazyka, vychovávateľom ŠKD, asistentom učiteľa, vedením školy a rodinou;
- d. V prípade cudzinca s povoleným pobytom na území SR, ktorého zákonný zástupca je na území SR v postavení cudzina, zabezpečiť v súčinnosti s okresným úradom jazykové kurzy
- e. Materiálne – technické zabezpečenie sa týka napr. nákupu učebníc a učebných textov, kníh a iných školských pomôcok, zabezpečenie metodických materiálov pre pedagogických a odborných zamestnancov;
- f. Realizovať vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov v problematike týkajúcej sa cudzincov, vzdelávania cudzincov;

Dokumentácia.

- a. Základnú dokumentáciu osobného spisu tvorí: prihláška do ZŠ, rozhodnutie o prijatí do ZŠ, kópia dokladu o povolenom pobyte vydaným Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru SR
- b. Pedagogickú dokumentáciu súvisiacu s realizáciou jazykového kurzu tvorí: učebný plán, učebné osnovy, prehľad o vzdelávaní detí cudzincov v jazykovom kurze štátneho jazyka a osobný záznam.

Ďalšie procesy rieši osobitný interný predpis školy.

13. PODPORA REGIONÁLNEJ VÝCHOVY

Podpora regionálnej výchovy v našej škole má dlhodobú tradíciu, sme aktívnym členom Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou, regionálna výchova sa momentálne vyučuje v 1. ročníku ako predmet, v ostatných ročníkoch funguje ako prierezová téma.

Regionálna výchova okrem podpory rozvíjania národného povedomia a pozitívneho vzťahu k vlasti, pomáha šíriť aj myšlienky tolerance, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojov voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva.

Štátny vzdelávací program apeluje na podnecovanie záujmu žiakov o získavanie nových poznatkov prostredníctvom zážitku, bádateľských aktivít a zapájania sa do súťaží. Toto všetko spĺňajú prvky regionálnej výchovy, ktoré sa prelínajú všetkými výchovno-vzdelávacími oblasťami a integrujú sa v

prierezových témach. Školské prostredie je otvorené i pre spoluprácu s mimoškolským prostredím, rôznymi inštitúciami pre rôzne aktivity.

V predmete Regionálna výchova sa žiaci prvého ročníka oboznamujú s najbližším okolím – našim mestom, jeho geografiou, históriou, pamiatkami, známymi osobnosťami. Ďalším tematickým okruhom je ľudová kultúra – tradičný ľudový odev, remeslá, piesne, povesti a zvyky Novohradu, ale aj priblíženie každodenného života na dedinách v minulosti. Súčasťou vyučovania sú praktické skúsenosti s prácou s tradičnými materiálmi ako sú hlina, drevo, drôt.

Cieľom predmetu je vzbudiť u detí záujem o svoje okolie, podporiť zdravé sebavedomie a hrdosť na kraj, z ktorého pochádzajú. To všetko realizovať veku primeraným spôsobom, hravými formami, prostredníctvom zážitkov, vychádzok, nie zbytočným memorovaním encyklopedických vedomostí. Spätnou väzbou pre učiteľa je vedomie, že deti prejavujú o predmet záujem, kladú otázky, vedia sa orientovať v blízkom okolí, chápu jednoduché súvislosti, pamätajú si niektoré zaujímavosti, vedia zaspievať detskú ľudovú pieseň, zahrať sa hru, či samy iniciujú rodinné výlety do blízkeho okolia.

Regionálna výchova ako prierezová téma ponúka veľa možností, ako oboznámiť žiakov s jej prvkami v rôznych predmetoch. Je chybou viazať regionálnu výchovu len na ľudovú kultúru, regionálna výchova má oveľa širší záber, je súčasťou literatúry, geografie, dejepisu, biológie, občianskej náuky. Na prvom stupni ju môžeme uplatniť v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, prvouka, vlastiveda, hudobná výchova, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie. Na druhom stupni sú to už spomínané predmety literatúra, geografia, dejepis, biológia, občianska náuka a samozrejme hudobná výchova, výtvarná výchova, technika.

Ponúkané aktivity, prehliadky miest, spolupráca s inštitúciami a jednotlivcami:

- Recitačné súťaže: Timravina studnička, Šaliarsky Matko
- Autori pochádzajúci z Novohradu: Bohuslav Tablic, Božena Slančíková Timrava, Hana Ponická, Hana Košková, Peter Gajdošík, Martin Dzúr, Veronika Homolová Tóthová,...
- Literárne súťaže organizované mestom napr. Literárny Lučenec, literárnym klubom V.L.A.S.
- Prehliadky detských divadelných súborov
- Pamätné tabule v meste: Kubínyho námestie: Janko Kráľ, Franc Lehár, Ján Perliczi, Viliam Brüll-Bukový, Vajanského ulica: Sándor Petőfi, Reštaurácia Dvor u Jozefa: Jozef Kármán, Námestie Artézskych prameňov: Ľudovít Bazovský, ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským: Juraj Palkovič, Masarykova ulica: Janko Jesenský, Gustáv Voda, Tomáš G. Masaryk, Novohradská ulica(ZUŠ): Andrej Plávka, Rázusova ulica: Juraj Janoška/budova Dom MS/, Komenského ulica: Mária Ďuríčková, Zvolenská ulica: Božena Slančíková Timrava, Opatová: Alois Jirásek
- Pamätné izby, tabule rôznych osobností Novohradu v okolitých obciach
- Deň materského jazyka 21.2.
- Milan Rastislav Štefánik – Memoriál M. R. Štefánika – výtvarná súťaž ako súčasť Dňa Štefánika v meste Lučenec spojený s Matičným behom a Spomienkovými oslavami pri Pamätníku M. R. Štefánika v Lučenci
- Významné historické udalosti – napr. bitka pri Lučenci 1451, vypálenie mesta ruským cárskym vojskom 1849, udalosti 1989
- Spomienkové oslavy – Oslobodenie mesta Lučenec, SNP
- Hrady a kaštiele Novohradu
- Geografia Novohradu
- Novohrad ako multikultúrny kraj – Maďari žijúci na Slovensku a Slováci v Maďarsku, Palóci
- Lučenec na mapách – porovnávanie historických máp so súčasným stavom
- Zaniknuté miesta v meste
- Mestský cintorín – miesto posledného odpočinku Boženy Slančíkovej Timravy, JUDr. Ľudovíta Bazovského, Júliusa Szabóa, Karolíny Štúrovej,...
- Návšteva Novohradského múzea a galérie, Mestského múzea, Pamätného domu Júliusa Szabóa, Synagógy, Novohradskej knižnice
- Pamiatka obetí holokaustu v našom meste: Židovský cintorín, Synagóga s okolím, kamene Stolpersteine na Rázusovej ulici
- Rómovia v Novohrade – kováčske práce, výrobky z prútia a slamy, pálenie vápna a dreveného uhlia, výroba váľkov, práca s drevom, obchodovanie s koňmi. Hudobníci: 19. storočie v Redute (Kasíno) hrala kapela Rudolfa Rácza, ďalší primáš Rudolf Danyi. Rod

hudobníkov Bunkóovcov – hrali v Budapešti, Paríži, Hamburgu a Berlíne. Miško Borzó – vytvoril husľovú kompozíciu Spustošenie Lučenca.

- Fauna a flóra Novohradu, výskyt chránených druhov
- Chránené krajinné oblasti, chránené prírodné výtvy
- Rôzne výtvarné a spevácke súťaže, vystúpenia ako súčasť aktivít organizovaných v meste
- Školské aktivity: vynášanie Moreny, stavanie Mája
- Krúžková činnosť
- Aktivity ponúkané Mestom Lučenec a inými organizáciami

Spolupráca:

- Mesto Lučenec
- LUKUS – Mestské múzeum, Synagóga
- Novohradské múzeum a galéria
- Novohradské osvetové stredisko
- Novohradská knižnica
- Pamätný dom Júliusa Szabóa
- Občianske združenie Priatelja histórie Novohradu
- Mikroregión Novohradské podzámčie
- MO Matice slovenskej v Lučenci, Dom Matice slovenskej v Lučenci, Spolok M. R. Štefánika v Lučenci
- Živena
- Ľudové súbory
- CHKO Cerová vrchovina

14.COMENIA SCRIPT

Doba, v ktorej žijeme, je charakteristická neustálymi zmenami, mobilitou, využívaním online priestoru. Snažíme sa vnímať trendy a pripravovať žiakov na reálny profesijný a osobný život.

V uvažovaní nad zavedením nespojitého písma Comenia script od 1. ročníka rozhodovali mnohé dôvody.

- a. Dospelí, ale aj staršie deti, sa snažia svoje písmo zjednodušať, prispôbovať tomu, čo je pre nich najprírodzenejšie. Comenia Script (ďalej CS) sa líši od spojitého písma hlavne svojou jednoduchosťou. Táto jeho vlastnosť vyhovuje, paradoxne, všetkým deťom. Nadané dieťa, ktoré myslí rýchlejšie ako píše, je frustrované, keď nestíha krasopisne napísať cvičenie, dieťa s dygrafiou je na tom podobne, len z iných dôvodov. Tým, že sú tvary písma CS bližšie tlačnému písmu, umožňujú zjednodušiť systém čítania a písania. Deti sa nemusia učiť písmená štyri, ale len jedno alebo dve. Toto pomáha dieťaťu viac porozumieť textu, pracovať s jeho obsahom a nie formou, čo je veľmi dôležité pri rozvoji čitateľskej gramotnosti a tým aj samotného napredovania detí.
- b. Mobilita – v podmienkach školy sa stretávame so zvýšenou mobilitou rodín za prácou, štúdiom do zahraničia, ale aj trendy návratu rodín na Slovensko. V zahraničí je spojité písmo, ktoré sa učí v podmienkach SR, nečitateľné, dané krajiny ho nepoznajú. Žiaci sa v zahraničí učia písať práve prostredníctvom CS a zavedením CS poskytujeme žiakom flexibilitu a komfort pri mobilite do zahraničia a lepšej adaptácii sa v pracovných i školských podmienkach. Mnohí rodičia si pri návrate na Slovensko žiadajú pre výučbu Comenia script z dôvodu, že dieťa sa toto písmo učilo už v podmienkach zahraničnej školy.
- c. Vytváranie vlastného rukopisu žiaka – pri analýzach vývoja písma metodických orgánov školy u žiakov bolo konštatované, že žiaci si postupne vytvárajú vlastný rukopis, v ktorom v mnohých prípadoch dominuje tlačené písmo, resp. kombinácia tlačeneho a písaného písma. Tieto procesy sú ovplyvňované digitalizáciou života ľudí, vplyvom online priestoru, využívaním e-mailov, sociálnych sietí, získavaním informácií z online priestoru a pod. Súčasný život sa presunul aj vplyvom pandémie do online priestoru a ovplyvňuje aj proces učenia.

Charakteristika a výhody písma

1. Jednoduchá veľká abeceda, na rozdiel od zložitých barokových ťahov súčasnej školskej normy, ktoré v praktickom živote takmer nepoužívame.
2. Písmo má voliteľný sklon. Deti sa s ním zoznamujú až v 2. triede.

3. Napojovanie písmen je rovnako voliteľné, nemusí byť vôbec. Tým sa eliminuje nečitateľnosť písma, ktoré vzniká mimo iného z neprerušeného písaného ťahu. Napojovanie štýlom priradovania je praktické a z hľadiska písania diakritických znamienok – deti ich napíšu ihneď nad písmenom, nie až po napísaní celého slova, ako sa to deje pri písme na princípe jednotlačnosti.
4. Písmo vychádza v ústrety súčasným potrebám detí, ktoré už pred pubertou jednotlačné písmo opúšťajú. To sa týka už aj detí na 1. stupni ZŠ.
5. Jednoduchšie písmo môže byť ľahšie čitateľnejšie v zahraničí, a naopak, cudzinci prichádzajúci na Slovensko nášmu písmu lepšie porozumejú a uľahčí sa im komunikácia.
6. Tým, že sú tvary písma bližšie tlačnému písmu, umožňuje zjednodušiť systém čítania a písania. Deti s nemusia učiť písmená štyri, ale len jedno alebo dve.
7. Jednoduchšie písmo pomáha viac porozumieť textu, než písmo zložitejšie, ktoré môže odvádzať pozornosť od obsahu.
8. Comenia Script má vypracované ťahy pre pravákov i pre ľavákov, čo princíp súčasného písma neumožňuje.
9. Pre špeciálne účely je vypracovaná tiež bezserifová forma písma (bez možnosti napojenia), vhodná napríklad pre deti dysgrafické, mentálne či telesne handikapované.
10. V abecede je niekoľko písmen a číslíc, ktoré majú viac tvarových variant. Dieťa si tak samé zvolí, ktoré tvary preferuje. S tvarovými variantami sa deti zoznamujú až v 2. triede.

Veľká abeceda

Abeceda tvarovo vychádza predovšetkým z renesančnej italiky, ale vzhľadom pripomína skôr tlačenu kurzívu. Pre veľkú abecedu bol zvolený príklad z renesancie, ako harmonické spojenie veľkej a malej abecedy v dokonale čitateľný a praktický celok. Aby bola zachovaná presnosť geometrických proporcií, tvary veľkej abecedy vychádzajú priamo z tvarov Rímskej kapitály a nie z ich renesančných modifikácií. Väčšina horizontálnych ťahov začína jemnými prietahmi i vľavo (B, D, E, F, P, R), ktoré vznikajú pri normálnom rytme písania. Pri rýchlejšom písaní sa môžu ešte viac zvýrazniť, a písmeno tak dostane osobitý výraz.

Malá abeceda

Nejedná sa priamo o renesančnú kópiu, ale o inšpiráciu základnou kostrou malej abecedy a tiež písacím postupom, pre ktoré sú charakteristické diery bez slučiek a priradovanie renesančnej kostry malej abecedy a tiež renesančným písacím postupom, kostrou malej abecedy a také renesančným písacím postupom, pre ne sú charakteristické dričky bez slučiek a priradovanie písmen (namiesto napojovania). Základná kresba malej abecedy je poňatá v otvorenejšej forme, ktorá je ľahšie čitateľná, a zároveň pripravená na individuálnu šírku pri u každého dieťaťa.

Ligatúry (spojenie dvoch znakov v texte)

Comenia Script obsahuje niekoľko variant prirodzených a praktických napojení – ligatúr. Žiadne z nich by však nemali byť pre deti záväzné, dôležité je naučiť sa správne čitateľne písať, tzn. zvládnuť základný tvar písmena v správnej proporcii. Ligatúry sú len praktickým a estetickým odporúčaním, ktoré zrýchľuje písanie. V prípade napojenia veľkej a malej abecedy u písaného textu platí, že sa spolu nespájajú. Veľká abeceda funguje vo svojej izolovanej forme, malá sa na ňu nenapája.

Sklon

Sklon písma je jedným z individuálnych znakov osobnosti, ktorý je úzko spojený s citovou stránkou človeka. Preto sa domnievam, že by nemal byť striktno stanovený určitým konkrétnym stupňom. Základné písmo Comenia Script nemá žiadny sklon, nechávam ho opäť na tvorivej slobode každého dieťaťa, ktoré si písmo prispôbuje svojej povahe alebo mu dá sklon rýchlosti svojho písania.

Rezy písma Comenia Script

- **Comenia Script universal**
Rez písma kombinuje prvky už predchádzajúcich rezov písma (A,B), tak aby bolo prístupné čo najširšiemu spektru detí (vrátane špeciálnych škôl), ktoré sa tohto overovania zúčastňujú. Písmo má jednoduché voľné dričky a výbehové ťahy. Viac informácia o nácviku

písma Comenia Script universal nájdete v Praktickom manuáli universal (súčasťou balíčku Comenia Scrit univesal).

- **Comenia Script B**

Jedná sa o najjednoduchšiu variantu písma, vypracovanú pre špeciálne účely. Jej kostra je rovnaká ako u ostatných abecied, chýbajú jej však serify (pri malej aj veľkej abecede) a všetky výbehové spojovacie ťahy. Jej vzhľad síce pripomína tlačenu, napriek tomu je však určená pre bežnú písomnú komunikáciu. Jej využitie by ocenili napr. učitelia s dysgrafickými deťmi, pre ktoré by bola verzia „univerzal“ alebo „A“ obtiažna, alebo ako prvá fáza ich nácviku. Comenia Script B je možné uplatniť aj v iných predmetoch školského vyučovania, napr. ako nadpisy kapitol v zošitoch, popisky k obrázkom, nápisy na nástenky, pri písaní na tabuľu alebo ako špeciálne technické písmo v matematike či geometrii.

- **Comenia Script A**

Rozvinutejšia varianta písma, ktorá má uplatnenie nielen v bežnej písomnej komunikácii, ale aj pre rôzne výtvarné vyjadrenia. Comenia Script A pracuje s výbehovými ťahmi a tiež so serifami (zakončenia horných dříekov v začiatkoch ťahu). Svojím spôsobom je tento rez predprípravou na „kaligrafickú formu“. Písmo má vypracované ťahy pre pravákov a pre ľavákov.

V podmienkach našej školy je zavádzanie CS podmienené možnosťou voľby zákonného zástupcu. CS sa učí celá trieda, ktorej zákonní zástupcovia s týmto typom písma súhlasia. Informácie sú rodičom poskytované pred zápisom prostredníctvom webovej stránky a osobne, v procese po zápise do 1. ročníka v rámci individuálnych stretnutí a rodičovských stretnutí.

Rešpektujeme aj prirodzenú potrebu detí v procese dozrievania naučiť sa okrem CS aj spojené písmo a následne voľbu, akým písmom dieťa nakoniec bude písať.

V procese zavádzania CS sa realizuje:

- a. Odborné diskusie na úrovni vedenie školy – metodické združenia a predmetové komisie – inkluzívny tím; do spätnej väzby sa zapájajú zákonní zástupcovia.
- b. Vzdelávacie podujatia pre pedagogických a odborných zamestnancov – už v školskom roku 2019/2020 bolo realizované odborné vzdelávanie s Mgr. Andreou Cinegovou z Indie. Vyučovať CS môže iba ten, kto absolvoval uvedené školenie a získal potvrdenie o absolvovaní. Odborných školení sa zúčastňujú nielen vyučujúci I. stupňa, ale aj vedenie školy, vychovávateľky ŠKD, vedúci MZ a PK, inkluzívny tím.
- c. Materiálno – technické zabezpečenie – zabezpečenie šlabikárov (schválené MŠVVaŠ SR), predpisové zošity a iných doplňujúcich učebných pomôcok, zabezpečenie fontu CS;

Zdroj: <https://www.indicia.sk/aktualne-skolenia/comenia-script>

15.OPATRENIA NA ZLEPŠENIE ŠKOLSKEJ ÚSPEŠNOSTI

Na našej škole sa snažíme hľadať spôsob ako začleniť konkrétne dieťa do vyučovania tak, aby sme dokázali splniť všetky jeho výchovnovzdelávacie potreby a zmeniť prostredie a celkovú klímu školy, tak aby bola škola dieťaťu blízka, otvorená a podporujúca jeho záujmy. Preto uplatňujeme princíp inkluzívneho vzdelávania žiakov. Zameriavame sa na každé dieťa v školskej triede, nie len na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, alebo na deti so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, ale aj na ostatné deti v triede. Žiaci sa vzdelávajú v spoločnom prostredí v bežnej triede, čím sa predíde vzdelávaciemu vylúčeniu.

Pri vytváraní inkluzívneho školského prostredia sa berie ohľad na nasledujúce skupiny:

- žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia
- žiaci ŠVVP – individuálna práca so školským špeciálnym pedagógom

- žiaci s problémovým správaním (ako napr. porucha správania a emócií, pomoc pri zvládanie stresu a záťažových situácií, začlenenie so do kolektívu, pomoc pri adaptácii, zmeny v živote žiakov – rozvod rodičov, úmrtie)
- žiaci cudzinci - zabezpečenie pomoci pri zvládaní rečovej bariéry, adaptácia žiakov v triednom kolektíve, materiálne zabezpečenie, pomoc zákonným zástupcom pri komunikácii s inými inštitúciami.

Zameriavame sa na dlhodobú a pravidelnú spoluprácu žiaka s asistentom učiteľa, triednym učiteľom a odbornými zamestnancami.

Práca asistenta učiteľa je zameraná na pomoc pri pochopení zadanej úlohy, pomáha pri udržiavaní pozornosti, pracuje so žiakom jeho vlastným tempom, pri práci so žiakom používa kompenzačné pomôcky (napr. gramatické tabuľky, čítacie okienka, kalkulačky, špeciálne učebnice, upravené texty...).

Čiže môžeme hovoriť o pomoci:

1. v konkrétnom čase a situácii
2. pomoc každému žiakovi rozvíjať sa podľa vlastných schopností
3. pomoc adresná, ktorá je „šitá na mieru“ konkrétnemu žiakovi (spolupracuje so školským špeciálnym pedagógom, triednym učiteľom na tvorbe individuálneho vzdelávacieho plánu)

V spolupráci s CPPPaP sa realizujú preventívne programy:

Na začiatku 1.ročníka sa realizuje preventívny program „Posilňovanie školskej úspešnosti 1.ročníka“.

V 3.ročníku sa realizuje preventívny program „Depistáž na overenie čitateľských zručností“.

Na škole sa realizuje program doučovania „Spolu múdrejší“.

Na základe odporúčaní CPPPaP sa v rámci ŠKD realizujú doučovania žiakov zo SZP (písanie domácich úloh, upevňovanie učiva), ktoré zastrešujú asistenti učiteľa.

Uskutočňujeme pravidelné mapovanie potrieb žiakov na I. aj II. stupni (škola zabezpečuje najmä písacie potreby, rysovacie pomôcky, zošity, peračníky, školské tašky, oblečenie, základné hygienické potreby). Pre žiakov SZP škola zabezpečuje pomôcky 2x ročne a znížený poplatok za stravovanie v školskej jedálni.

Sociálny pedagóg pri práci so žiakmi rieši mnohé problémy od výchovných ťažkostí, nevhodné správanie v triede, emocionálne a sociálne problémy detí. Zameriava svoju pozornosť najmä na podchytenie pravidelnej dochádzky u žiakov SZP už v začiatkoch, aby dokázali neskôr lepšie napredovať a pracovať na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Pôsobenie v súčinnosti s triednym učiteľom napr. v rámci triednických hodín (prosociálnymi hrami, aktivitami ...) pomáhajú bližšie špecifikovať účinnosť toho, o čom sa so žiakmi rozprávajú (napr. začlenenie žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiaci SZP). Sociálny pedagóg pracuje v škole nielen s rodinou zo sociálne znevýhodneného prostredia, ale aj s rodinami všetkých žiakov.

Dobrá spolupráca s rodičmi podporuje účinnosť práce učiteľov i ďalších odborníkov so žiakmi. Škola sa zameriava na efektívnu komunikáciu so zákonným zástupcom. Ide o zapojenie rodičov do školského života detí a tým lepšiu možnosť pomáhať im pri zvládaní školských povinností ako aj problémov v správaní.

Okrem usmernenia poskytujeme aj kontakty na ďalších odborníkov z oblasti pomáhajúcich profesií (ÚPSVaR, CPPPaP, terénna sociálna práca, komunitné centrá, organizácie ako iPcko, Liga za duševné zdravie a pod.).

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Vnútný systém kontroly a hodnotenie žiakov
2. Vnútný systém kontroly a hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Vnútný systém kontroly a hodnotenie žiakov

a. Kontrola a hodnotenie správania žiakov

Veľkú pozornosť venujeme nielen vzdelávaciemu procesu, ale aj výchove a otázke správania sa žiakov počas a mimovyučovacieho procesu. Práva a povinnosti žiakov a všetky otázky s tým súvisiace upravuje aktuálne platný školský poriadok školy, s ktorým boli oboznámení žiaci na triednických hodinách a rodičia na triednom rodičovskom združení na začiatku školského roka, a ktorý je prístupný k nahliadnutu na webovej stránke školy.

Diagnostika správania sa realizuje formou pozorovania, rozhovorov so žiakmi, pedagógmi, zákonnými zástupcami, formou dotazníkov.

Zistené výchovné problémy odstraňujeme nasledovnými spôsobmi:

- individuálne pohovory žiaka s triednym učiteľom, vedením školy, špeciálnym pedagógom, kariérnym poradcom, zákonným zástupcom príp. políciou.
- skupinové triedne komunity za prítomnosti triedneho učiteľa, špeciálneho pedagóga, vedenia školy, psychológa z centier psychologických poradní alebo polície
- realizácia preventívnych aktivít na triednických hodinách, etickej výchove, výchovné koncerty, besedy s odborníkmi, aktivity školy a mesta;

Školský poriadok upravuje aj príkladné správanie sa žiakov (za pomoc, prípravu na vyučovanie, dosahovanie vynikajúcich výsledkov, vysoko humánny čin) a je vyzdvihnuté formou morálneho ocenenia – forma pochvál triednym učiteľom a riaditeľom školy, ako aj formou vecného ocenenia na konci školského roka.

b. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiaka

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z aktuálne platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Súčasťou hodnotenia je:

- vyzdvihnutie kladných stránok žiackeho výkonu a prístupu k práci;
- citlivé upriamenie pozornosti na nedostatky v príprave, v žiackom výkone;
- pozitívna motivácia - povzbudenie do ďalšej práce;
- v spätnej väzbe poskytujeme návody a rady, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov;

Významným kritériom v hodnotení žiaka je prepojenie vedomostí s praktickými zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon, rešpektujú sa odporúčania špeciálno – pedagogickej poradne a individuálneho plánu žiaka, ktorý vypracováva vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom.

Zásadne odlišujeme hodnotenie spôsobilostí, vedomostí a zručností od hodnotenia správania. V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje čo najvyššiu objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi.

2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Monitorujeme:

- a. plnenie inovovaného Štátneho a Školského vzdelávacieho programu školy, Školského výchovného programu;
- b. plnenie úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, pokynov ústredných orgánov štátnej správy, metodických pokynov MŠ SR, pokynov a nariadení zriaďovateľa – Mesto Lučenec;
- c. zákonnosť, účelnosť a hospodárnosť nakladania s prostriedkami rozpočtu školy, starostlivosť o majetok školy;
- d. vybavovanie a prešetrenie petícií, sťažností, oznámení a podnetov;
- e. zabezpečenie výchovy na dodržanie ľudských práv;
- f. plnenie opatrení prijatých na úpravu zistených nedostatkov;
- g. kontrola dodržiavania pracovno-právnych a mzdových predpisov;
- h. kontrola a usmerňovanie realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu;
- i. kontrola realizácie projektov, do ktorých je škola zapojená;
- j. kontrola úloh z oblasti výchovného poradenstva, mimoškolských aktivít;
- k. kontrola integrácie v rámci výchovno – vzdelávacieho procesu;
- l. kontrola na úsekoch BOZ, CO, PO, údržby školy, materiálno – technického vybavenia školy;

Nástroje vnútorného systému kontroly a hodnotenia:

- a. Pozorovania (hospitácie)
- b. Rozhovory

- c. Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- d. Sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- e. Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- f. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- g. Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)

3.Hodnotenie školy

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

IV. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

Rámcový učebný plán iŠkVP - bežná trieda - platný od 1.9.2019

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie				SPOLU	Ročník nižšie stredné vzdelávanie					SPOLU
		1.	2.	3.	4.		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	8	32	5	5	4	5	5	24
	Prvý cudzí jazyk			3	3	6	4	3	3	3	3	16
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	4	18	5	5	5	5	5	25
	informatika		1	1	1	3	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	2	6
	biológia						2	2	2	1	1	8
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	2	1	1	2	7
	geografia						2	2	2	2	1	9
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4

Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
	Voliteľné predmety											
Jazyk a komunikácia	Jazyky hrou	1	1			2						
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	1	-----			1						
Zdravie a pohyb	Športové hry						1	1				2
Človek a príroda	Matematický seminár										1	1
	Voliteľný blok 2.stupeň:											
	2.CUJ (NEJ, RUJ)								2	2	2	6
	Všestranná športová príprava								1	1	1	
	Konverzácia v anglickom jazyku								1	1	1	
SPOLU		22	23	25	26	96	27	29	30	31	29	146

Vysvetlivky:

žltá vyznačené kolonky sú dotované hodiny o 1 hodinu

modrá vyznačené kolonky sú novovytvorené predmety

Rámcový učebný plán iŠkVP - bežná trieda so ŠPP zameranie na ľadový hokej platný od 1.9.2019

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie				SPOLU	Ročník nižšie stredné vzdelávanie					SPOLU
		1.	2.	3.	4.		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	8	32	5	5	4	5	5	24
	Prvý cudzí jazyk			3	3	6	4	3	3	3	3	16
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	4	18	5	5	5	5	5	25
	informatika		1	1	1	3	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	2	6
	biológia						2	2	2	1	1	8
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	2	1	1	2	7
	geografia						2	2	2	2	1	9
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5

Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ M. R. Štefánika v Lučenci

Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
	Športová príprava						3	3	3	3	3	15
	Voliteľné predmety											
Jazyk a komunikácia	Jazyky hrou	1	1			2						
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	1	-----			1						
Človek a príroda	Matematický seminár										1	1
	Voliteľný blok 2.stupeň:											
	2.CUJ (NEJ, RUJ)								2	2	2	6
	Všestranná športová príprava								1	1	1	
	Konverzácia v anglickom jazyku								1	1	1	
SPOLU		22	23	25	26	96	29	32	33	34	32	160

Vysvetlivky:

žltó vyznačené kolonky sú dotované hodiny o 1 hodinu

modro vyznačené kolonky sú novovytvorené predmety

ISCED 1

DOTÁCIA PREDMETOV - ISCED 1

MAT – 2. ročník + 1 hodina

SJL – 3.ročník + 1hodina

SJL – 4.ročník + 1hodina

MAT – 3.ročník + 1hodina

VOLITEĽNÉ PREDMETY - ISCED 1

Názov	Vzdelávacia oblasť ISCED 1	Ročník	Časová dotácia
Regionálna výchova (RGV)	Príroda a spoločnosť	1.ročník	1 h/1 h týždenne
Jazyky hrou (JAH)	Jazyk a komunikácia	1.ročník/ 2.ročník	1 h/1 h týždenne
Informatika	Matematika a práca s informáciami	2.ročník	1 h/1 h týždenne

Predmet **Jazyky hrou** umožňuje výučbu cudzieho jazyka v 1. a 2. ročníku, čím naša škola ponúka možnosť učiť sa komplexne cudzí jazyk – anglický jazyk - od 1. až po 9. ročník.

Regionálna výchova v 1. ročníku zabezpečuje náväznosť s vlastivedou od 3. ročníka a ponúka žiakom hlbšie poznávanie a vytvorenie si vzťahu k svojmu najbližšiemu okoliu a prostrediu, v ktorom žijú. Regionálna výchova je jedným zo zameraním školy

Informatika v 2. ročníku je v súčasnosti nenahraditeľným predmetom z hľadiska získavania praktických zručností žiakov s IKT, rozvoja logického myslenia, práce s informáciami a prevencie.

Voliteľný blok je zameraný na podporu rozvoja žiakov v oblasti záujmu svojho rozvoja. Mladý bádateľ je primárne určený žiakom, ktorí majú záujem navštevovať M-riedu. Ostatné predmety rozvíjajú záujem a nadanie žiakov vo zvolenej oblasti.

ISCED 2

DOTÁCIA PREDMETOV - ISCED 2

MAT – 5. – 8. ročník + 1 hodina

ANJ – 5. ročník + 1 hodina

BIO – 6. ročník + 1 hodina

DEJ – 6. ročník + 1 hodina

GEG – 7., 6., 9. ročník + 1 hodina

CHE – 9.ročník + 1hodina

Predmet Športová príprava 5.-9. ročník sa týka iba žiakov bežnej triedy so športovou prípravou zameranie na ľadový hokej, ktorí splnili podmienky pre prijatie do bežnej triedy so ŠPP a plnia kritériá podľa Štatútu bežnej triedy so športovou prípravou. ŠPP 3 hodiny v ročníku.

VOLITEĽNÉ PREDMETY - ISCED 2

Názov	Vzdelávacia oblasť ISCED 2	Ročník	Časová dotácia
Športové hry (ŠPH)	Zdravie a pohyb	5.-6..ročník – povinne	1 h/týždenne
Všestranná športová príprava		7.-9.ročník – žiak si môže predmet zvoliť z voliteľného bloku	2 h/týždenne
Matematický seminár	Človek a príroda	9.ročník	1 h/týždenne
Voliteľný blok: Športové hry, Konverzácia v ANJ, Nemecký, anglický jazyk	Zdravie a pohyb Človek a spoločnosť Jazyky a komunikácia Človek a svet práce	7.-9. ročník – voliteľný blok	1 h/týždenne

Predmet **Športové hry a Všestranná športová príprava** bol vytvorený na dotvorenie iŠkVP s cieľom podporiť športovú aktivitu žiakov a možnosť zapojiť do výuky i netradičné športové aktivity.

Predmet **Fyzikálno – biologické praktiká** nadväzuje na zameranie školy a má za cieľ využívať nadobudnuté vedomosti žiakov, využívať medzipredmetové vzťahy a využívať ich na spájanie teórie a praxe.

Voliteľný blok predmetov nadväzuje na možnosť žiakov vybrať si 2.cudzí jazyk. Škola bude poskytovať možnosť z výberu NEJ a RUJ. Ako paralelu k 2. CUJ umožňujeme žiakom vybrať si z ponuky predmetov, ktoré rešpektujú záujem žiaka, jeho profiláciu, ŠVVP, zameranie školy. Zvolený 2. cudzí jazyk žiak absolvuje povinne až do 9. ročníka, ostatné predmety si následne volí.

V. Učebné osnovy

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú z inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

1. Učebné osnovy predmetov v jednotlivých vzdelávacích oblastiach:

ISCED 1

Jazyk a komunikácia

- Slovenský jazyk a literatúra (1. – 4. ročník)
- 1. cudzí jazyk (3. – 4. ročník)
- Jazyky hrou – voliteľný predmet (1. – 2. ročník)

Matematika a práca s informáciami:

- Matematika (1. – 4. ročník)
- Informatika (2. – 4. ročník)

Príroda a spoločnosť:

- Vlastiveda (2. – 4. ročník)
- Prvouka (1. – 2. ročník)
- Prírodoveda (3. – 4. ročník)

- Regionálna výchova (1. - 2 ročník)

Človek a hodnoty:

- Etická výchova (1. – 4. ročník)
- Náboženská výchova (1. – 4. ročník)

Človek a svet práce:

- Pracovné vyučovanie (3 - 4. ročník)

Umenie a kultúra:

- Výtvarná výchova (1. – 4. ročník)
- Hudobná výchova (1. – 4. ročník)

Zdravie a pohyb:

- Tiesná a športová výchova (1. – 4. ročník)

ISCED 2

Jazyk a komunikácia:

- Slovenský jazyk a literatúra (5. – 9. ročník)
- 1. cudzí jazyk (5. – 9. ročník)
- 2. cudzí jazyk (7. – 9. ročník)

Matematika a práca s informáciami:

- Matematika (5. – 9. ročník)
- Informatika (5. – 8. ročník)

Človek a príroda:

- Biológia (5. – 9. ročník)
- Fyzika (6. – 9. ročník)
- Chémia (7. – 9. ročník)
- Matematický seminár 9.ročník

Človek a spoločnosť:

- Občianska náuka (6. – 9. ročník)
- Geografia (5. – 9. ročník)
- Dejepis (5. – 9. ročník)

Človek a hodnoty:

- Etická výchova (5. – 9. ročník)
- Náboženská výchova (5. – 9. ročník)

Človek a svet práce:

- Technika (5.-9. ročník)

Umenie a kultúra:

- Hudobná výchova (5. – 8. ročník)
- Výtvarná výchova (5. – 9. ročník)

Zdravie a pohyb:

- Tiesná a športová výchova (5. – 9. ročník)
- Športové hry – povinný a voliteľný predmet (5. – 6. ročník)
- Všestranná športová príprava (7. – 9. ročník)
- Športová príprava (5.-9.ročník)

2. Obsah jednotlivých učebných osnov

1. Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania
2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových kompetencií
3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi
4. Požiadavky na výstup
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.
7. Hodnotenie predmetu

- Učebné osnovy predmetov ISCED 1: MAT, ANJ, Prvouka, ETV, NBE, NBK, HUV, VYV, TSV sú zhodné so vzdelávacím štandardmi týchto predmetov v inovovanom ŠVP. Dotované hodiny sú vyšpecifikované

2.ROČNÍK

Špecifikácia dotácie:

MATEMATIKA – 2.ROČNÍK

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	Druhý
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 151 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 35 hodín) Spolu 5 hodín týždenne (ročne 186 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Dotácia bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva matematiky, aktivitám na rozvoj finančnej gramotnosti, geometrii, času a príprave na matematické súťaže.
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (35 hodín ročne) vo vyučovacom predmete MATEMATIKA v 2. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

- ✓ **Rozvoj finančnej gramotnosti:**
- ✓ Práca s maketami mincí a papierových peňazí.
- ✓ Didaktické hry: napr. Čo si môžem kúpiť?, Ako šetriť?,...
- ✓ **Geometria:**
- ✓ Premena jednotiek
- ✓ Rysovanie úsečiek a priamok.
- ✓ **Čas:**
- ✓ Vyvodenie zlomkov – štvrt', pol, trištvrt'.
- ✓ Určovanie štvrťhodiny, polhodiny, trištvrt' hodiny na ručičkových a digitálnych hodinách.
- ✓ **Matematické súťaže:**
- ✓ Matematický kľokanko
- ✓ Maksík
- ✓ Všetkovedko
- ✓ Pytagoriáda – nadané deti

3.ROČNÍK

1.DOTÁCIE HODÍN

Špecifikácia dotácie:

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 3.ROČNÍK

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – 33 hodín ročne
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Dotácia bude venovaná aktivitám na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov;
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra v 3. ročníku bude venovaná rozvoju čitateľskej gramotnosti:

Rozvoj čitateľskej gramotnosti charakterizuje prácu s rôznymi druhmi textov zameranými stratégie rozvoja čítania s porozumením s využitím rôznych foriem a metód, ktorými budeme motivovať žiakov k čítaniu kníh, časopisov, rozvíjať vzťah ku krásnej literatúre organizovaním tvorivých aktivít v rámci vyučovacieho procesu, návštevou školskej knižnice i Novohradskej knižnice v Lučenci. Budeme viesť žiakov k zdokonaľovaniu písomného prejavu, vlastnej tvorivosti.

Aktivity s uvedením časovej dotácie:

- ✓ 1x mesačne – návšteva školskej knižnice a Novohradskej knižnice – 8 hodín
- ✓ Na hodinách čítania využívať pracovné listy na rozvoj čitateľskej gramotnosti – 4 hodiny
- ✓ pasovanie žiakov za čitateľov školskej knižnice – 1 hodina
- ✓ čitateľské maratóny – 2 hodiny
- ✓ tvorba vlastného leporela alebo knihy s cieľom rozvíjať fantáziu, predstavivosť a slovnú zásobu žiakov – 2 hodiny
- ✓ dramatizácie príbehov – 2 hodiny
- ✓ popoludnia s rozprávkou – 2 hodiny
- ✓ literárne súťaže – 3 hodiny
- ✓ recitačné súťaže – 4 hodiny
- ✓ hodiny tvorivého písania – 3 hodiny
- ✓ rozhlasové literárne relácie – 1 hodina
- ✓ výstavy kníh a iné – 1 hodina

MATEMATIKA – 3.ROČNÍK

Názov predmetu	MATEMATIKA
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Ročník	Tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Dotácia bude venovaná aktivitám na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov;
Dátum poslednej zmeny	1.septembra 2019
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete matematika v 3. ročníku bude venovaná rozvoju manuálnych a intelektových činností pre rozvoj širokej škály schopností žiakov, s dôrazom na zvýšenie aktivizácie žiakov.

Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Aktivity s uvedením časovej dotácie:

- ✓ Príprava žiakov na matematické súťaže (priebežne) - 8 hodín
- ✓ Na hodinách matematiky využívanie alternatívnych pracovných listov z rôznych matematických titulov – 4 hodiny
- ✓ Práca s geometrickými tvarmi – 4 hodina
- ✓ Práca s priestorovými telesami – 4 hodiny
- ✓ Tvorba vlastného portfólia k predmetu – 2 hodiny
- ✓ Sudoku – 2 hodiny
- ✓ Matematické hry – 3 hodiny
- ✓ Hodiny tvorivej matematiky – 3 hodiny
- ✓ Matematické pokusy a tvrdenia - 3 hodiny

4.ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 4.ROČNÍK

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – 33 hodín ročne
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Dotácia bude venovaná aktivitám na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov;
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelávanie – ISCED 1
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra vo 4. ročníku bude venovaná rozvoju čitateľskej gramotnosti:

Rozvoj čitateľskej gramotnosti charakterizuje prácu s rôznymi druhmi textov zameranými stratégie rozvoja čítania s porozumením s využitím rôznych foriem a metód, ktorými budeme motivovať žiakov

k čítaniu kníh, časopisov, rozvíjať vzťah ku krásnej literatúre organizovaním tvorivých aktivít v rámci vyučovacieho procesu, návštevou školskej knižnice i Novohradskej knižnice v Lučenci. Budeme viesť žiakov k zdokonaľovaniu písomného prejavu, vlastnej tvorivosti.

Aktivity s uvedením časovej dotácie:

- ✓ 1x mesačne – návšteva školskej knižnice a Novohradskej knižnice – 8 hodín
- ✓ Na hodinách čítania využívať pracovné listy na rozvoj čitateľskej gramotnosti – 5 hodín
- ✓ čitateľské maratóny – 2 hodiny
- ✓ tvorba vlastného leporela alebo knihy s cieľom rozvíjať fantáziu, predstavivosť a slovnú zásobu žiakov – 2 hodiny
- ✓ dramatizácie príbehov – 2 hodiny
- ✓ popoludnia s rozprávkou – 2 hodiny
- ✓ literárne súťaže – 3 hodiny
- ✓ recitačné súťaže – 4 hodiny
- ✓ hodiny tvorivého písania – 4 hodiny
- ✓ výstavy kníh a iné – 1 hodina

5.ROČNÍK

- Učebné osnovy predmetov ISCED 2: SJL, INF, BIO, DEJ, GEG, ETV, NBE, NBK, TEH, HUV, VYV, TSV, RUJ, NEJ sú zhodné so vzdelávacími štandardmi týchto predmetov v inovovanom ŠVP.

1.DOTÁCIE HODÍN

Špecifikácia dotácie:

5.ročník

Matematika - 5. ročník

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	PIATY
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 132 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 5 hodín týždenne (ročne 165 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión – 0 hodín Počtové výkony s prirodzenými číslami – 10 hodín Geometria a meranie – 10 hodín Súmernosť v rovine (osová a stredová) – 5 hodín Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie – 8 hodín
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete MATEMATIKA v 5. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

Počtové výkony s prirodzenými číslami (+ 10 hodín ročne):

- ✓ správne určiť poradie počtových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami,
- ✓ počítať správne so zátvorkami,
- ✓ použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie,
- ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami,
- ✓ vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím počtových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti).

Geometria a meranie (+ 10 hodín ročne):

- ✓ narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán,
- ✓ zostrojiť kružnicu s daným polomerom,
- ✓ vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika,
- ✓ vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá,
- ✓ postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak,
- ✓ určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu).

Súmernosť v rovine (osová a stredová) (+ 5 hodín ročne):

- ✓ nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru,
- ✓ nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov,
- ✓ pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (+ 8 hodín ročne):

- ✓ zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života,
- ✓ zistiť počet vypisovaním všetkých možností,
- ✓ pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu,
- ✓ analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti.

Anglický jazyk – 5. ročník

Názov predmetu	ANGLICKÝ JAZYK
Ročník	PIATY
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 99 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 4 hodiny týždenne (ročne 132 hodín)
Tematické celky – presun učiva zo 6. ročníka časová dotácia	Lekcia č.1 – Pozdravy a predstavenie (0 hodín) Lekcia č.2 – Priatelia a rodina (+ radové číslovky, názvy mesiacov / dátumy – 7 hodín) Lekcia č.3 – Môj svet (+ pravidelné stupňovanie prídavných mien - 5 hodiny) Lekcia č.4 – Čas (+ frekvenčné príslovky – 7 hodín) Lekcia č.5 – Miesta (+ predmetové zámená, modálne sloveso musieť – 6 hodín) Lekcia č.6 – Ľudia (+ 8 hodín)
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	anglický

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete ANGLICKÝ JAZYK v 5. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu. Hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä na rozvoj hovorenia.

- ✓ Zvýši sa kompetencia : vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústnou formou prostredníctvom monológov a dialógov.
- ✓ Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu zmení kvalitu výkonu v rámci ústneho prejavu tak, že sa k predpísaným výkonom pre oblasť ústneho prejavu na úrovni A2 doplnia tieto špecifické výkony:
- ✓ dokáže jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety, ktoré vlastní
- ✓ je schopný použiť jednoduchý opisný jazyk v stručných komentároch
- ✓ Rozšírením o 1 vyučovaciu hodinu bude možné presunúť časť učiva zo 6. ročníka do 5. ročníka, aby sa v 6.roč. vytvoril priestor na fixáciu a diagnostiku učiva, ktoré vyžaduje dlhšie časové obdobie pre nadobudnutie požadovaných komunikačných kompetencií.

Počúvanie s porozumením	✓
Čítanie s porozumením	✓
Písomný prejav	X
Ústny prejav - monológ	✓
Ústny prejav - dialóg	✓

Lekcia č. 2 – Priatelia a rodina : (časová dotácia + 7 hodín ročne)

- ✓ podať obšírnejšie informácie o sebe a svojej rodine
- ✓ tvoriť rodokmeň so schopnosťou stručného opisu a podania informácií o každom uvedenom členovi vrátane dátumov a mesiacov ich narodenia
- ✓ implementovať do rozprávania radové číslovky v rámci komunikačných kompetencií a v oblasti opisu seba a rodiny

Lekcia č. 3 – Môj svet : (časová dotácia + 5 hodín ročne)

- ✓ vedieť názvy technických vynálezov využívaných v každodennom živote – pozitíva a negatíva ich využívania
- ✓ využívať osvojené časované sloveso mať pri opise seba a iných, naučiť sa používať prívlastňovací pád
- ✓ pri výučbe prídavných mien oboznámiť žiakov s ich pravidelným stupňovaním ktoré pomôže v ústnom prejave vyjadriť odlišnosti
- ✓ pri školských predmetoch vedieť zostaviť vlastný rozvrh hodín

Lekcia č. 4 – Čas : (časová dotácia + 7 hodín ročne)

- ✓ vedieť bez problémov poskytnúť informácie o čase
- ✓ vedieť vymenovať voľnočasové aktivity a dokázať ich implementovať do rozprávania o svojom dni
- ✓ byť schopný využívať frekvenčné číslovky v rozprávaní o sebe
- ✓ osvojiť si všetky formy využívania slovies v prítomnom jednoduchom čase
- ✓ zvoliť správne opytovacie zámeno v otázkach pri tvorbe dialógov
- ✓ pochopiť rozdiel otvorených a zatvorených otázok
- ✓ analyzovať druhy športov a ich obľúbenosť v jednotlivých krajinách sveta

- ✓ mať schopnosť zaradiť a pomenovať typy a druhy hudobných nástrojov

Lekcia č. 5 – Miesta : (časová dotácia + 6 hodín ročne)

- ✓ naučiť sa pomenovať jednotlivé zariadenie izieb a častí domu
- ✓ opísať jednotlivé formy bývania
- ✓ vedieť správne použiť predložky miesta a zafixovať si použitie fráz - tam je / tam sú s využitím predmetových zámen
- ✓ dokázať správne pomenovať miesta a budovy v meste s využitím správnej predložky
- ✓ preukázať schopnosť orientácie v meste
- ✓ využívať modálne sloveso vedieť/môcť a modálne sloveso musieť v komunikačných situáciách

Lekcia č. 6 – Ľudia : (časová dotácia + 8 hodín ročne)

vedieť vytvoriť vonkajší opis osoby

- ✓ upevniť si zručnosti používania slovesa byť a mať
- ✓ vedieť vytvoriť situačný dialóg v obchode pri nakupovaní
- ✓ naučiť sa používať prítomný jednoduchý čas vo všetkých jeho formách a vidieť rozdiel jeho používania v porovnaní s prítomným jednoduchým časom
- ✓ pracovať s článkom (príbehom), obohacovať slovnú zásobu využívaním prekladových slovníkov – nadobudnúť schopnosť prerozprávania článku v časovom slede
- ✓ žiak na záver školského roka bude schopný formou monológov, dialógov ale aj krátkeho písomného prejavu vedieť reagovať na každú tému preberaného učiva, s využitím osvojenej slovnej zásoby a gramatických javov

6.ROČNÍK

- Učebné osnovy predmetov ISCED 2: SJL, INF, BIO, DEJ, GEG, OBN, ETV, NBE, NBK, TEH, HUV, VYV, TSV, ANJ, RUJ, NEJ sú zhodné so vzdelávacími štandardmi týchto predmetov v inovovanom ŠVP.

Matematika - 6.ročník

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	ŠIESTY
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 132 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 5 hodín týždenne (ročne 165 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Deliteľnosť prirodzených čísel – 5 hodín Desatinné čísla a operácie s desatinnými číslami – 10 hodín Obsah obrazca – 5 hodín Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami – 5 hodín Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov – 8 hodín Kombinatorika v úlohách - 0 hodín
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete MATEMATIKA v 6. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

Deliteľnosť prirodzených čísel (+ 5 hodín ročne)

- ✓ rozložiť zložené číslo na súčin prvočísel,
- ✓ slovné úlohy vedúce k použitiu deliteľnosti,

Desatinné čísla a operácie s desatinnými číslami (+ 10 hodín ročne)

- ✓ správne zobrazit' desatinné číslo na číselnej osi,
- ✓ zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi,
- ✓ písomne vynásobiť a vydeliť desatinné čísla,
- ✓ vypočítať aritmetický priemer desatinných čísel,
- ✓ vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami,
- ✓ využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti.

Obsah obrazca (+ 5 hodín ročne)

- ✓ vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov,
- ✓ vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.

Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami (+ 5 hodín ročne)

- ✓ sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch a minútach),
- ✓ narysovať pomocou uhlomera nekonvexný uhol s danou veľkosťou.

Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov (+ 8 hodín ročne)

- ✓ zapísať postup konštrukcie trojuholníka,
- ✓ opísať základné vlastnosti stredných priečok a ťažníc trojuholníka,
- ✓ zostrojiť stredné priečky a ťažnice trojuholníka.

Dejepis - 6.ročník

Názov predmetu	DEJEPIS
Ročník	ŠIESTY
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 33 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 2 hodiny týždenne (ročne 66 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Obrazy pravekého sveta – 9 hodín Obrazy starovekého sveta – 15 hodín Obrazy stredovekého sveta – 9 hodín
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovaci jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete DEJEPIS v 6. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

Obrazy pravekého sveta (+ 9 hodín ročne)

- ✓ charakterizovať jednotlivé obdobia praveku
- ✓ rozoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých ľudí
- ✓ odhaliť vzťahy medzi prírodnými podmienkami a vznikom prvých štátov

Obrazy starovekého sveta (+ 15 hodín ročne)

- ✓ poznať základné charakteristiky najstarších starovekých štátov
- ✓ zhodnotiť kultúrny prínos jednotlivých civilizácií pre spoločnosť
- ✓ zostaviť obrazový materiál o kultúrnych pamätihodnostiach jednotlivých civilizácií
- ✓ rozoznať formu vlády v gréckych mestských štátoch
- ✓ poznať grécku kultúru, umenie, šport a architektúru.
- ✓ charakterizovať vznik Rímskej ríše a poznať príčiny expanzie ríše
- ✓ zhodnotiť význam Rímskej kultúry pre ďalšie generácie

- ✓ poznať základy vzniku kresťanstva a príčiny prenasledovanie kresťanov

Obrazy stredovekého sveta (+ 9 hodín ročne)

- ✓ poznať príčiny vzniku jednotlivých ríš stredoveku
- ✓ charakterizovať dynastie a panovníkov Franskej, Byzantskej a Arabskej ríše
- ✓ popísať prínos kultúry jednotlivých štátov pre dnešnú spoločnosť
- ✓ analyzovať vzťahy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti

Biológia – 6. ročník

Názov predmetu	BIOLOGIA
Ročník	šiesty
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne – ročne 66 hodín
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Život s človekom a v ľudských sídlach – 10 hodín Živé organizmy a ich stavba – 15 hodín Stavba tela bezstavovcov – 8 hodín
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete biológia v 6. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto témach:

1. Život s človekom a v ľudských sídlach

- ✓ Naše izbové rastliny
- ✓ Domestikácia – história, dôsledky
- ✓ Mikroorganizmy žijúce s človekom
- ✓ Rastliny pestované v záhradách
- ✓ Včelárstvo – spoločenský život včiel, zásady chovu
- ✓ Blízki spoločníci človeka – zásady chovu

2. Živé organizmy a ich stavba

- ✓ Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy – význam a vplyv na človeka, infekčné ochorenia, prevencia
- ✓ Najznámejšie choroby vo svete prenášané živočíchmi, ochrana proti nakazeniu
- ✓ Súkvetia
- ✓ Pohyb roztokov rastlinou
- ✓ Postavenie listov na stonke
- ✓ Tvar listov
- ✓ Stavba plodu
- ✓ Obsah látok v plode
- ✓ Fotosyntéza, vyparovanie vody
- ✓ Prieduchy, žilnatina listov
- ✓ Vplyv svetla, tepla, vody a živín pre rastlinu

3. Stavba tela bezstavovcov

- ✓ Pŕhlivce – morské druhy
- ✓ Ploskavce a hlístovce – parazity živočíchov a človeka
- ✓ Obrúčkavce – význam dážďovky
- ✓ Článkonožce – pavúkovce
- ✓ Článkonožce – kôrovce
- ✓ Článkonožce – hmyz

Geografia – 6. ročník

Názov predmetu	Geografia
Ročník	6.
Časový rozsah výučby	1 hodín týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (33 hodín ročne) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia podľa iŠkVP (33 hodín ročne) Spolu 2 hodín týždenne (66 hodín ročne)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	1. Opakovanie učiva z 5.ročníka – 1 hodina 2. Afrika – 16 hodín 3. Ázia – 16 hodín
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne vo vyučovacom predmete Geografia v 6. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

1. Opakovanie učiva z 5. Ročníka – 1 hodina

Opakovanie fyzicko geografickej sféry - Atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra, biosféra, vulkány, zemetrasenie

2. Afrika – 16 hodín

- vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy)
- zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští
- vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike
- porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky
- uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky
- zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky
- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky
- uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike
- vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách
- v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy)
- zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky
- uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky
- zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape

3. Ázia – 16 hodín

- vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy)
- opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy)
- uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie
- zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“)
- vysvetliť prúdenie monzúnov
- identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované
- zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie

- objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie
- vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí
- identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami
- zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike
- uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii
- vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie
- zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené
- uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie
- pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie
- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie
- pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy)
- zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov
- uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie
- popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy
- uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii
- zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete
- uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie
- odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape
- prezentácia celoročného projektu na vybranú určenú tému z Afriky alebo Ázie."

7. ROČNÍK

- Učebné osnovy predmetov ISCED 2: SJL, INF, BIO, DEJ, OBN, ETV, NBE, NBK, TEH, HUV, VYV, TSV, ANJ, NEJ, RUJ sú zhodné so vzdelávacími štandardmi týchto predmetov v inovovanom ŠVP.

Matematika – 7. ročník

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	SIEDMY
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 132 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 5 hodín týždenne (ročne 165 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Zlomky, početové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla – 10 hodín Percentá, promile – 8 hodín Kváder a kocka, povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu – 3 hodiny Pomer, priama a nepriama úmernosť – 10 hodín Kombinatorika – 2 hodiny
Škola&	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete MATEMATIKA v 7. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

Zlomky, početové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla (+ 10 hodín ročne):

- ✓ počítať príklady na sčítovanie, odčítovanie, násobenie a delenie zlomkov, desatinných čísel, zmiešaných čísel a zložených zlomkov,

- ✓ vedieť upraviť zložený zlomok na zlomok v základnom tvare,
- ✓ riešiť slovné úlohy a podnetové úlohy s využitím početných operácií so zlomkami.

Percentá, promile (+ 8 hodín ročne):

- ✓ vedieť vypočítať základ, počet percent a percentovú časť aj s využitím trojčlenky,
- ✓ poznať vzťah medzi promile a percentami,
- ✓ vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy s využitím poznatkov o percentách a promile.

Kváder a kocka, povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu (+ 3 hodiny ročne):

- ✓ vypočítať objem a povrch kvádra a kocky,
- ✓ vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra.

Pomer, priama a nepriama úmernosť (+ 10 hodín ročne):

- ✓ vysvetliť a zapísať prevrátený pomer,
- ✓ vedieť vykrátiť a rozšíriť pomer,
- ✓ krátením upraviť pomer na základný tvar,
- ✓ zapísať a správne chápať úmeru ako rovnosť dvoch pomerov,
- ✓ použiť úmeru pri riešení úloh riešených trojčlenkou,
- ✓ vyznačiť body v pravouhlej sústavy súradníc v rovine,
- ✓ vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc,
- ✓ znázorniť graf priamej a nepriamej úmernosti v pravouhlej sústave súradníc,
- ✓ čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte,
- ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy (aj z praxe) pomocou trojčlenky.

Kombinatorika (+ 2 hodín ročne):

- ✓ usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín,
- ✓ vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním).

Geografia – 7. ročník

Názov predmetu	GEOGRAFIA
Ročník	SIEDMY
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 33 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 2 hodín týždenne (ročne 66 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Rozloha, poloha, ohraničenie a členitosť Európy – 2 hodiny Povrch Európy – 1 hodina Podnebie a počasie Európy – 1 hodina Vodstvo Európy – 1 hodina Obyvateľstvo a osídlenie Európy – 1 hodina Hospodárstvo, doprava a cestovný ruch Európy – 1 hodina Európska únia; Problémy a osobitosti Európy – 1 hodina Oblasti a štáty Európy – 25 hodín
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete GEOGRAFIA v 7. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

- ✓ **Rozloha, poloha, ohraničenie a členitosť Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - poloha a členitosť Európy = rozloženie oceánov, ostrovov, svetadielov, zálivov, prielivov; poznať rozlohu, určiť hranice medzi Európou a Áziou
- ✓ **Povrch Európy (+ 1 hodina ročne)**

- prírodné pomery Eur.= určenie pohorí, nížin, náhorných plošín, znížením; zakreslenie povrchových celkov Európy do slepej mapy
- ✓ **Podnebie a počasie Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - vplyv a dopad vzduchových hmôt na Eur.; podnebné pásma; vplyv Golského prúcu na podnebie priľahlých pevnín
- ✓ **Vodstvo Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - opis riečnej siete Eur. – najvýznamnejšie riečne výtvary = rieky, jazerá, prielavy, morské prúdy, prielivy, moria, oceány, vodopády, bezodtokové územia
- ✓ **Obyvateľstvo a osídlenie Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - charakteristika rozmiestnenie obyvateľstva, poznať hlavné národy, oblasti najväčšieho zaľudnenia /preľudnenia – vysoký stupeň urbanizácie/; určiť, ku ktorej rase patrí Európa; vymenovať 4 najpočetnejšie jazykové skupiny; určiť prevládajúce náboženstvá a oblasti ich rozšírenia; zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy; poukázať na nebezpečenstvo konfliktov, vyplývajúcich z rasovej, národnostnej a z náboženskej neznášanlivosti
- ✓ **Hospodárstvo, doprava a cestovný ruch Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - všeobecný prehľad o poľnohospodárstve, priemysle, dopravnej situácii na území Eur. potulky po Európe a spoznávanie prírodných a kultúrnych objektov; práca v PZ
- ✓ **Európska únia; Problémy a osobitosti Európy (+ 1 hodina ročne)**
 - zjednotenie Európy – všeobecný prehľad o inštitúciách EÚ; problémy EÚ;
- ✓ **Oblasti a štáty Európy (+ 25 hodín ročne)**
 - komplexná FG a SOE charakteristika jednotlivých štátov: strednej, západnej, severnej, južnej, juhovýchodnej a východnej Európy, ich lokalizácia – problém rasizmu; chudoba ľudí; vyzdvihnúť najzaujímavejšie turistické destinácie štátov; projektová tvorba a práca v PZ

8.ročník

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	ÔSMY
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (ročne 132 hodín) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia iŠkVP (ročne 33 hodín) Spolu 5 hodín týždenne (ročne 165 hodín)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	Kladné a záporné čísla, početné výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla – 3 hodiny Premenná, výraz – 10 hodín Rovnobežník, lichobežník, obvod a obsah rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka – 4 hodiny Kruh, kružnica – 6 hodín Hranol – 8 hodín Pravdepodobnosť, štatistika – 2 hodiny
Škola	Základná škola M. R. Štefánika Haličská cesta číslo 1191/8, Lučenec 984 03
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu (33 hodín ročne) vo vyučovacom predmete MATEMATIKA v 8. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

Kladné a záporné čísla, početové výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla (+ 3 hodiny ročne):

- ✓ sčítať, odčítať, násobiť a deliť celé, desatinné a racionálne čísla,
- ✓ počítat správne so zátvorkami.

Premenná, výraz (+ 10 hodín ročne):

- ✓ určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej,
- ✓ sčítať a odčítať výrazy s premennou,
- ✓ vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly,
- ✓ vyriešiť jednoduché lineárne rovnice pomocou ekvivalentných úprav a zapísať postup riešenia,
- ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici a zapísať postup riešenia slovnej úlohy pomocou lineárnej rovnice.

Rovnoбеžník, lichobežník, obvod a obsah rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka (+ 4 hodiny ročne):

- ✓ vyriešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov,
- ✓ vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.

Kruh, kružnica (+ 6 hodín ročne):

- ✓ zostrojiť dotyčnicu ku kružnici
- ✓ vypočítať obsah kruhového výseku a dĺžku kružnicového oblúka prislúchajúceho danému stredovému uhlu,
- ✓ vyriešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu, alebo dĺžku kružnice.

Hranol (+ 8 hodín ročne):

- ✓ vypočítať objem a povrch hranola,
- ✓ vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra a hranola.

Pravdepodobnosť, štatistika (+ 2 hodiny ročne):

- ✓ rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchkej udalosti,
- ✓ znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak.

9.ročník

Názov predmetu	Matematika
Ročník	9.
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (165 hodín ročne) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia podľa iŠkVP (33 hodín ročne) Spolu 6 hodín týždenne (198 hodín ročne)
Tematické celky a zvýšená časová dotácia	1. Mocniny a odmocniny – 8 hodín 2. Pytagorova veta – 5 hodín 3. Lineárne rovnice a nerovnice – 8 hodín 4. Povrch a objem telies – 4 hodiny 5. Funkcie – 4 hodiny 6. Podobnosť trojuholníkov – 2 hodiny 7. Súmernosť v rovine – 2 hodiny
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2

Vyučovací jazyk	slovenský
-----------------	-----------

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne vo vyučovacom predmete Matematika v 9. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

1.Mocniny a odmocniny - 8 hodín

- Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke a s tabuľkami.
- Vedieť zapísať číslo ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000, ... Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$
- Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania.
- Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.

2.Pythagorova veta – 5 hodín

Samostatne používať Pythagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.

3.Lineárne rovnice a nerovnice – 8 hodín

- Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov).
- Vedieť urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy.
- Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnicou, tipovaním, ...).
- Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici).

4.Povrch a objem telies – 4 hodiny

- Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní.
- Zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa.

5.Funkcie – 4 hodiny

- Vedieť zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo.
- Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte.
- Vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe.
- Určiť koeficient priamej a nepriamej úmernosti.
- Riešiť slovné úlohy .

6.Podobnosť trojuholníkov – 2 hodiny

- Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe.
- Vedieť využívať vlastností podobností trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života

7.Súmernosť v rovine – 2 hodiny

- Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholníky, kružnica – kruh, atď.)
- Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh).

Chémia 9. ročník

Názov predmetu	Chémia
Ročník	9.
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne – základná časová dotácia podľa iŠVP (33 hodín ročne) 1 hodina týždenne – zvýšená časová dotácia podľa iŠkVP (33 hodín ročne) Spolu 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)
Tematické celky a zvýšená	4. Zloženie a rozdelenie látok – 1 hodina

časová dotácia	5. Názvoslovie chemických zlúčenín – 2 hodiny 6. Chemické reakcie a rovnice – 2 hodiny 7. Látkové množstvo – 1 hodina 8. Molárna hmotnosť – 1 hodina 9. Látkové množstvo a molárna hmotnosť v riešených úlohách – 1 hodina 10. Koncentrácia látkového množstva – 1 hodina 11. Hmotnostný zlomok – 1 hodina 12. Koncentrácia v riešených úlohách – 1 hodina 13. Riešenie úloh – 1 hodina 14. Uhlík a organické zlúčeniny – 1 hodina 15. Žiacke projekty – 1 hodina 16. Zdroje uhlíkovodíkov a životné prostredie – 1 hodina 17. Alkány a cykloalkány – 2 hodiny 18. Alkény – 2 hodiny 19. Halogénderiváty – 1 hodina 20. Kyslíkaté deriváty – 2 hodiny 21. Sacharidy – 1 hodina 22. Laboratórna práca č. 3,4 – 2 hodiny 23. Žiacke projekty – 1 hodina 24. Biokatalyzátory a zdravá výživa – 1 hodina 25. Plasty a syntetické vlákna – 1 hodina 26. Čistiace a pracie prostriedky - 1 hodina 27. Laboratórna práca č. 5 – 1 hodina 28. Lieky – 1 hodina 29. Pesticídy – 1 hodina 30. Látky nebezpečné pre človeka, drogy – 1 hodina
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Vyučovací jazyk	slovenský

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne vo vyučovacom predmete Chémia v 9. ročníku bude meniť kvalitu výkonu predmetu v týchto oblastiach:

1. Zloženie a rozdelenie látok – 1 hodina

Uviesť príklady chemicky čistých látok a zmesí, uviesť príklady rôznorodých zmesí a určiť jednotlivé typy, vysvetliť pojmy: roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka, suspenzia, emulzia, pena, aerosól, vedieť princíp vzniku chemickej väzby, určiť typ väzby na základe elektronegativity, rozlíšiť typy chemickej väzby.

2. Názvoslovie chemických zlúčenín – 2 hodiny

Určiť oxidačné čísla atómov prvkov v zlúčeninách, aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, sulfidov, halogenidov, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselín, hydroxidov a solí, napísať vzorec zlúčeniny z jej názvu a naopak.

3. Chemické reakcie a rovnice – 2 hodiny

Charakterizovať chemickú reakciu, poznať spôsoby zápisu chemickej reakcie, zapísať a prečítať chemickú rovnicu, aplikovať postup pri určovaní stechiometrických koeficientov v chemických rovniciach ako dôsledok zákona zachovania hmotnosti a vedieť ho vysloviť, rozlíšiť neutralizáciu a redoxnú reakciu, pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje resp. znižuje, aplikovať postup určenia oxidácie a redukcie v redoxných reakciách.

4. Látkové množstvo – 1 hodina

5. Molárna hmotnosť – 1 hodina

6. Látkové množstvo a molárna hmotnosť v riešených úlohách – 1 hodina

Vyjadriť rovnicu slovne pomocou počtu častíc a látkových množstiev, porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov, vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárnych

hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu, vypočítať látkové množstvo, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky, vypočítať hmotnosť látky, ak je zadané látkové množstvo a molárna hmotnosť látky.

7. Koncentrácia látkového množstva – 1 hodina

Vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva, vypočítať koncentráciu látky v roztoku, ak je zadaný jeho objem a látkové množstvo resp. hmotnosť rozpustenej látky.

8. Hmotnostný zlomok – 1 hodina

Charakterizovať hmotnostný zlomok ako podiel hmotnosti rozpustnej látky a celkovej hmotnosti roztoku, vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku, vypočítať hmotnostný zlomok rozpustenej látky v roztoku, ak je zadaná jej hmotnosť a hmotnosť roztoku resp. hmotnosť vody.

9. Koncentrácia v riešených úlohách – 1 hodina

Vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva, vypočítať koncentráciu látky v roztoku, ak je zadaný jeho objem a látkové množstvo resp. hmotnosť rozpustenej látky.

10. Riešenie úloh – 1 hodina

Vyriešiť (vypočítať príklady) úlohy a uplatňovať vo výpočtoch vzťahy medzi veličinami: m , n , M , c , w a V .

11. Uhlík a organické zlúčeniny – 1 hodina

Vedieť vymenovať príklady anorganických a organických zlúčenín uhlíka a poznať ich vlastnosť - horľavosť.

12. Žiacke projekty – 1 hodina

Vyhľadať, spracovať a priebežne prezentovať požadované údaje a informácie vo forme projektu.

13. Zdroje uhlíkovodíkov a životné prostredie – 1 hodina

Vymenovať druhy benzínu, ktoré sa v súčasnosti u nás používajú ako palivo do automobilov, vysvetliť súvislosť medzi oktánovým číslom benzínu a jeho kvalitou, vymenovať plynné latky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia, poznať vplyv ropy a jej produktov na životné prostredie.

14. Alkány a cykloalkány – 2 hodiny

Poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch, ich všeobecný vzorec, charakterizovať alkány ako zlúčeniny, napísať vzorce alkánov: metán, etán, propán, bután, opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť) výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore, vymenovať produkty horenia uhlíkovodíkov, napísať vzorec alkánu z jeho názvu a naopak, poznať základnú charakteristiku cykloalkánov.

15. Alkény – 2 hodiny

Poznať typ väzby medzi atómami v alkénoch, ich všeobecný vzorec, charakterizovať alkény ako zlúčeniny, napísať vzorce alkénu - etén, napísať vzorec alkénu z jeho názvu a naopak, opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť) výskyt a použitie eténu, opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu.

16. Halogénderiváty – 1 hodina

Charakterizovať halogénderiváty uhlíkovodíkov ako zlúčeniny, roztriediť príklady zlúčenín na uhlíkovodíky a deriváty uhlíkovodíkov, poznať názvy a vzorce halogénderivátov (chlórmetán), poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, jeho vzorec, vysvetliť prečo

sa halogénderiváty uhlíkovodíkov zaraďujú medzi ekologické jedy, zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov.

17. Kyslíkaté deriváty – 2 hodiny

Charakterizovať kyslíkaté deriváty uhlíkovodíkov (alkoholy, karbonylové zlúčeniny, karboxylové kyseliny) ako zlúčeniny, roztriediť príklady zlúčenín na uhlíkovodíky a deriváty uhlíkovodíkov, poznať názvy a vzorce alkoholov (metanol, etanol, glycerol) a karboxylových kyselín (kyselina mravčia, kyselina octová), poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia metanolu, etanolu a glycerolu, formaldehydu, acetónu, kyseliny octovej a mravčej, poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky, poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov, poznať pôvod názvu kyseliny mravčej, poznať rozdiel medzi karboxylovými a vyššími karboxilovými (mastnými) kyselinami.

18. Sacharidy – 1 hodina

Vymenovať reaktanty, produkty a podmienky priebehu fotosyntézy, vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov, poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza).

19. Laboratórna práca č. 3,4 – 2 hodiny

Laboratórna práca č. 3 – bielkoviny 1:

Laboratórna práca č. 4 – bielkoviny 2:

Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu a s chemickými látkami v praxi, poznať pomôcky používané pri laboratórnej práci, vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu, pripraviť roztoky daného zloženia a vyriešiť zadané úlohy.

20. Žiacke projekty – 1 hodina

Vyhľadať, spracovať a priebežne prezentovať požadované údaje a informácie vo forme projektu.

21. Biokatalyzátory a zdravá výživa – 1 hodina

Význam enzýmov a hormónov pre človeka, poznať význam sacharidov, tukov, bielkovín a biokatalyzátorov pre správnu životosprávu a ochranu zdravia.

22. Plasty a syntetické vlákna – 1 hodina

Uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska, vysvetliť vznik plastov, poznať monoméry plastov.

23. Čistiace a pracie prostriedky - 1 hodina

Uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi, vysvetliť pojem tenzid, rozlíšiť hydrofilnú a hydrofóbnu časť mydla.

24. Laboratórna práca č. 5 – 1 hodina

Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu a s chemickými látkami v praxi, poznať pomôcky používané pri laboratórnej práci, vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu, pripraviť roztoky daného zloženia a vyriešiť zadané úlohy.

25. Lieky – 1 hodina

Rozlíšiť a charakterizovať lieky a liečivá, poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká, anestetiká).

26. Pesticídy – 1 hodina

Charakterizovať pesticídy, rozlíšiť pesticídy podľa biologického účinku, opísať výhody a nevýhody používania pesticídov.

27. Látky nebezpečné pre človeka, drogy – 1 hodina

Uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog.

2. NOVOVYTVORENÉ PREDMETY

1.ročník - Jazyky hrou
1.ročník – Regionálna výchova
2.ročník – Jazyky hrou
2.ročník – Regionálna výchova
2.ročník - Informatika
5.ročník – Športové hry
6.ročník – Športové hry
7.ročník – Športové hry
7.ročník – Nemecký jazyk – druhý cudzí jazyk
7.ročník – Ruský jazyk - druhý cudzí jazyk
7.ročník – Konverzácia v anglickom jazyku (1. cudzí jazyk)
7.ročník – Všestranná športová príprava
8.ročník – Nemecký jazyk – druhý cudzí jazyk
8.ročník – Ruský jazyk – druhý cudzí jazyk
9.ročník – Matematický seminár

5.-9.ročník – Športová príprava

Učebné osnovy sú povinnou prílohou tohto dokumentu.

3. PRÍLOHY

Príloha 1 Učebné osnovy 1. – 9. ročník

Príloha 2 Rozpracovanie tém finančnej gramotnosti podľa jednotlivých predmetov

DODATKY:

DODATOK Č. 1.

Overovanie Učebnice informačnej bezpečnosti pre 5. ročník, metodické knihy pre učiteľa a odbornej príručky pre učiteľa v školskom roku 2020/21

Overovanie kurikula katolíckeho náboženstva v školskom roku 2020/21-2021/22

prerokovaný na pedagogickej rade 31.8.2020, platnosť od 1.9.2020, prerokované na rade školy 24.9.2020

1. OVEROVANIE UČEBNICE INFORMAČNEJ BEZPEČNOSTI PRE 5. ROČNÍK, METODICKEJ KNIHY PRE UČITEĽA A ODBORNEJ PRÍRUČKY PRE UČITEĽA

PaedDr. Katarína Valičková – odborný garant a Mgr. Marek Zeman PhD. , CRISC – garant pre Informačnú bezpečnosť vytvorili v rámci dobrovoľnej činnosti v spolupráci s OZ Preventista –

združenie pre bezpečnosť a prevenciu vytvorili metodický materiál pre učiteľov ZŠ. Cieľom materiálu bolo pripraviť podklady tak, aby vybrané témy kybernetickej bezpečnosti vedeli učitelia odučiť primerane a žiakom vybranej vekovej kategórie mohli témy podať odborným, veku vhodným spôsobom. Výučbu informačnej bezpečnosti je vnímaná ako komplexný celok, tj nie je orientovaný len na knihy alebo len na počítač alebo len na testy, ale rozvíja a zahŕňa celú osobnosť a pokrýva všetky kanály vnímania. Výučba je zameraná na aplikovanie jednoduchých úloh, ktoré kopírujú dennú rutinu žiakov pri práci s informačnými technológiami (mobilný telefón, počítač, tablet,...)

Garantmi projektu sú:

PaedDr. Katarína Valičková – odborný garant

Mgr. Marek Zeman PhD, CRISC – garant pre informačnú bezpečnosť

Testovacie obdobie: školský rok 2020/2021

Overovanie sa týka:

Učebnica Informačnej bezpečnosti pre 5. ročník

Metodická kniha pre učiteľa

Odborná príručka pre učiteľa

Overovanie realizujú: vyučujúci INF v 5. ročníku, sociálny pedagóg, vyučujúci ETV /podľa záujmu/

Spätná väzba sa poskytuje prostredníctvom dotazníkov určených pre pedagógov 5. ročníka – dotazník je zameraný na zhodnotenie zvolenej formy vyučovania, reakcie žiakov na učebnicu, vnímanie vyučovacích tém žiakmi, podľa pripraveného dotazníka. Dotazník je anonymný a je orientovaný výlučne na zhodnotenie a pripomienkovanie kníh.

V rámci realizácie overovania v školskom roku 2020/2021:

- a. Bude škole poskytnutý bezodplatne materiál (materiál, školenia, prístup na webovú stránku)
- b. Jednodňové školenie pre učiteľov, ako používať učebnicu a zároveň prednášku o informačnej bezpečnosti a aktuálnych hrozbách, ktoré sú nasmerované na žiakov.
Školenie bude obsahovať: zhodnotenie a nájdenie najlepšieho prístupu s učiteľmi ako uchopiť vyučovanie, testovaciu hodinu s učiteľmi – učiteľia v pozícii detí, odprezentovanie dokumentov z podpornej webovej stránky
- c. Prezentácia pre rodičov – prečo je dôležitá informačná bezpečnosť, vrátane príkladov z praxe – čo sa stalo a čo hrozí deťom, napr. na školskej konferencii/informačného stretnutia pre rodičov

2. OVEROVANIE KURIKULA KATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA

ÚVOD

Návrh nového kurikula predmetu rímskokatolícke náboženstvo/náboženská výchova schválili biskupi Slovenska na 95. plenárnom zasadnutí KBS v Čičmanoch dňa 10. marca 2020 na dvojročné experimentálne overovanie. Overovanie sa uskutoční vo vybraných školách v jednotlivých diecézach, so snahou, zapojiť cirkevné i štátne ZŠ a SŠ (gymnázia a stredné odborné školy). Po ukončení experimentu budú pripomienky zapracované do konečnej verzie nového kurikula, predložené KBS a po vyjadrení Ministerstva školstva Slovenskej republiky a predložené na používanie vo všetkých školách.

Vyučovanie katolíckeho náboženstva chápeme školské vyučovanie náboženstva ako rozvoj náboženských kompetencií: je to schopnosť žiakov na základe náboženských obsahov a vedomostí správne chápať kresťanské náboženstvo, vyjadrovať a žiť svoju vlastnú vieru. Náboženské kompetencie žiaci nadobúdajú tak, že sa konfrontujú s náboženskými vedomosťami, tieto vzájomne prepájajú a vedia ich aplikovať, napr. podľa nich hodnotiť alebo ich uskutočňovať v konkrétnych životných situáciách. Kompetenčný model preto vychádza z kognitívnych kompetencií, ktoré sú integrované s motivačnými, vôľovými a sociálnymi kompetenciami.

Podľa tohto kompetenčného modelu sa zameriava na vedomosti, schopnosti a postoje. Pritom rozlišujeme obsahové oblasti a kompetencie.

Overovanie prebieha v školskom roku 2020/2021, 2021/2022

Overovanie bude realizovať Mgr. Jozef Juriga na hodinách katolíckeho náboženstva na I. a II. stupni

Obsahové oblasti: Boh a človek – Ježiš Kristus – Sväté písmo – Cirkev a sviatosti – Kresťanský život

Náboženské kompetencie: Vnímať – Poznávať – Komunikovať – Rozhodnúť sa – Nasledovať

Ročníkové témy:

Základné školy

- 1.ročník: **Sme deťmi nebeského Otca.**
- 2.ročník: **Sme deťmi nebeského Otca.**
- 3.ročník: **Náš život s Ježišom.**
- 4.ročník: **Žijeme v láske**
- 5.ročník: **Boh sa nám dáva poznať**
- 6.ročník: **Boh nám prejavuje svoju lásku**
- 7.ročník: **Verím - odpovedám Bohu**
- 8.ročník: **Boh mi ukazuje cestu**
- 9.ročník: **Kráčame cestou lásky**

Aktívne učenie sa na vyučovaní náboženstva/náboženskej výchovy vyžaduje rôzne špecifické vyučovacie metódy. Patria sem najmä „teologické uvažovanie“ so žiakmi, rozprávanie a počúvanie, zážitok liturgie, hudba, pohyb a tanec, obrazy a symboly, stvárňovanie a kreatívna tvorba, ale aj metódy sociálneho učenia sa, využitie digitálnych prostriedkov i projektové vyučovanie.

POSTUP

- *Oboznámenie sa s novým kurikulumom*
Všimnúť si,
 - aké náboženské kompetencie rozvíjame v jednotlivých ročníkoch a aké náboženské kompetencie rozvíjajú tematické celky
 - čo je obsahom jednotlivých ročníkov, ako témy na seba nadväzujú, ako sa vymedzuje obsah pre štátne a cirkevné školy (cirkevných škôl sa týkajú aj témy uvedené kurzívou)
- *Pripraviť do školského vzdelávacieho programu nový text o predmete NBV/NAV*
Uviesť stručnú charakteristiku nového kurikula, súhrn obsahu a kompetencie za ročníky

Uviesť za ročníky aj prierezové témy:

- ✓ Osobnostný a sociálny rozvoj
 - ✓ Výchova k manželstvu a rodičovstvu
 - ✓ Environmentálna výchova
 - ✓ Mediálna výchova
 - ✓ Multikultúrna výchova
 - ✓ Regionálna výchova a ľudová kultúra (1. st)
 - ✓ Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (1. st)
 - ✓ Ochrana života a zdravia
 - ✓ finančné vzdelávanie - finančná gramotnosť
- *Pripraviť tematický plán*
Rozvrhnúť učivo podľa počtu hodín tematických celkov, uviesť kompetencie celku....
(Odporúčame nechať si miesto na vpisovanie poznámok z odučenej hodiny, čo by sme chceli v nasledujúcom šk. roku revidovať...).

- **Iné pokyny**
 - **využitie hodín:** v rámci témy v danom tematickom celku je možné podľa uváženia dve podtémy spojiť a prebrať ich jednoduchšie, iné prehĺbiť na viacerých hodinách.
 - **výber textu podľa uváženia:** v kurikule je niekedy napísaná poznámka „výber textu podľa uváženia“ je teda na učiteľovi, ktorý text si vyberie, či pôjde do hĺbky, alebo informatívne
Príklad: *Svätí, ktorí sa radi modlili* (postavy podľa vlastného výberu) – 2.ročník ZŠ
 - **pomôcky:**
Pri experimentálnom overovaní bude náročnejšie pracovať – bez metodických materiálov, učebníc, pracovných listov. Je na kreativite učiteľov, aký materiál použije, aby naplnil obsah témy a viedol žiakov k nadobudnutiu kompetencií. Vieme však, že mnohé obsahy sú totožné s tým, čo máme teraz, len sa nachádzajú vo viacerých ročníkoch.
 - **Spolupráca:** ak sú na škole viacerí učitelia NBV/NAV, je potrebné, aby navzájom spolupracovali, odovzdávali si skúsenosti... a záverečné hodnotenie vypracovali spoločne
 - **Hodnotenie projektu:** pri priebežnom hodnotení sa zameriavajte napr. na:
 - ✓ vhodnosť a obsiahlosť obsahu
 - ✓ zaradenie a návязnosť učiva a jeho primeranosť veku
 - ✓ formulácia náboženských kompetencií, ich primeranosť a ich overiteľnosť
 - ✓ iné....

V oboch prípadoch bolo zo strany žiadateľa zaslaná žiadosť zriaďovateľovi Mestu Lučenec a následne MŠVVaŠ SR.

DODATOK č. 2

Dodatok č. 2: Informácia o mimoriadnom spôsobe vyučovania

Prerokované na pedagogickej rade 23.9.2020, platnosť od 1.10.2020, prerokované na rade školy 24.9.2020

Od 13. 3. 2020 do 30. 6. 2020 prebiehalo v škole vyučovanie mimoriadnym spôsobom v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. O spôsobe vyučovania, metódach, formách a hodnotení informuje škola v Správe o výchovno – vzdelávacej činnosti.

Mgr. Gabriela Aláčová, riaditeľka školy

Dodatok č. 3 k inovovanému školskému vzdelávaciemu programu

1. OVEROVANIE UČEBNICE INFORMAČNEJ BEZPEČNOSTI PRE 5. ROČNÍK, METODICKEJ KNIHY PRE UČITEĽA A ODBORNEJ PRÍRUČKY PRE UČITEĽA

Realizácia overovania Učebnice informačnej bezpečnosti pre 5. ročník sa Dodatkom č. 2 platným od 1.10.2021 predlžuje aj pre školský rok 2021/2022.

PaedDr. Katarína Valičková – odborný garant a Mgr. Marek Zeman PhD. , CRISC – garant pre Informačnú bezpečnosť vytvorili v rámci dobrovoľnej činnosti v spolupráci s OZ Preventista – združenie pre bezpečnosť a prevenciu vytvorili metodický materiál pre učiteľov ZŠ. Cieľom materiálu bolo pripraviť podklady tak, aby vybrané témy kybernetickej bezpečnosti vedeli učitelia odučiť primerane a žiakom vybranej vekovej kategórie mohli témy podať odborným, veku vhodným spôsobom. Výučbu informačnej bezpečnosti je vnímaná ako komplexný celok, tj nie je orientovaný len na knihy alebo len na počítač alebo len na testy, ale rozvíja a zahŕňa celú osobnosť a pokrýva všetky kanály vnímania. Výučba je zameraná na aplikovanie jednoduchých úloh, ktoré kopírujú dennú rutinu žiakov pri práci s informačnými technológiami (mobilný telefón, počítač, tablet,...)

Garantmi projektu sú:

PaedDr. Katarína Valičková – odborný garant

Mgr. Marek Zeman PhD, CRISC – garant pre informačnú bezpečnosť

Testovacie obdobie: školský rok 2021/2022

Overovanie sa týka:

Učebnica Informačnej bezpečnosti pre 5. ročník

Metodická kniha pre učiteľa

Odborná príručka pre učiteľa

Overovanie realizujú: vyučujúci ETV, INF v 5. a 6. ročníku, sociálny pedagóg

Spätná väzba sa poskytuje prostredníctvom dotazníkov určených pre pedagógov 5. ročníka – dotazník je zameraný na zhodnotenie zvolenej formy vyučovania, reakcie žiakov na učebnicu, vnímanie vyučovacích tém žiakmi, podľa pripraveného dotazníka. Dotazník je anonymný a je orientovaný výlučne na zhodnotenie a pripomienkovanie kníh.

2. OVEROVANIE KURIKULA KATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA

Dodatok č. 3 platný od 1.10. 2021 ruší Dodatok č. 1 platný od 1.10.2021. Dodatkom č. 2 platným od 1.10.2021 sa ruší overovanie kurikula katolíckeho náboženstva, ktoré sa nerealizovalo ani v školskom roku 2020/2021.

Dodatok č. 3 bol prerokovaný na online pedagogickej rade 28.9.2021

Dodatok č. 3 bol prerokovaný na zasadnutí rady školy 4.10.2021.

Dodatok č. 3 nadobúda platnosť 1.10.2021

Mgr. Gabriela Aláčová, riaditeľka školy

Dodatok č. 4 Inovovaného školského vzdelávacieho programu

1. ÚPRAVA ROZSAHU A OBSAHU UČIVA OD 1.9.2021

Predmet	Ročník	Názov tematického celku, učiva	Pôvodný ročník	Ročník, do ktorého sa učivo presúva	Učivo sa nepresúva, ale sa začleňuje do výučby ako medzipredmetové	Iné podstatné informácie	Zodpovedné metodické orgány
SJL	5.	Rozširujeme si slovnú zásobu – príslovia, pranostiky	5.	6.		Ľudová slovesnosť: príslovia, porekadlá, pranostiky sa opakujú v 6. ročníku	PK SJL
SJL	5.	Spisovný jazyk a nárečia	5.	6.-7.		Slovná zásoba-spisovný jazyk, nárečia Učivo sa presúva na september 2022 v rámci opakovania učiva z 5. ročníka a upevňuje sa v 7. ročníku v tem. celku	

						Rozširovanie slovnnej zásoby	
SJL	5.	Komiks Encyklopédia	5.	6.	PK CUJ	-učivo sa presúva na september 2022 v rámci opakovania učiva 5. ročníka+upevňuje sa na hodinách ANJ- práca s textom a informáciami, komiksové príbehy	PK SJL, PK CUJ
SJL	6.	Podmet, prísudok, prisudzovací sklad	6.	7.		Prisudzovací sklad je zaradený v TVVP pre 7. ročník-apríl/máj 2022(učivo sa vysvetlí a upevní)	PK SJL
SJL	6.	Skladba-2-členná veta	6.	7.		Tematický celok-Skladba (veta)- je v TVVP pre 7.ročník- apríl/máj 2022 (učivo sa vysvetlí a upevní)	
SJL	6.	Dobrodružná literatúra Detektívna literatúra	6.	7.		Učivo presunuté na I.polrok 2021- v rámci projektovej činnosti, besedy o knihách	
SJL	7.	Skladba-hlavné vetné členy, vedľajšie vetné členy	7.	8.		Učivo presunuté na september 2021	
SJL	7.	1-členná a 2- členná veta	7.	8.		Učivo presunuté na september 2021	
SJL	7.	Slovesný vid, spojky	7.	8.		Učivo presunuté na september 2021- v rámci opakovania a upevňovania učiva 7. ročníka	
SJL	7.	Dramatické umenie	7.	8.		Učivo presunuté na september 2021	
SJL	8.	Jednoduchá veta a súvetie	8.	9.		Učivo presunuté na september 2021- v rámci opakovania a upevňovania učiva 8. ročníka	
SJL	8.	Vecná literatúra Literatúra faktu	8.	9.		Učivo presunuté na september 2021- v rámci opakovania a upevňovania učiva 8. ročníka	

SJL	8.	Dráma	8.	9.		Učivo presunuté na december 2021	
-----	----	-------	----	----	--	----------------------------------	--

Predmet	Ročník	Názov TC, učiva	Pôvodný ročník	Ročník, do ktorého sa učivo presúva	Učivo sa nepresúva ale sa začleňuje do výučby ako MPV	Zodpovedné metodické orgány
MAT	5.	Geometria a meranie - obvod, obsah štvorca a obdĺžnika	5.	6.		PK MAT a prírodovedné predmety
MAT	5.	Geometria a meranie - premena jednotiek dĺžky	5.		6. - Fyzika	
MAT	5.	Riešenie aplikačných úloh - stĺpcový a kruhový diagram	5.	6.		
MAT	7.	Kváder a kocka - objem a povrch	7	8.		
MAT	7.	Kváder a kocka - jednotky objemu a ich premeny	7.		8. - Fyzika	
MAT	8.	Pravdepodobnosť	8.	9.		
MAT	8.	Štatistika	8.	9.		

2. Redukcia učiva od 1.9.2021

Predmet	Ročník	Názov tematického celku, učiva, ktoré je redukované	Odôvodnenie redukcie	Zodpovedné metodické orgány
MAT	6.	Trojuholník - konštrukčné úlohy	Nevyskytuje sa v testovaniach	PK MAT a prírodovedné predmety
MAT	7.	Štvoruholníky - konštrukčné úlohy	Nevyskytuje sa v testovaniach	

Úprava obsahu a rozsahu učiva a redukcia učiva vychádza z Dodatku č. 9 štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015 „Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2020/2021 .

Dodatok č. 9 SCHVÁLILO Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. 7. 2021 pod číslom 2021/13381:2-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s vyučovaním jazykom slovenským, základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny s platnosťou od 1. 9. 2021

Úpravu obsahu a rozsahu a redukcie učiva prerokovali metodické orgány školy na svojich zasadnutiach

PK matematika a prírodovedné predmety 30.8.2021
 PK SJL 9.9.2021
 PK CUJ 9.9.2021
 PK GEG – DEJ – NAV 13.9.2021

PK výchovných predmetov 9.9.2021

MZ 1.-2.ročník 30.8.2021

MZ 3.-4.ročník 30.8.2021

Prerokované na online pedagogickej rade 28.9.2021

Prerokované na zasadnutí rady školy 4.10.2021

Platné od 1.10.2021

Mgr. Gabriela Aláčová, riaditeľka školy
